

VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK

SEJEMSKI PROGRAM

V ŽIVO

VSAK DAN ZNOVA...

MURSKI VAL

UKV 87,6
MHz stereo
SV 648 kHz

VSAK DAN ZNOVA—
IN KAR NAPREJ...

Vsak dan od 9.00 do
13.00 bomo ponesli
vaš sejemski glas
daleč naokrog!

VESTNIK

Murska Sobota, 15. avgusta 1991 • Leto XLIII • Št. 32 • Cena 20 din

MANIFESTACIJE

skorajda zagotovo je, da bo vsebina letošnje sejemske prireditve nekoliko okrnjena. Organizatorji so sicer vložili maksimalne napore in obljubljajo, da kakovost ne bo prizadeta, vendar že po številu prijav lahko zaključimo, da bo razstavljalcev letos nekoliko manj. Povečalo se bo sicer njihovo število iz tujine, od domačih pa bo gotovo manjkalo še kakšen od tistih, ki so se za sodelovanje prijavili.

Tako kot vsa leta doslej je bosta Radgona in Pomurje navkljub vsemu živela s to sejemsko prireditvijo. Obiskovalcev gotovo ne bo manj kot prejšnja leta, manj zadovoljni pa bodo verjetno razstavljalci in prodajalci. Zdaj, ko je vedno več takšnih, ki se le s težavo prebijajo iz meseca v mesec, je vse težje oddvojiti dinar za večje naložbe in želje po novih strojih bo marsikdo moral odložiti na poznejše, boljše čase. Kako dolgo, ostaja zaenkrat vprašanje.

Če je sejem v Gornji Radgoni v prvi vrsti gospodarska manifestacija, pa bo vseslovenski tabor Slovenske kmečke zveze — ljudske stranke predvsem politična. Pa ne bo mogel ostati zgolj pri tej, saj so razmere v kmetijstvu preveč kritične, da bi se mogli zadovoljiti le s političnimi stališči in ugotovitvami. Z okrogle mize o položaju slovenskega kmetijstva bodo gotovo naslovili ostre zahteve najodgovornejšim v republiki, da se razmere začnejo spreminjati. In to takoj in na bolje, saj bo sicer uničeno še tisto zdravo jedro v slovenskem kmetijstvu, ki je še ostalo, a je že načeto. Le komu bi ob propadajočem kmetijstvu potem še sploh služile podobne manifestacije, kot je kmetijski sejem v Gornji Radgoni?

Ludvik Kovač

August

17. avgusta bo luna v znamenju prvega krajca.
16. avgusta bo dolžina dneva 14 ur in 8 minut.

Ob koncu tedna bo spremenljivo vreme s popoldanskimi krajevimi nevihtami.

Pregovora

Če velika maša mokri, mala maša straši.
Velike maše sonce da dosti vina sladkega

Vestnikov koledar
15. avgust, četrtek, MARIJA — velika maša
16. avgust, petek, ROK
17. avgust, sobota, MIRA
18. avgust, nedelja, HELENA
19. avgust, ponedeljek, LUDOVIK
20. avgust, torek, BERNARD
21. avgust, sredo, SIDA

VREME

29. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM Gornja Radgona, 17.—25. avgust 1991

PROGRAM

SOBOTA, 17. avgust 1991

9.00 Koncert godbe na pihala iz mesta Gornja Radgona (sejmišče)
10.00 Odprtje 29. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma
18.00 Zabavnoglasbeni večer

— 18. 8. in 25. 8. 91

SEJEMSKI VLAKE na relaciji M. Sobota—Beltinci—Ljutomer—Radenci—G. Radgona
NA VLAKE SEJEMSKJE VSTOPNICE Z 20-ODSTOTNIM POPUSTOM

NEDELJA, 18. avgust 1991

DAN ČEBELARJEV
DAN SKZLS
8.00 Odprto tekmovanje oračev za pokal (Črnci pri Apačah)
10.00 Predavanje za čebelarje — prof. Edi Senegačnik: POSPEŠITEV SPOMLADANSKEGA RAZVOJA ČEBEL (Kulturni dom G. Radgona)
16.00 VFLIKE KONJSKE DIRKE »PRVI SLOVENSKI KASAŠKI DERBI« (ŠRC Trate Gornja Radgona)
18.00 Zabavnoglasbeni večer

PONEDELJEK, 19. avgust 1991

DAN GOVEDOREJCEV
DAN KONJEREJCEV
10.00 Okrogla miza Radia Maribor »Obramba proti toči v SV Sloveniji v letu 1992 (dvorana I — sejmišče)
10.00 Zbor organov in rejcev govedi regijskih rejčkih zvez (Dom zasliče Gornja Radgona)
10.00 Razglasitev rezultatov ocenjevanja in podelitev priznanj — mesni izdelki — domača konkurenca — suhomesni izdelki — Alpe-Jadran — dobrote s slovenskih kmetij (Kulturni dom Gornja Radgona)
13.00 Razglasitev rezultatov ocenjevanja mlečnih izdelkov in podelitev priznanj (sejmišče — dvorana I)
13.00 Izobraževanje — Horizont Agrar Nemčija UPORABA APARATA PASTIR NA PAŠNIKI (sejmišče — dvorana 2)
18.00 Zabavnoglasbeni večer

TOREK, 20. avgust 1991

DAN SLOVENSKIH ZADRUŽNIKOV
DAN VINOGRADNIKOV
DAN KUNCEREJCEV
10.00 Razglasitev rezultatov ocenjevanja slovenskih vin in podelitev nagrad (kulturni dom Gornja Radgona)
10.00 Strokovno posvetovanje — prof. dr. Miroslav Štruklec, BF: LASTNA SELEKCIJA KUNCEV, TEKOČE RAZISKAVE NA PODROČJU SELEKCIJE IN PREHRANE KUNCEV — Savo Ostrožnik, dipl. inž. agr., Edi Staroveški, dipl. vet.: TRŽNE RAZMERE V KUNCEREJI NA OBMOČJU SLOVENIJE — prof. dr. Ivan Mrzel: PREPREČEVANJE KOKCIDIOZE PRI KUNCIH V INTENZIVNIH IN EKSTENZIVNIH REJAH (sejmišče — dvorana 2)
11.00 Odprta tiskovna konferenca: predstavitev ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE z
— Zadržno kmetijsko družbo d.o.o.
— Zvezo hranilno-kreditnih služb Slovenije
— Slovensko zadržno kmetijsko banko
— Zadržno turistično agencijo VAS (sejmišče — dvorana I)

15.00 — Javna okrogla miza Kmečkega glasa: Slovensko kmetijstvo v luči nove zakonodaje in v zaostrenih gospodarskih razmerah. Prisostvuje dr. Jože Osterc, republiški sekretar za kmetijstvo, s sodelavci

18.00 Zabavnoglasbeni večer

— preko 900 domačih razstavljalcev in razstavljalcev iz 12 tujih držav
PRODAJA — UGODNI SEJEMSKI POPUSTI

SREDA, 21. avgust 1991

DAN PRAŠČEREJCEV
DAN KMETIJSKE TEHNIKE
10.00 Strokovno posvetovanje MINERALI IN VITAMINI V PREHRANI PRAŠČEV (hotel Radin Radenci)
12.00 REGULATIVE O UGOTAVLJANJU FUNKCIONALNOSTI IN KAKOVOSTI KMETIJSKIH STROJEV IN NAPRAV (sejmišče — dvorana I)
13.00 Razglasitev rezultatov ocenjevanja kmetijske mehanizacije in inovacij ter podelitev nagrad (sejmišče — dvorana I)
18.00 Zabavnoglasbeni večer

ČETRTEK, 22. avgust 1991

SADJARSKI DAN NIZOŽEMSKJE IN SLOVENIJE
DAN MADŽARSKE
DAN REJCEV DROBNICE IN MALIH ŽIVALI

10.00 Strokovno posvetovanje: SODOBNI NAČINI TRŽENJA SADJA (sejmišče — dvorana I)
10.00 Posvetovanje: ZDRAVSTVENA ZAŠČITA KOZ, PREHRANA IN RODOVNIŠTVO (sejmišče — dvorana 2)
14.00 Podpis sporazuma o pospeševanju gospodarskega sodelovanja med Gospodarsko zbornico Slovenije in regionalnima zbornicama Pecs in Győr z Madžarske — Predstavitev povezanih informacijskih sistemov med GZS in regionalnima zbornicama Pecs in Győr
18.00 Zabavnoglasbeni večer

PETEK, 23. avgust 1991

DAN AVSTRIJE
DAN MESNE INDUSTRIJE POMURKA MURSKA SOBOTA

9.00 do
19.00 Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije: PREDSTAVITEV RAČUNALNIŠKIH PROGRAMOV S PODROČJA KMETIJSTVA
10.00 Okrogla miza: KMETIJSTVO — DIVJAD — LOVSTVO
18.00 Zabavnoglasbeni večer

SOBOTA, 24. avgust 1991

DAN LOVCEV
9.00 Streljanje na glinaste golobe in zmanjšano tarčo srnjaka za pokal Pomurskega sejma (strelišče v Hercegovščaku)
18.00 Zabavnoglasbeni večer

NEDELJA, 25. avgust 1991

9.00 Zbor udeležencev parade kmečkih običajev in opravi (prirni prostor Elrada v Gornji Radgoni)
10.00 Pohod parade kmečkih običajev in opravi po mestu Gornja Radgona
12.00 Zaključna prireditev parade kmečkih običajev in opravi — nastop sodelujočih skupin in podelitev nagrad (sejmišče)
18.00 Zabavnoglasbeni večer

Organizator si pridržuje pravico do morebitne spremembe programa.

Zatišje pred viharjem?

Tako nekako bi se lahko vprašali o zdajšnjem stanju, ko se v mnogih kolektivih komajda otepajo precejšnjih gospodarskih zagat, na jesen pa naj bi se le-te pokazale v vseh svojih razsežnostih.

Dojazen pred stavkovnim valom zatorej ni odveč. Zato bo treba čimprej ustvariti ustrezne razmere za dogovarjanje med vlado, zbornico in sindikati, s tem pa tudi za demokratično odpravljanje težav delavcev, ki so se znašli v slepi ulici. Seveda pa stavke ne gre jemati zgolj kot sredstvo, s katerimi bi si delavski razred pridobil legitimnost v svojih zahtevah po boljšem standardu in višjih plačah, ampak predvsem kot možnost, da bi kdo od odgovornih za nastale razmere potekal tudi na njihova vrata in jih vprašal, kaj mislijo oni.

Resda so se razmere v zadnjem času spremenile nekoliko na boljše, saj so bile podpisane še nekatere kolektivne pogodbe v gospodarstvu, pripravljajo pa se tudi za družbene dejavnosti. S tem bi izboljšali položaj obojih delavcev, pa tudi zahteve po sprejemu socialnega programa so naletele na ugoden odziv v republiški vladi. Toda s tem težave še niso odpravljene. Vsi premiki bo potrebnih tudi pri pripravi nacionalnih programov za posamezne družbene dejavnosti in ustrezne sistemske zakonodaje. Predvsem pa bo nujno treba odpraviti zmedo, ki je nastala okoli sistema financiranja, saj bi le-to bilo v splošno zadovoljstvo vseh zaposlenih delavcev.

Ob vsem tem se gotovo vsiljuje upravičeno vprašanje, ali je stavka res edina možna pot, da se zdramijo glava ušesa. Mar odprtih vprašanj ni bilo mogoče rešiti že prej in ne čakati na grožnje o prekinitvi dela? In zakaj se je toliko časa sploh odlašalo s konkretnimi rešitvami? Skratka, mnogi delavci menijo, da kaže biti bolj agresiven v svojih upravičenih zahtevah, za kar naj bi se v sindikatih bolje organizirali. Torej je potekala za skupno akcijo nujna. Če ni več šala, pravijo v marsikaterem delovnem okolju v Pomurju. In če bi preklek splošne stavke resnično prispeval k temu, da bi do vse sindikalne organizacije prišlo za isto mizo in v pogajanjih z vlado nastopile kot enoten blok, bo od tega imel največjo korist delavec. Takrat pa ne bomo mogli več govoriti o zmagi ali porazu te ali one strani, kajti cilji bodo enaki! In to bo navsezadnje znak razuma, ne pa izgubljenega boja!

Milan Jerše

Nacionalna pokojnina naj bo!

Slovenska vlada in zakonodajalec v osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju nista vključila predloga o tako imenovani nacionalni pokojnini, ki jo je predlagala Kmečka zveza — Ljudska stranka. V obrazložitvi so zapisali, da je približno osemindvajset tisoč ljudi, starih nad 65 let, ki ne prejemajo nobene pokojnine in da za izplačilo nacionalne pokojnine za vse te nimajo kje vzeti dovolj denarja.

V Kmečki zvezi — Ljudski stranki pa pravijo, da je prav to pomembna ugotovitev, torej, da toliko ostarelih ljudi nima vira za preživljanje. Tudi kmetje z negotovanjem sprejemajo velike razlike med pokojninami nasploh, kar bi lahko imenovali drugi vzrok za zavzema-

nje stranke za uvedbo nacionalne pokojnine.

Zamislili so si jo kot pokojnino ob izpolnitvi določene starosti za vse, ne glede na to, koliko je kdo v življenju ustvaril. Tisto, kar je posameznik prispeval v pokojninski sklad ali zavarovanje, bi mu štel v dobro, saj bi poleg nacionalne pokojnine dobil še pokojnino, ki mu gre iz sklada oziroma zavarovanja. Smisel nacionalne pokojnine naj bi torej bil v tem, da bi vsem državljanom ob izpolnitvi petinšestdesetega leta bila zagotovljena sredstva za človeka vredno življenje.

Kot pravijo člani stranke, ki se zavzemajo za uvedbo nacionalne pokojnine, bi s posebnimi davki in z enakomerno razdelitvijo bremen lahko zbrali

dovolj denarja tudi za nacionalno pokojnino, ki bi torej temeljila na sistemu nacionalne solidarnosti.

Čeprav vlada predloga stranke ni sprejela, niti ni bilo o njem obširne razprave v parlamentu, sta se izvršni in upravni odbor stranke zopet zavzela in vztrajata, da se njihov predlog ponovno prouči ter o njem pripravi posebna študija, ki bi nakazala tudi način, kako to izvesti.

Za nacionalno pokojnino se močno zavzemajo tudi pomurski člani stranke in nekateri parlamentarni poslanci, saj pravijo, da kmetje, predvsem na malih kmetijah, ne morejo plačevati visokih prispevkov za pokojninski in invalidski sklad.

Majda Horvat

Tehnična kultura

Raziskovalni tabor v Markovcih

V času od 22. avgusta do 1. septembra 1991 bo v Markovcih na Goričkem raziskovalni tabor MARKOVCI 91 z etnološko, etnografsko, arheološko in ekološko vsebino. Tabor bi moral biti že prej, vendar je bil zaradi vojaških in političnih razmer preložen. Na prvotnem taboru bi morali sodelovati tudi raziskovalci iz Belgije, Nemčije, Avstrije in Madžarske, medtem ko v tem trenutku njihova udeležba še ni znana. V taboru bo predvidoma 40 raziskovalcev iz Slovenije, največ iz Pomurja. Etnološko-etnografski del tabora bo vodil Borut Brumen, arheološkega Jože Kermač in ekološkega Stanka Dešnik. Kot gostje pa bodo sodelovali tudi vidni strokovnjaki iz ljubljanske in mariborske univerze s tega področja.

Osnovni namen raziskovalnega tabora je vloga nadaljnega razvoja Goričkega. V prihodnjih letih naj bi tovrstni tabor financirale mednarodne institucije. Tokrat pa bodo tabor financirali iz sredstev ZOTK Slovenije, raziskovalnega dinarja občine in pokroviteljev. Delo raziskovalnega tabora bo potekalo v prostorih osnovne šole v Markovcih, kjer je na razpolago potrebna spremljajoča oprema: radio, video, mikroskopi in drugo, kar sodi zdravniški raziskovalni tabor. Sicer pa organizatorji želijo s tovrstnimi tabori preusmeriti dosedanje dejavnosti mladim z mladinskih delovnih akcij na višjo stopnjo ustvarjalnega dela. Pri tem želijo razviti prvine samostojnega raziskovalnega dela prihodnjih strokovnjakov — raziskovalcev. Delo v taboru je

organizirano tako, da navaja raziskovalce na samostojnost, da mladi človek pokaže svoje ideje in lastne pristope ter opredeli svoje videnje sveta, ki ga opazuje.

Markovci so od oaz v Pomurju, kjer se je do določene mere ohranila narava v svoji ekološki čistosti z značilnimi biotopi; pa tudi šega in navede ljudi, ki so večinoma kmečkega izvora. Glavni pokrovitelj raziskovalnega tabora v Markovcih — Zavarovalna skupnost Triglav bo vsem osnovnim šolam v Pomurju podelila grafoskop, najbolj šim šolam iz posameznih občin pa tudi računalnik. Te bodo prejeli tudi vse srednje šole v Pomurju. Na ta način želijo mlade na šolah spodbuditi k večjemu vključevanju v dejavnosti zveze za tehnično kulturo. Med taborom bodo izdali tudi bilten. Ob zaključku pa bo tabor v Markovcih obiskal tudi član predsedstva Republike Slovenije Matjaž Kmeč.

Feri Maučec

Šolstvo

IZPITI

Čeprav je do konca počitnic še doberšen del avgusta, bo te dni na srednjih šolah dokaj živahno. V skladu z okrožnico ministrstva za šolstvo in šport bodo namreč 20. tega meseca popravni, diferencialni in ostali izpiti za vse letnike in predmete. Kdor ne bo uspel na prvem roku, pa bo lahko popravil zamujeno 5. in 6. septembra. Danes pa je še zadnji rok za oddajo prijavnice. Učenci, ki v junjskem roku niso naredili popravnega izpita (niso pristopili ali pa so odstopili), imajo tako na voljo še dve možnosti. 22. in 23. avgusta pa je rok za zaključne izpite (tudi popravne). Letos je vse to nekoliko drugače zaradi izrednih razmer v Sloveniji, ki so nastale po vojaškem posredovanju 27. junija. Ravno tedaj pa so bile predvidene običajne šolske dejavnosti ob koncu šolskega leta.

JOG

Pomoč Radgoni še prihaja

V torek so v Gornji Radgoni uradno predali denar, namenjen družini, ki so utrpeli škodo ob agresiji Jugoslovanske armade na Slovenijo, ki ga je zbrala avstrijska organizacija Volkshilfe ob sodelovanju Narodnega sveta koroških Slovencev in Socialdemokratske stranke Slovenije.

Najprej so se predstavniki Radgon srečali na mostu čez reko Muro, potem pa so predali denar v sejni dvorani skupščine občine v Gornji Radgoni. Predaje so se udeležili predstavniki organizacije Volkshilfe na čelu z dr. Josephom Weidenholzerjem z Dunaja, ki je izročil ček v vrednosti 300 tisoč šilingov, ki jih bodo dobile tri med vojaškim spopadom najbolj prizadete družine. Navzoči pa so bili tudi predstavniki vodstva Socialdemokratske stranke in predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev, ki so se s predstavniki radgonske občine po predaji denarnih sredstev pogovarjali o vojni škodi in razmerah v Sloveniji.

J. Gabor

Zahvala Pusztaiju

Predsednik skupščine občine Murska Sobota Andrej Gerenčer je skupaj s predstavnikoma madžarske narodnosti pred dnevi v Sombotelu obiskal predsednika železožupanijske skupščine Gyula Pusztaija, da bi se mu zahvalil za vse, kar so on in predstavniki Železne županije storili v podporo Sloveniji.

»Dober sosed je boljši kot slab sorodnik. Ta izrek se je izkazal tudi tokrat,« je povedal Andrej Gerenčer, ko je ocenjeval vlogo madžarskega gostitelja v dogajanju med in po vojni v Sloveniji. Predsednik železožupanijske skupščine je namreč odkrito govoril o tem, da mora Madžarska priznati samostojno Slovenijo. Sicer pa so takšno stališče sprejeli tudi na izrednem zasedanju skupnosti Alpe-Jadran, ki je bilo v Celovcu. Takrat so se vse članice enoglasno odločile, da si bodo po svojih močeh prizadevale, da bi njihove vlade priznajo Slovenijo. Pusztaijevo mnenje so objavili številni madžarski mediji. Tako je v Magyar Hirlapu tudi

pisalo, da je Železna županija priznala Slovenijo. Članek s tem naslovom je razburkal javno mnenje na Madžarskem. Zunanje ministrstvo je Pusztaija celo pokaralo, češ da želi Železna županija prevzeti tudi nekatere državniške zadeve, kar pa seveda ni bilo res. Prišlo je tudi mnogo klicev v podporo, saj se mnogi na Madžarskem niso strinjali z mlačnim odnosom svoje vlade.

Poleg moralne podpore so predstavniki Železne županije skupaj z Zvezo Slovencev na Madžarskem poskrbeli tudi za pošiljko zdravil in krvi, ki so jo poslali v soboško bolnišnico.

se

IZENAČILI DEVIZNI TEČAJ

Z uvedbo novega deviznega tečaja v menjalnici na mejnem prehodu Dolga vas je končno konec pri devizni menjavi. Doslej so se namreč redki turisti, ki so iz Madžarske zašli na to stran meje, znašli pred dilemo, kje menjati svoj denar. Dolgovaška menjalnica je za DEM ponujala 13 din, lendavska banka pa 21. Turisti bi lahko prišli do zaključka, da je še »globlje« v Sloveniji morda mogoče za devize iztržiti še kakšen dinar več.

Rešitev je v tem, da je Naravno zdravilišče Lendava, ki upravlja z menjalnico v Dolgi vasi, podpisalo pogodbo z banko, po kateri so v zameno za upravičenost do EDP smeli uporabljati izključno »stari« devizni tečaj. Po novem, tako je od začetka tega tedna, tudi v Dolgi vasi menjajo DEM za 21 din. Za to pa so se morali odreči EDP.

Milena Tubolj

PRAZNA MALHA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Po novem bo v lendavski občini več kot 200 doslej zdravstveno nezavarovanih oseb moralo plačati zdravstveni prispevek. Lendavska občinska uprava za družbene prihodke bo v naslednjih dneh razposlala položnice s točno vsoto. Krivdo bo treba iskati v Odloku o obračunavanju prispevkov za zdravstveno varstvo, ki je bil objavljen v slovenskem Uradnem listu 29. 3. 1991, velja pa od 1. 1. 1991! V tem odloku omenjeni prispevek znaša 500 din na mesec. Za sedem že preteklih mesecev bo torej treba plačati 3.500 dinarjev

na zdravstvenega zavarovanca. Pričakovati je, da bodo v center za socialno delo dobili kar nekaj prošenj za oprostitev plačila tega prispevka, saj je na seznamu ogromno ljudi s kritičnim življenjskim standardom (Romi, invalidi po zakonu o duševno in telesno prizadetih odraslih osebah ter prejemniki družbene denarne pomoči). Na težave kaže tudi dejstvo, da so že v prvem polletju tega leta v centru izdali kar 212 potrdil o oprostitvi plačila participacije za zdravstvene storitve.

Milena Tubolj

RADENSKA — ZVEZDA
Podjetje za gostinstvo, turizem
in trgovino, d.o.o. MURSKA SOBOTA

objavlja

javno licitacijo za oddajo v zakup
pisarniških prostorov v Hotelu ZVEZDA v Murski Soboti, v skupni površini 134 m².
Javna licitacija bo dne 30. 8. 1991 ob 8. uri v prostorih hotela ZVEZDA.

Izključna cena po m² poslovnega prostora znaša 20—25 DEM v dinarski protivrednosti, odvisno od velikosti pisarniškega prostora. Stroški za elektriko in telefon niso zajeti v omenjeni ceni.

Podrobnejše informacije se dobijo na upravi podjetja RADENSKA — ZVEZDA MURSKA SOBOTA, d.o.o. Trg zmage 8, tel 069/21-278 ali 22-510

Na podlagi sklepa izvršilnega odbora Obrtna zbornica Lendava objavlja

JAVNO DRAŽBO

ZA IZDAJO POSLOVNIH PROSTOROV V LENDAVI, Partizanska ul. 9:

1. poslovni prostor v izmeri 38,10 m² (2 pisarni) za izključno mesečno najemnino 1300 DEM (dinarska protivrednost),
 2. poslovni prostor v izmeri 8,68 m² za izključno mesečno najemnino 100 DEM (dinarska protivrednost)
 3. poslovni prostor v izmeri 21,33 m² za izključno mesečno najemnino 150 DEM (dinarska protivrednost).
- Poslovnim prostorom pripadajo tudi sanitarije.
— Prostori se izdajajo izključno za opravljanje mirne dejavnosti (dovoz s težkimi vozili ni dovoljen).

DRAŽBENI POGOJI:

- Interesenti morajo položiti varščino v višini 10 odstotkov izključne cene na žiro račun št. 51920-637-50748. Plačila dokažejo s potrdilom med dražbo.
- Neuspehim dražbenikom bomo vrnili varščino preko žiro računa ali pošte v 3 dneh po dražbi.
- Javna dražba bo 22. 8. 1991 ob 11. uri v prostorih Obrtnice Lendava, Partizanska ul. 9.
- Ogled prostorov je možen 20. 8. in 21. 8. med 8. in 11. uro 22. 8. 1991 do začetka dražbe.
- Začetek najemnega razmerja po dogovoru.

VINOGRADNIKI, KLETARJI,
GOSTILNIČARJI!

MB
plastika

Podjetje za zunanjo in notranjo
trgovino, proizvodnjo in trženje
Matena 28, 61292 Ig pri Ljubljani

PONUJAMO VAM
IZDELKE IZ
STEKLOPLASTIKE:

- Vedno »POLN SOD«
- POSODE S POMIČNIM DNOM, 140 do 1150 litrov
- Cisterne za hrambo vina, 800 do 5000 litrov
- Okrogle kadi, 50 do 500 litrov
- Pravokotne kadi, 350 do 1000 litrov

SODELUJEMO NA
KMETIJSKEM SEJMU
GORNJEM RADGONI,
OBRTNEM SEJMU
CELJE IN VINSKEM
SEJMU LJUBLJANA

POLITIKA NE SODI V TRGOVINO

Štefan Smej

Slovenci se pogosto sramujemo tega, kar smo, vsaj takrat, ko stopimo pred svet. Spominimo se samo zavrtega Ivana Cankarja: ko je bil še dijak, je pred svetom zatajil svojo mater, ker je imela široko kmečko krilo z rožami. Slovenci smo navsezadnje tudi tiisti, ki kar se da hitro preidemo na tuji jezik svojega sogovornika. Vendar pa to slednje ni toliko zatajevanje svojega jezika, kolikor je občutek za svetovne jezikovne obsege — z Eskimom bomo prav gotovo skušali govoriti po angleško, ne po eskimsko!

Najbolj pričujoči razlogi za slovensko sramovanje pred svetom so ta čas nedvomno naslednji: sramujemo se svojih kričečih in kričečih rojakov v avstrijskih nakupovalnih središčih (recimo v avstrijski Radgoni) — **upravičeno!**; sramujemo se svojih neakosnostnih izdelkov (recimo Gorenjevih pralnih strojev, ki jih reklamirajo s sloganom »bewußt ro-

Pobij vse in se vrni sam?

bust») — **upravičeno!**; sramujemo se — vsaj tisti manj samozavestni, prosrbski in navično liberalni — svojega nacionalizma: **neupravičeno!**; zelo upam, da nas je veliko tudi takšnih, ki se sramujemo našega odnosa do okolja, te razprostranjene nesnažnosti: **nad-vse upravičeno!** Kar se prvih dveh razlogov za sramovanje tiče, je zadeva jasna. Ali bomo kot dediščino iz Jugoslavije vzeli s seboj njeno balkansko kričavost in nezmeren ter jo sprejeli za svojo etnično značilnost ali pa se bomo unesli. Podobno velja za drugi razlog, pri čemer bo potrebno zavreči tudi še slabih petdeset let starih delovnih navad.

Kar pa se nacionalizma tiče, je stvar taka, da je naš nacionalizem sicer očiten, vendar ima dve nadaljnji značilnosti: je **srednjeevropski in tako imenovani obrambni**. Seveda je tudi krvav, navsezadnje smo v onem spopadu, ki mu mi pravimo vojna, pobili nekaj deset ljudi, v glavnem nedolžnih: kaj pa drugega — kakor vedno! **Bogovi imajo že od nekdaj raje kri nedolžnih ljudi.** Toda ta krvavost je nič v primeri s tisto, ki so jo v svojih nacionalnih orgijah uprizorile zahodnoevropske države v časih svojega enonacionalnega oblikovanja. Francozi na primer, ki tako stežka priznavajo pravico do samoodcepite in **podpirajo Srbijo**. Tam v trinajstem stoletju, ko so oni opravičevali tisto, kar bi Srbi radi zdaj (zaradi te zapoznitve so Srbi boljši, kajti njim ne bo uspelo), so francoski unitaristi secesioniste pobijali pod geslom: »Pobij vseoprev, bog bo pravične že prepokal!« **Angleži**, tudi ti vedo, zakaj nočejo priznati pravice do samoodcepite. Laburistični socialisti Ken Livingstone je leta 1983 na dublinski televiziji izjavil, da je to, »kar je Velika Britanija v 800 letih prizadejala Irce, hujše, kakor to, kar je Hitler naredil Judom, samo več časa so si Britanci vzeli.« **In tako naprej, od ene do druge velike zahodnoevropske demokracije, kakor piše avstrijski doktor Günther Nenning v svoji najnovejši knjigi. Knjiga dvakratnega doktorja in velikega prijatelja slovenskega secesionista, napoveduje vrnitev nacionalizma.**

Brez skrbi torej, tolikšnega sramovanja in zatrega občutka krivde, kakor ga premorejo zavrti zahodnoevropske demokracije, nam Slovincem ne bo potrebno prebavljati. Tukaj je vendar srednja Evropa in nacionalizmi so obrambni. Upam, da to velja za madžarskega, hrvaškega, avstrijskega... Večno pa ostaja sramovanje zaradi onesnaževanja okolja!

Tudi v Pomurju se vidno odraža podpiranje dosedanjega skupnega jugoslovanskega trga in sploh odmiranje povojne federativne, socialistične in samoupravne Jugoslavije. Propadajo številni uspešni gospodarski posli med našimi podjetji in podjetji iz drugih republik, predvsem v Srbiji, ker tako hoče zlasti tamkajšnja vodilna politična garnitura. Gospodarstveniki prav gotovo ne bi na svojo rko ravnali tako nespametno. Kako se bo vse to končalo, se sprašujemo. Vsekakor bodo posledice zelo hude za obe strani, kar se kaže že sedaj. Druga, srbska stran, pa najbrž meni, da bomo padli na kolena samo mi, da nas bo vse slabši gospodarski položaj prisilil v popuščanje pri naših političnih zahtevah. Toda upajmo, da so hudo v zmoti in da bo končne posledice občutil predvsem tisti, ki je kriv za nastale razmere.

Podatki Službe družbenega knjigovodstva v Murski Soboti sicer kažejo, da finančni promet z drugimi republikami in tako tudi s Srbijo ni ustavljen, kot je v to splošno prepričana javnost. To se je dogajalo samo dober dan med agresijo Jugoslovanske armade v Sloveniji, zdaj pa spet prihajajo nakazila skoraj vsak dan, tudi iz Srbije. Terjatev pa ne plačujejo predvsem tista podjetja, ki so finančno nelikvidna, in teh je veliko povsod v razpadajoči Jugoslaviji. Če smo pošten, so pomurska podjetja dolžna drugim zunaj Slovenije celo precej več, kot znašajo njihove terjatve. Pomurje beleži negativno stanje z vsemi republikami, največje pa s Hrvaško ter Bosno in Hercegovino.

Zanimalo nas je, kako poslujejo oziroma v kakšnem položaju so se znašle tiste poslovne enote ali predstavništva, ki imajo sedeže matičnih firm v drugih republikah. V Gornji Radgoni smo med drugim zamen iskali stavbo, kjer bi pisalo, da so poslovni prostori turistične agencije Putnik iz Beograda. Svoječas se jim je, kot je bilo slišati, dokaj dobro godilo. Tam, kjer je bil sedež enote, pa je sedaj zasebna poslovna valnica in pivnica Oaza. Putnik je s 1. julijem oddal svoje prostore v najem, kdaj se namerava vrniti, pa zaenkrat ni znano. V času od vojnega posega do danes v Pomurju ni več predstavništva Transjuga z Reke, vendar za to ni kriva vojna ali politični razlogi, temveč je prišlo do sporazumne odcepite, ki so jo načrtovali že prej. Sedež samostojnega podjetja je sedaj v Ljubljani. Vsi drugi pa še vztrajajo na pomurskem tržišču.

BEOGRAD ŠE V MURSKI SOBOTO

Tako je v Murski Soboti še vedno odprta tudi poslovna oziroma trgovina Tovarne obutve Beograd. Vprašanje pa je, kako dolgo se bo še obdržala, kajti poslovodkinja Gizela Ratnik iz Cernelavec zaman naroča blago (predvsem čevlje), ki je v tem času najbolj iskano.

»Že 28 let delam v tej trgovini in do letošnje vojne v Sloveniji je potekalo poslovanje tako rekoč nemoteno. Kupci niso gledali na to, kje je sedež našega podjetja, temveč kakšna je kakovost in cena blaga, pa tudi kakšna je postrežba. S kolegico se trudimo, da bi bil način dela s strankami takšen, kot je to v razviti Evropi. Tako na primer stranke ne morejo pomejati novih čevljev na bosa noge, ker to ni dobro iz higienskih in zdravstvenih razlogov. Morda to koga moti, vendar sem prepričana, da je tako prav. V trgovini seveda posebej skrbimo tudi za red in čistočo. Žal v zadnjem času večkrat ne moremo postreči strankam s tistim, kar iščejo, ker nimamo na voljo dovolj blaga. Cene naših izdelkov pa so dokaj nizke in zato povpraševanje kljub političnim spletkam ni upadlo. Žal pa se najdejo tudi taki, ki dajejo razne opazke, češ da bi bilo to trgovino treba zapreti, ker prodajamo čevlje iz Srbije. Nagajajo mi tudi doma in tega ne razumem, saj jaz nisem Beograjkanka, ampak čisto prava Prekmurka, in nimam ničesar s Srbijo, pa tudi politika me ne zanima preveč. Sem pač trgovka in moje delo je ustreči strankam. To je moj kruh; opravljam enako delo kot drugi slovenski trgovci, zaslužim pa manj. Ko se je začela vojna, so nastale tudi finančne težave. Medtem se mi je o tem nekako uspelo dogovoriti z ustreznimi občinskimi službami. Kako bo naprej, pa še ne vem. Ko sem pred nedavnim klical v Beograd, so mi dejali, da je direktor na dopustu in da bo treba

počakati, da se vrne. Najbrž pa bo prišlo do razdruževanja in v tem primeru se lahko zgodi, da bo trgovina v Murski Soboti postala zasebna. Mogoče jo bom še naprej vodila jaz. Za to sem tudi zainteresirana. Ampak to še ni nič dogovorjeno.«

NI BLAGA, KI BI GA LAHKO NAJBOLJE PRODAJALI

Dokaj močno je v Pomurju zastopano tudi Borovo, prv tako industrija čevljev. Sedež matičnega podjetja je v mestu Borovo na Hrvaškem, kjer je (bilo) te dni najbolj »vroče« zaradi delovanja oboroženih srbskih (četniških) skupin. To ima hude posledice za njihov gospodarski položaj,

GIZELA RATNIK

kar se odraža tudi v Borovih prodajalnah v Murski Soboti, Gornji Radgoni, Ljutomeru in Lendavi. Nekoliko podrobnejšo sliko stanja nam je podala poslovodkinja v Gornji Radgoni Anica Trplan.

»V prvih šestih mesecih letos smo imeli čez 100-odstotni promet, julija pa samo 50-odstotno realizacijo. Naenkrat se je namreč skoraj zaustavila dobava blaga, čeprav ga je v skladišču dovolj. Kot so nam povedali v prodajni službi, nam ga ne morejo poslati, ker so prometne povezave z Borovim skoraj pretrgane.

Nihče noče tvegati, da bi se podal na pot zaradi terorističnih napadov. In tako sedaj, ko bi lahko prodajali šolske copate in drugo letno obutve, tega skoraj nimamo. Nekateri kupci zato odhajajo nezadovoljni in zgodi se, da kdo pripomni, češ, to je zato, ker je tam Srbija. To je kajpak zgrešeno mnenje. Mi z matično firmo dokaj dobro sodelujemo, normalno poslujejo preko službe družbenega knjigovodstva, zaradi slabega finančnega položaja podjetja pa imamo zamakne plače, ki znašajo okrog 3.800,00 dinarjev. V gornjeradgonski trgovini nas dela 5 in če jim ne bo uspelo pošiljati dovolj blaga, ne vem, kaj nas čaka. Finančni izkupiček vsekakor ne bo omogočal, da bi vsi obdržali delovna mesta. To nas zelo skrbi.

Zaenkrat nimamo o tem še nobenih informacij. Škoda, da je politika vse to zakuhala. Čakamo torej, kako se bodo zadeve razpletale.«

NE LE PRODAJA, TUDI IZOBRAŽEVANJE

Leta 1974 je prišla na pomursko tržišče tudi Poljoopskrba iz Zagreba. Odprli so trgovino na Lendavski ulici in najeli manjše prostore za skladišče. V malo prodaji so ponudili kupcem predvsem kmetijsko mehanizacijo, gume in rezervne dele, v veleprodaji pa skoraj vse — od igle do topa. Promet je naraščal iz leta v leto in vzpostavili so dokaj dobro sodelovanje tudi s kmetij-

Nekatere sicer moti, da je v Murski Soboti tudi prodajalna Industrije obutve Beograd, češ da v Srbiji in odvezemajo trgovine slovenskih proizvajalcev, pa tudi zaradi splošnih političnih razmer; vendar pa politika in trgovine ne gre mešati skupaj. (Fotografija: JOG)

skimi zadrugami Panonka, Gornja Radgona in Lendava. Tako so se sčasoma pojavile potrebe po večjih prostorih. V Zagrebu niso dolgo pomišljali. Zagotovili so denar in pred tremi leti se je Poljoopskrba preselila v nove in precej večje prostore v Markišavski ulici. Številni zaposleni se je povečalo na 13. Zgradili pa so

ANICA TRPLAN

REGINA ŠINKO

tudi precej velik razstavni prostor na sejmišču v Gornji Radgoni. Do letos je bil torej razvoj zelo spodbuden.

»Žal so sedaj prišli težji časi, ki jih je prinesla splošna gospodarska kriza, za marsikaj pa so pri tem krive politične razmere v Jugoslaviji. Tako smo morali letos po 2 letih poslovanja zapreti brezcarinsko poslovalnico v okviru naše trgovine v Murski Soboti in število zaposlenih zmanjšati za 3 delavce. Kmetijska mehanizacija ne gre več tako v promet tudi zato, ker ni več ugodnih kreditov, ki so jih dajale kmetovalcem njihove zadruge.

Vojna v Sloveniji in razmere na Hrvaškem pa so prinesle še nove težave. Pri nas je predvsem zaškripala dobava, tako da ne dobimo blaga, po katerem je največje povpraševanje. Naše skladišče je namreč edino Poljoopskrbino v Sloveniji, trgovina pa je še v Mariboru, kjer je tudi sedež uprave poslovne enote. Močno smo zastopani tudi v Srbiji, vendar pa smo zvedeli, da se je naš poslovni center v Beogradu odcepil. To je za firmo precejšen udarec. Mogoče bomo vseeno našli možnosti za nadaljnje sodelovanje v okviru holdinške družbe, ki jo namestimo ustanoviti. Predlog reorganizacije Poljoopskrbe predvideva 8 firm s sedežem v Zagrebu.

Prav je, da povem še to, da naše osnovno vodilo ni bilo le prodati kmetijsko mehanizacijo, temveč tudi kmetovalce poučiti, kako je treba z njo najbolj gospodarno ravnati. V ta namen

smo večkrat pripravljali strokovne prikaze (demonstracije) in omogočili strokovna predavanja v našem razstavnem paviljonu v Gornji Radgoni. Vse kaže, da bomo v tem mestu ponovno odprli tudi našo trgovino, ki smo jo pred leti predvsem zaradi kadrovskih težav zaprli. Kljub vsemu torej upamo, da bodo prišli boljši časi,« nam je v pogovoru dejal komercialist Poljoopskrbe v Murski Soboti Kalman Benkič.

HRVAŠKA TRGOVINA S PREVLAJUJOČIMI SLOVENSKIMI IZDELKI

Murska Sobotica je bila zanimiva tudi za mrežo konfekcijskih trgovin Standard iz Zagreba (tudi za Varteks iz Varaždana).

»Standardova prodajalna je tu 22 let. Doslej smo bili dokaj za-

KALMAN BENKIČ

dovoljni s poslovanjem, saj so kupci radi prihajali k nam predvsem zaradi dobre založenosti oziroma izbire blaga številnih proizvajalcev iz vse Jugoslavije. To nam je omogočalo tudi konkurenčnost pri cenah. Imeli pa smo tudi svojega krojača, ki je bil na voljo kupcem, če je bilo potrebno kaj popraviti, skrajšati, zožiti ali razširiti. Potem so prišli nekoliko slabši časi in število zaposlenih smo morali zmanjšati s 7 na 5 delavcev. Bistveno se je spremenila tudi naša ponudba.

Okrog dve tretjini izdelkov, ki jih prodajamo, je zdaj iz Slovenije, ker je od drugod dobava neredna. Razlika pa je bolj očitna tudi v kakovosti. Dobra poteza je bila tudi odprtje oddelka z izdelki Levis. Kljub slabšim razmeram na tržišču smo v prvem polletju 100-odstotno uresničili načrt prodaje, v juliju pa je bil padec 10-odstoten. Ljudje so si za svoje prihranke najbrž več kupovali živila in druge izdelke, ker jih je vznemirila vojna. Manj gredo tudi na dopuste in to se pozna pri prodaji oblačil za to priložnost.

Naš socialni položaj pa se zaenkrat še ni poslabšal in lahko smo zadovoljni tudi s plačili, čeprav imajo nekateri trgovci višje. »Tako namestnica poslovodje trgovine Standard v Murski Soboti Regina Šinko, ki je še dodala, da imajo z matično firmo v Zagrebu zelo dobre izkušnje in da doslej

niso imeli zaradi tega, ker je dež njihove trgovine v drugi publiki, nobenih težav.

IZ SRBIJE NE PRIHAJAO ŠKROPIVA

Sedemdeseta leta so bila odlična zlata doba jugoslovanskega razvoja. Na pomurskem tržišču je takrat želela biti zastopana di firma Agrariacoop iz Zavrč. Priložnost se jim je ponudila v Ljutomeru in 1972. leta so kaj odprli svojo trgovino tijsko mehanizacijo, semeni zaščitnimi sredstvi za poljstvo in vinogradništvo. Kmetje so pokazalo, je bila ta njihova pot za dobra. Medtem so se že priložili v nekoliko večje prodajalne (Miklošičeva hiša). Slavica (Miklošičeva hiša). Slavica nam je povedala, da ima Agrariacoop v Sloveniji 2 veleprodajne (Maribor, Ljubljana) in prodaje (Ljutomer, Ptuj, Ljubljana). V matični firmi so bili

SLAVICA RISTIĆ

precej zadovoljni s poslovanjem na slovenskem tržišču in tako tudi v Ljutomeru.

»Našo trgovino so obiskovali in še obiskujejo tudi kupci s Hrvaške, predvsem s območja Zagreba, in iz Prekmurja, saj nam ko dobijo določene stvari, ki jih drugje v glavnem nimajo, predvsem za zaščitna sredstva, katerimi smo bili doslej zelo dobro založeni. Žal se je stanje sedaj poslabšalo, ker nam ne dobavljajo naročenega blaga, predvsem iz Srbije (Zorka Kruševica, na tudi z ogrskega Župa Kruševica). Naša trgovina (saj) se dobro, da smo imeli precejšnje zaloge. Preden se začela vojna v Sloveniji, takrat je bil promet še ni bistveno padel, precej slabše pa bo, kot kaže, avgustu. Naše poslovne enote, tudi v Srbiji. Kot sem slišala, so jih marsikje zasegli, kar nas precej prizadelo: mislim, da smo v celoti. Zelo močno smo zastopani zlasti v Vojvodini, se jugoslovansko tržišče zapira, nabavljamo tedaj kmetijsko mehanizacijo in druge stvari v Sloveniji. To lahko namreč neposredno v naših prodajnih mestih v Mariboru in Ljubljani, semena dobivamo skoraj izključno s Hrvaške. Zlasti sredstva pa od poslovalne enote ni prav, da se politične vpletajo tudi v trgovino. Ljudje morala biti svobodna.«

Da, politika in trgovina ne gresta skupaj. Zelo kratkovidni so, ki trgajo vezi sodelovanja iz političnih razlogov. Ampak palica konca. Drugi vselej bolj udari tistega, ki z njo žuga okrog gospodarstva. V ta namen

V KOPALIŠČIH SE KAR UMIVAMO?!

V teh vročih dneh si marsikdo išče osvežitve v kopališčih. Prav zato in ker si številni dopustniki osvežitve ne morejo privoščiti na morju, ampak zavijejo v kopališče, je umestno vprašanje, kakšna je kakovost kopaliških voda.

Vode, ki so bile oporečne

Leta 1988 je bil v Sloveniji sprejet pravilnik o higienskih zahtevah za kopališke vode, ki v bistvu določa, da mora kakovost kopališke vode ustrezati kakovosti pitne. Po pravilniku morajo vzorce kopališke vode razčleniti po bioloških in kemijskih parametrih, razen v bazenih zdravilišča v Radencih, kjer imajo svojo kontrolo. Vzorce laboratorijsko pregledajo in ocenijo bakteriološko vrednost v soboškem laboratoriju, za kemijsko razčlenitev pa jih vozijo v Maribor, od koder dobijo povratne informacije šele čez teden ali dva.

Prve dni avgusta so bili znani naslednji podatki o odvzetem številu vzorcev in njihovi kakovosti:

Iz treh bazenov soboškega kopališča so vzeli dvanajst vzorcev, ki so jih dali na bakteriološko razčlenbo, dva pa na kemijsko. Po bakteriološki razčlenbi vzorci niso bili neoporečni le sedemnajstega junija, saj je bilo povečano skupno število vseh vrst živih organizmov, ni pa bilo neformalnih bakterij, torej fekalnega onesnaženja. Prav tako je bil en vzorec kemično oporečen zaradi povečanega amoniaka.

Bazeni lendavskega kopališča niso bili med jemanjem vzorcev bakteriološko štirikrat neoporečni, oporečna pa je kemično, saj je bil v obeh bazenih povečan skupni amoniak, voda v malem bazenu pa je bila nekoliko kisla oziroma niso ustrezale ph-vrednosti.

V Petišovcih so vzorce vzeli dvakrat za bakteriološko razčlenbo, in sicer v obeh bazenih, ter en vzorec za kemijsko razčlenbo. Odvzeti vzorci so bili bakteriološko oporečni, saj je bilo preveč vseh vrst živih mikroorganizmov, ob drugem jemanju pa je bilo še povečano število koliformnih bakterij. Oporečen je bil tudi kemijski vzorec zaradi povečanega količine amoniaka ter nitritov.

V Ljutomeru so vzorce jemali štirikrat, v malem bazenu je bila voda dvakrat oporečna. Prav ta-

ko sta bila kemično oporečna dva vzorca zaradi povečanega redukcijskega potenciala in amoniaka.

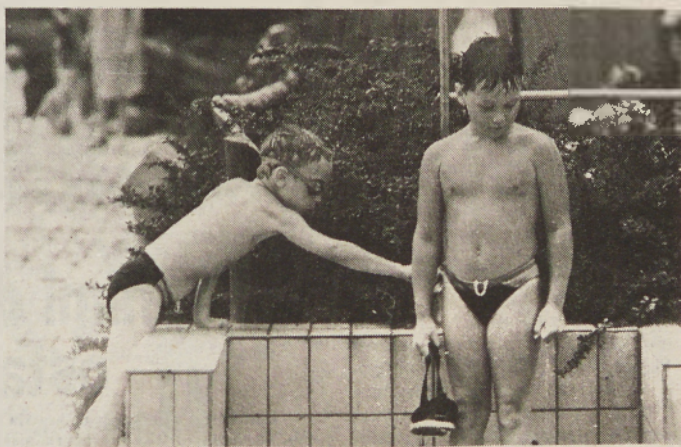
V Banovcih so vzeli osem vzorcev, enkrat je bila voda bakteriološko oporečna, in sicer v pokritem bazenu, ostali vzorci so bili neoporečni. Za kemijsko razčlenbo so vzeli en vzorec, ki je bil zaradi povečanega amoniaka oporečen.

V Moravcih pri Bučkovcih so vzeli štiri vzorce, vsi štirje so bili bakteriološko oporečni, prav tako ni ustrezala kemična sestava vode zaradi povečanega skupnega amoniaka in nitritov.

Vsi vzorci, ki so jih vzeli v odprtem bazenu v Radencih, šestkrat za bakteriološko in dvakrat za kemijsko razčlenbo, so bili primerni.

Kaj je zdravju škodljivo?

Kar precej vzorcev je bilo

označenih kot oporečnih, vendar je dr. Zorica Levačič-Turk, direktorica Zavoda, povedala, da kljub temu, da so vzorci laboratorijsko bili označeni kot oporečni, odstopanja niso velika oziroma presežki niso alarmantni. Merila v pravilniku so namreč zelo visoko postavljena in vsako, še tako majhno odstopanje v laboratorijih pač označijo kot oporečnost vode. Pomurska kopališča namreč po kakovosti vode ne odstopajo od ostalih kopališč v Sloveniji, prav tako se kakovost ni poslabšala v primerjavi z lanskim letom.

Sama kontrola kopališke vode pa je mnogo širša, kot le jemanje vzorcev in njihova laboratorijska preiskava. Ob vsakem jemanju

vzorcev odgovorni opravijo tudi higienski ogled, torej ocenijo urejenost okolja, izgled vode, njen vonj, barvo, izmerijo temperaturo, pa tudi redukcijski potencial v vodi, ki takoj na kraju samem opozarja, ali se v vodi kaj dogaja. Orientacijska preiskava je opravljena že v kopališču samem. Izmerijo tudi rezidualni klor ali ostanek klora v vodi. Če ga ni dovolj, pomeni, da je voda bakteriološko toliko onesnažena, da zahteva dodatno kloriranje, kar lahko opravi takoj ob higienskem ogledu kopališča. Sama količina klora v vodi zdravju ni škodljiva.

Kot je povedala dr. Zorica Levačič-Turk, pa v kopališki vodi ne bi smelo biti koliformnih bakterij, kar je posledica fekalnega onesnaženja, saj so te bakterije lahko patogene, torej lahko povzročijo obolevost. Ukrep je povečana doza klora, kar odgovornim v kopaliških zavodih sporoči po opravljeni razčlenbi.

Kaj pa osebna higiena?

Vzorce kopaliških voda običajno jemljejo okoli poldneva in ne v popoldanskih urah, ko je število kopalcev največje. Kot je povedala direktorica zavoda, pa bi

se ogledu res dalo organizirati tako, da bi občasno vzorce jemali v popoldanskem času in tako morda dobili povsem drugo sliko o kakovosti vode.

Kot je mogoče videti, je voda največkrat bila oporečna v toplih oziroma termalnih vodah. Tam so namreč okoliščine za razvoj bakterij ugodnejše kot v hladnih vodah, čeprav vse vode, tudi termalne, klorirajo, razen v Moravcih pri Bučkovcih, v Petišovcih pa še nimajo samodejnega kloriranja.

Bakteriološko kakovost vode torej z dodatnimi ukrepi lahko hitro izboljšamo, težje pa je ob kemijski oporečnosti (čeprav tudi ta zdravju ni tako škodljiva), treba pa je dodati, da so vzorci, ki so bili odvzeti za kemično razčlenbo, oporečni zaradi organske onesnaženosti.

Po vsem tem bodo nekateri rekli, da je kopališča, če voda ni neoporečna, treba zapreti. Toda če omenimo, da tudi pitna voda ni vedno neoporečna in da bi s takimi ukrepi mnoge kopalce prikrajšali za kopalne užitke, zapiranje kopališč ni nobena rešitev. Lahko verjamemo, da so odstopanja le tolikšna, da ne škodujejo zdravju, saj bi odgovorni v nasprotnem primeru že ukrepali. Je pa nekaj drugega, na kar kaže opomniti: voda v bazenih je bila oporečna zaradi organske onesnaženosti. Sicer pa, če opazujemo, koliko kopalcev se, preden gre v bazen, umije pod tekočo vodo ali spera s sesbe sredstva za sončenje in koliko se jih kar »polula« v bazen, oporečnost vode niti ne preseneča. Tudi upravljalci si prizadevajo, da bi imeli čim bolj čisto vodo, saj je to vendar njihov zaslužek, čeprav ni rečeno, da so naredili prav vse za čistejšo vodo. Zato bi za čistejšo vodo lahko največ naredili prav kopalci sami. Šaj vendar gre predvsem zanje!

Majda Horvat

CENE V TRGOVINAH PRIVLAČIJO AVSTRIJCE

Tudi v juliju so se, čeprav zaradi vojne neopazno povečale cene nekaterih izdelkov. Tako se je podražil tekstil za 15 do 33 odstotkov, elektromaterial za 10 do 40, kmetijski material za 7 do 30, gradbeni material za 10 do 23, alkoholne pijače za 19, brezalkoholne za 16, kozmetika za 19, pralni praški za 15, šolske potrebščine za 16, bela tehnika za 14 in kolesa za 12 odstotkov. Pričakujejo pa še večji porast cen.

Komercialni direktor Potrošnika Alojz Režonja je povedal, da se je prodaja nekoliko povečala. Temu pa je vzrok devalvacija in s tem višje cene za našega kupca v Avstriji. Tako kupci ponovno polnijo naše trgovine. Naše cene pa privabljajo tudi Avstrijce, ki pa bi jih bilo gotovo več, če se ne bi bali dogodkov, ki so Slovenijo prizadeli pred mesecem dni.

A. N. R.

SOBOŠKI DELEGATI DVIGAJO »UTEŽI«

Najprej nismo verjeli, nato smo se čudili, na koncu pa preverili. Rezultat: v kuverti z vsakodnevno pošto smo dobili debel omot. V silnem strahu, da ni morda kaka protinovinarska bomba, smo ga previdno odprli. A smo doživeli razočaranje — šlo je le za papir. Lepo vezan, z lepimi platnicami, na katerih je še lepše napisano: Delegatsko gradivo.

Ker nismo mogli verjeti, da bi bil tak omot gradivo za eno samo sejo, smo pripravili »znanstveno razčlenbo« z naslednjim rezultatom: gradivo je bilo težko približno kilogram (če naša tehnika seveda ne laže...), obsega pa — reci in piši — dobrih sto strani besedila za sejo skupščine občine Murska Sobota.

Vsa čast delegatom in poslanecem! Pretolči so se morali skozi več kot 20 točk dnevnega reda, še prej pa — to je njihova dolžnost — ustrezno preučiti teh sto strani obsežno »knjigo«. Marsikateri dobra knjiga je v primerjavi s tem pravcati mačji kašelj. Komentar pač ni potreben. Takšno je namreč naše odločanje, ki streže tudi s takimi »rekordi«. Ker pa je Slovenija svobodna, suverena in sploh država, v kateri je demokracija, ni hudir, da teži rekorda že v kratkem ne bi — potolkli.

M. Jerše

Zelena luč za sotinski kamnolom

Ker je odlok o prostorsko-ureditvenih razmerah omogočal le raziskave rudnin, ne pa tudi izrabe, s katero se občutneje posega v prostor in ga trajno spremeni, in zaradi začasnega poslabšanja naravnih in bivalnih razmer v ožji in širši okolici, ki ga bosta povzročila hrup in prah, je bilo nujno treba sprejeti nov odlok o ureditvenem načrtu za kamnolom pri Sotini. Tega so se lotili v Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti, o njem je tekla tudi javna razprava ter več strokovno-usklajevalnih sestankov, podprl pa ga je tudi občinski izvršni svet. Naposled je dobil zelena luč še na zasedanju zborov občinske skupščine.

Kamnolom leži severno od naselja Sotina v hribu, imenovanem Kugla, gre pa za velikost okrog 4 hektarje, kjer je predvidena izraba kamna. Njegov odlom bo potekal v štirih terasah, in sicer z odkrivanjem kamnine, miniranjem in odvodom kamna s teras na delovni plato ob vznožju kamnoloma. Predhodno bodo seveda posekali gozdno drevje, odkopali in odvrnili zgornje plasti (humus in krovina) ter uredili delovni plato. Terasa bodo uredili v višini po 15 metrov in v širini po 10 metrov. Za prevoz odlomljenega kamna bodo uporabljali cesto od kamnoloma skozi Sotino do regionalne ceste Gederovci - Kuz-

ma. Zato bo treba utrditi lokalno cesto Sotina — mejni prehod in jo asfaltirati, kar bo obveznost uporabnika kamnoloma. Zaradi večjih obremenitev pa bo nujno treba obnoviti tudi 4 mostove prek Ledave in Mlinsčice.

Poleg tega bodo strogi ukrepi za varstvo okolja, saj je predvideno redno kontroliranje hrupa motorjev in izpušnih sistemov, kajti dovoljena količina prasnih delcev ne sme biti presežena. Ob ustreznem zavarovanju kamnoloma pri Sotini pa bodo vsak poseg v prostor vsestransko pretehtali in o tem seznanili širšo družbeno skupnost.

M. Jerše

Zaklonišča niso nepotreben strošek

Da so se v zvezi z zaklonišči pojavljale določene težave, je na nedavnem skupščinskem zasedanju v Murski Soboti potrdil tudi poveljnik občinskega štaba civilne zaštite v Murski Soboti Aleksander Krpič. Po njegovem so se že v preteklosti pojavljali odpori zoper gradnjo zaklonišč, češ da gre za nepotreben strošek, kar se je v minuli vojni, ob napadu jugoslovanske armade na Slovenijo pokazalo za napačno.

»Ljudje zdaj vse bolj zahtevajo gradnjo ustreznih zaklonišč, kar bomo morali v prihodnje upoštevati. Imamo pa žal tudi zelo sebične ljudi, ki celo v nesreči mislijo le nase.

To se je pokazalo med zaklanjanjem v Mojstrski ulici v Murski Soboti, kjer je v zaklonišču tudi skladišče, iz njega pa so ukradli več kot tisoč vakuumsko pakiranih prtov, pripravljenih za morebitne terenske bolnišnice, iz gumijastih čolnov, ki jih imamo za reševanje ljudi in premoženja ob poplavih, pa so pokradli vse zamaške,« je nazorno opisal primer, ki na srečo ni množičen. Opozarja pa, kako se v nesreči ne bi smeli obnašati.

Aleksander Krpič je tudi povedal, da je po prvotnem navedenem zanimanje za nakup zaščitnih mask nenadoma upadlo, čeprav so uvožene maske kar

trikrat cenejše od domačih in prednjačijo tudi po svoji kakovosti. Na govorice, da so med vojno nekateri civilisti sodelovali z okupatorsko vojsko in ji pomagali pri njenih načrtih, pa niso mogli priložiti nobenih dokazov zoper nje. Oorožje, ki so si ga kot vojne trofeje prilastili občani, pa naj bi postalo vojni plen.

M. Jerše

Zvezna 12
Telefon: 25 006

V novem stanovanjskem naselju v Černelavcih v neposredni bližini Murske Sobote nudimo:

nudimo:

1. tri manjše lokale za obrtno delavnico ali trgovsko dejavnost (lokali so zgrajeni do IV. gradbene faze);
2. dve vrstni medetažni hiši velikosti 9 x 10 m, zgrajeni do tretje gradbene faze;
3. eno samostojno stanovanjsko hišo velikosti 11 x 11 m, zgrajeno do III. gradbene faze;
4. zbiramo interesente za pričetek gradnje manjših vrstnih stanovanjskih hiš v Černelavcih;
5. vabimo vse graditelje, ki gradijo ali obnavljajo stanovanjske hiše, da se včlanijo v stanovanjsko zadrugo, ki jim nudi pomoč pri pridobivanju dokumentacije, pri nabavi materiala in daje strokovne nasvete.

Vse informacije dobite na sedežu stanovanjske zadruge v Murski Soboti, Zvezna 12, v dopoldanskem času ali po telefonu 25-006 med 6.30 in 8. uro.

REPUBLIKA SLOVENIJA BO DALA JAMSTVO

Ali država Slovenija potrebuje svojo prečiščevalnico nafte? Tako smo zapisali v eni izmed prejšnjih števil. Hkrati smo tudi nanašali podatke, na podlagi katerih je lahko bralec ugotovil, da je odgovor na zastavljeno vprašanje: da! Seveda pa so želje eno, dejanske možnosti za naložbe pa drugo. Minili so pač časi, ko smo gradili politične tovarne. Dobro pa je tudi, da smo se otresli malih bogov — vplivnežev, od katerih je bilo odvisno, ali bo neka

Rafinerija ni odpisana

naložba uresničena ali pa ne. Za lendavsko Nafto je to še posebej boleča izkušnja, saj se je njega dni oglasil politik, ki je na glas povedal, da rafinerije v Lendavi ne bodo (z)gradili, čeprav je bil dobršen del opreme že na tovarniškem dvorišču. Poznejši politiki so rekli, da se v gospodarstvo ne bodo vmešavali, pa tako tudi ne v to, ali bodo v Lendavi naposled le zgradili prečiščevalnico nafte oziroma rafinerijo. Prevladala naj gospodarski interes, so dodali.

Gradnja prečiščevalnice je upravičena iz več razlogov, ki jih na tem mestu ne bomo (znova) navajali. Je pa tudi res, da to še ne pomeni, da bodo čez noč začeli zamenjevati dotrajano opremo z novo. Pred tem je treba še veliko dejanj in poti. Eden izmed pogojev so tudi jamstva dajalcem kreditov. Podpredsednik izvršnega sveta dr. Ocvirk je v sredo predstavnikom Naftne Lendave izjavil, da bo republika Slovenija dala jamstvo bankam za kredite, ki bi jih te odobrile naložbenikom za prenovitev prečiščevalnice v Lendavi. Če je temu tako (črna ne belem še ni!), potem upanje, da Lendava ne bo ostala brez donosnega izdelavnega programa, še tli. To je Naftna Lendava že spodbudilo k odločitvi za nakup rabljene drugotne rafinerijske-predelovalne opreme, saj toliko denarja, da bi kupili povsem novo, ni. Zdjaj upajo, da bo republiška vlada čimprej izdala pisno jamstvo, da bi tako čez manj kot dve leti startali z novimi predelovalnimi zmogljivostmi.

Bojazen, da ne bi bilo tržišča, je, četudi se je hrvaško »zaprtov, odveč, saj je lahko kupno območje cela Slovenija. Pravzaprav je na to treba računati, kajti drugi oskrbovalci (iz hrvaških prečiščevalnic, niso dovolj zanesljivi. Lendavska prečiščevalnica s sodobnejšo opremo pa je nujna tudi zaradi kakovostnejše predelave nafte v ekološko neoporečne naftne derivate, recimo neosvinčen bencin in drugo.

Morda še dodatno pojasnilo, zakaj ne povsem nove predelovalne naprave. Kot že zapisano: v teh kriznih časih ni denarja za drago povsem novo opremo. Rabljene oziroma nemontirane opreme pa ne gre zavreči tudi zato ne, ker je uporabna. Zgled za to je prečiščevalna oprema, ki so jo Naftarji prodali na Kitajsko: deluje kot povsem nova. Bodi tako tudi v Lendavi!

Š. Sobočan

Pomurski tisk kos razmeram

V skoraj 200-letnem kolektivu grafičnega podjetja Pomurski tisk iz Murske Sobote, po novem sestavljenem zgolj iz bivšega toz-darskega Tiskarna, kar je posledica velikih reorganizacijskih sprememb, tudi v tem času ne držijo križem rok. Skušajo se namreč čim bolj prilagoditi političnim in gospodarskim razmeram, ki so pustile posledice tudi v grafični dejavnosti. Z nabavo najsodobnejše tehnologije, zlasti večbarvnih tiskarskih strojev, so naredili pomemben korak k hitrejšemu prodoru na zahtevna svetovna tržišča. Pri tem je spodbudno, da so si dobro ime pridobili v ZDA, kamor izvozijo kar 85 odstotkov svojih zmogljivosti. Seveda pa ne pozabljajo na domači trg, čeprav so zaradi znanih dogodkov izgubili marsikatero partnerja na dalmatinskem turističnem območju, v Srbiji in drugod.

nemogoče vnaprej ugotoviti vso posredno škodo, pa tudi pravega naslova, komu bi jo zaračunali. nmi. Zato se je v sedanjem položaju potrebno opreti na lastne sile in ustrezno usmeriti svojo proizvodnjo tja, kjer je možna prodaja in kjer lahko pričakuje plačilo.

Mislím, da smo se na domačem tržišču že prilagodili, kolikor je bilo možno. Kljub dopustom so zmogljivosti trenutno več ali manj zadovoljivo izrabljene. To pričakujemo tudi v prihodnje, ker smo močno povečali izvoz, predvsem v ZDA, kjer je delež več kot 85-odstoten. V primerjavi z lanskim letom smo izvoz letos povečali za več kot sto odstotkov. Na ta način pričakujemo do konca leta bruto izvoz čez 3,5 milijona dolarjev, pravi direktor Pomurskega tiska Bela Pavlič.

BREZ NOVE TEHNOLOGIJE NI NAPREDKA — Tega se prav dobro zavedajo v GP Pomurski tisk, kjer je najnovejša, a zelo pomembna pridobitev štiribarvni ofsetni stroj Roland formata A/O, idealen za tiskanje knjig v velikosti 89 krat 126 centimetrov. S celotno računalniško in elektronsko podporo je stal 2,7 milijona dinarjev, omogoča pa, da v eni uri naredijo do 10 tisoč odtiskov. Te dni so poslali še zadnje pošiljke stenskih koledarjev za prihodnje leto v ZDA, in sicer v nakladi 735 tisoč 840 kosov, prihodnje leto pa računajo še na večjo količino. Foto: J. Juhnov.

VELIK IZPAD V DALMACIJI

»Letošnje leto je bilo sploh negotovo. Na začetku smo doživeli plaz stečajev pomurskih podjetij in tudi v drugih regijah, ki nas je močno prizadel, potem pa so se pridružile še slabše politične in gospodarske razmere. Pri vsem tem nismo bili izvetni in čutimo posledice, kajti ob upadanju gospodarskih dejavnosti so naročila manjša, pod velikim vprašajem pa so tudi plačila za te storitve. Poleg tega smo bili močno prisotni na dalmatinskem območju, zlasti s turističnim propagandnim gradivom in drugimi grafičnimi izdelki. Vendar pa je tam praktično v celoti zamrznjena dejavnost oz. plačevanje. Na ta način smo utrpeli čez 6 milijonov dinarjev škode. O točnih številkah pa je težko govoriti, saj je

Dodajmo še to, da je znašal neto izvoz v lanskim prvih šestih mesecih 380 tisoč dolarjev, letos pa že 680 tisoč dolarjev. Pri tem ni upoštevana vrednost materiala in storitev tujih kooperantov, ki so udeleženi v tem poslu. Tako je dejanska vrednost teh poslov v prvem polletju letos okrog milijon 700 tisoč dolarjev, do konca leta pa bo že omenjenih 3,5 milijona dolarjev. Zelo dobro utečeno sodelovanje z družbo Public International Limited iz Chicaga v ameriški zvezi državi Illinois, kjer Pomurski tisk ocenjuje kot enega najboljših dobaviteljev iz Jugoslavije, jih uvršča na vrh prednostnih partnerjev. Skupaj s kooperantom iz Italije so posodobili izdelavo knjig in raznih koledarjev. Prav te dni je bila poslana v ZDA zadnja po-

šiljka 29 različnih vrst koledarjev za prihodnje leto. Obetajo si še večji posel čez lužo. Izvozno pa so usmerjeni tudi v Nemčijo, Madžarsko, Avstrijo in Italijo.

DELA ZA IZVOZ V ZDA DOVOLJ

Sicer pa v soboškem Pomurskem tisku ne poznajo kolektivnih dopustov, ker mora delovni proces potekati normalno, čeprav v nekoliko zmanjšanem obsegu. Ponekod so namreč naročila tako velika, da se ne morejo izogniti popoldanskemu in nočnemu delu, pa tudi troizmen-skemu dne, zlasti pri večbarvnih strojih. Dela za izvoz je dovolj in ni težko zagotoviti še dodatne zaposlitve, čeprav kljub ugodnemu tečaju tuje valute cene še niso takšne, kot bi si jih želeli. Navzlic zdajšnjim razmeram so ob nespremenjenem številu zaposlenih naredili za 70 odstotkov več. To je omogočila sodobnejša tehnologija.

»Delali smo tudi v vojnih razmerah, dokler ni bilo alarmov. Ravno takrat je bilo namreč ogromno naročil iz tujine, ki so bila časovno vezana. Znašli pa smo se tako, da smo tovarnjake, čeprav ni bil možen prehod prek reke Mure, po obvoznih poteh spravili do avstrijske meje, kjer so nas čakali zabojniki. Nekatere izdelke pa smo pošiljali tudi po železniških tirih, in sicer na drugih mestih. Tako smo naše blago pravočasno spravili iz Salzburga dalje v Ameriko. Med vojno blokada smo na ta način odposlali 5 zabojnikov, kar nam kot velik plus priznavajo tudi na Zahodu. Tu bi žele pohvaliti tako naše kot avstrijske carinske oblasti, ki so nam šle na roke,« dodaja Bela Pavlič.

In obeti za naprej? Kljub temu, da so v 30-letni zgodovini Pomurskega tiska prvič zabeležili rahlo izgubo nekaj milijonov dinarjev, jim ne manjka optimizma. Pri tem poudarjajo posodobitev opreme, v katero so vložili več kot 3,5 milijona nemških mark. Brez teh zmogljivosti, ki so jih dali v pogon že konec lanskega leta, ne bi bili več konkurenčni na zahtevnih trgih.

»Letošnje leto bo za vse nas tragedija, ki se bo pomnila dolga desetletja. Vendar je bomo morali pač preboleti. Bistveno je, da kljub vsemu optimistično gledamo naprej, kajti ko bodo težave mimo, bo lažje. Plače smo doslej pravočasno zagotavljali in se lahko pohvalimo s sorazmerno zadovoljivimi mesečnimi prejemki, ki znašajo v povprečju nekaj čez 8 tisoč dinarjev. Zaenkrat še nismo bili blokirani, čeprav ob težavah z izterjavo težko rešujemo likvidnost,« zaključuje Bela Pavlič.

Milan JERŠE

Zakaj ni majskih plač

Delavci gornjeradgonske družbe AR Trans še vedno čakajo na majski zajamčeni osebni dohodek, torej plačo za mesec pred uvedbo stečajnega postopka. Zakaj plač ni? Ali je za to kriv stečajni upravitelj Milan Bratkovič?

Slednji je vso stvar takole pojasnil: »Majski zajamčeni osebni dohodek ni bil izplačan, ker smo pri pregledu inventurnih razmer ugotovili več neresenih vprašanj. Delavci v družbi AR Trans so namreč dobili izplačanih vsega 215.540,50 dinarjev akontacij, porabili pa naj bi jih za plačevanje cestnin in drugih stroškov na poti. Tako za 101. delavca niso poračunali akontacije v skladu veljavne zakonodaje, kar je razvidno iz dokumentacije.« Stečajni upravitelj vztraja, da je treba te nepravilnosti urediti pred izplačilom zajamčenega osebnega dohodka. Lahko bi sicer enostransko uredili stvari in od zajamčenega osebnega dohodka odšteli izplačane akontacije, ki niso bile pravilno poračunane, vendar niso želeli uveljaviti enostranskega postopka in so vsem določili, da do 24. julija uredijo stvari. Prizadeti so prešli pisna obvestila o tem, vendar je svoje obveznosti do zdaj izpolnilo le nekaj 12 delavcev. Ti bodo zajamčene plače za maj dobili, vse ostale pa Milan Bratkovič še enkrat prosi, da se potrudijo in poračunajo do zdaj izplačane akontacije, saj te štejejo kot odprte terjatve v stečajnem postopku. Če tega ne bodo storili sami, jim bodo vse skupaj oračunali pri izplačilu zajamčene plače oziroma uporabili druge postopke za izravnavo poračuna. Milan Bratkovič kot stečajni upravitelj ne more dovoliti, da bi stvari ostale neresene in se papirnata vojna ne bi uredila, saj je na osnovi knjigovodskih listine razvidno, kdo komu dolguje in kdo je komu kaj dolga. Prejšnje vodstvo po besedah stečajnega upravitelja očitno ni izvrševalo svojih obveznosti v celoti in morda se kateri izmed zaposlenih upravičeno jezi na ljudi, ki bi morali stvari urediti sproti, vendar mora biti izplačilo akontacij dokumentirano in argumentirano z ustreznimi dokumenti.

Toliko za pojasnilo. Kdaj bodo plače dobili vsi, gotovo še nestrpni delavci, zdaj ni mogoče povedati. Bodo že morali tudi sami pomagati, da bo to čim prej. O redu in neredu v podjetju pa raje ne bi pisali, saj novinarji za to nismo poklicani.

Lidija Kosi

Ljutomer

Z javnimi deli pomagali ostarelim

Ljutomerska občina je pripravila tri programe dela, ki bi jih izvajali v javnih delih. To so poljedelska in vinogradniška proizvodnja v sezoni (tu bi naj delo dobili 20 brezposelnih), sanacija divjih odlagališč odpadkov za šest delavcev in pomoč ostarelim na domu prav tako za šest oseb. Republiški zavod za zaposlovanje je odobril slednja dva programa, zavrnil pa program poljedelskih in vinogradniških del.

Ljutomerski center za socialno delo je za svoj dobro pripravljeni program pomoči ostarelim že imel pripravljeno vse potrebno, tako da sta izvršni svet občine in center prve dni avgusta podpisala pogodbo. Sedaj jo mora le še republiški zavod za zaposlovanje.

Osnovno vodilo gerontologije je, da ostareli ostanejo v domačem okolju, kjer je le mogoče. Vendar pa dostikrat morajo v dom samo zato, ker nimajo nikogar, ki bi jim priskočil na pomoč pri določenih opravilih. Z organizirano pomočjo na domu želijo ostarelim omogočiti življenje v lastnem domu.

Svetovalka za zaposlovanje se je že pogovarjala s sedmimi brezposelnimi na imenu, ki so se načelno strinjale, da sprejmejo to zahtevno delo. Pripravljeno je pa tudi poseben program usposabljanja, da bi se bolje seznanile z delom in lastnimi zmogljivostmi.

V Ljutomerskem centru pomoč na domu z eno negovalko že opravljajo, pa bodo v septembru, ko naj bi začeli z javnimi deli, program še razširili na primer z razvažanjem hrane po domovih, s pomočjo pri kmečkih delih in drugem. Pa bodo pritegnili še ostale.

SPodbujanje DEMOGRAFSKO OGROŽENIH OBMOČIJ

Več kot štiri tisoč zahtevkov

Ali naložbeniki žive v lažnem upanju?

Prav je, da Republika Slovenija posebej skrbi za razvoj območij v krajih in območjih, kjer se število prebivalstva zmanjšuje, torej tako imenovanih demografsko ogroženih območij. V ta namen imamo poseben zakon, letos pa je Ministrstvo Republike Slovenije za družbeno planiranje objavilo še natečaj zaradi sofinanciranja določenih naložb. Zakonodajni smo obširno predstavili tudi v našem listu.

Prvotni rok, do katerega je bilo treba poslati zahteve, je bil 15. avgust, a so ga zaradi vojnih razmer podaljšali do konca julija. Izteklo je torej šele pred dvema tednoma, zato še ni vseobsežnega pregleda nad zahtevki, poslani v Ljubljano. Samostojna svetovalka, ki jo imenuje njenemu ministru Helena Erce nam je povedala, da so prejeli že nad štiri tisoč vlog. Le-teh je prišlo iz vse Slovenije nekaj čez 4 tisoč, kar zdaj pa je jasno, da glavnini ne bo mogoče ustreči, saj so želje po vseh publikem denarju mnogo mnogo večje, kot pa bo v ta namen na ljo sredstev. Po prvotnem proračunu Republike Slovenije in območij, ki so financiranje naložb na demografsko ogroženih in obmejnih območjih namenili 860 milijonov dinarjev, zdaj pa kaže, da za ta namen ne bo toliko denarja, ker ga na splošno ni, zato bodo naredili popravek pri publikem proračunu. Kakšno vsoto bodo določili z revidiranim nam Ercetova ni mogla povedati. Bo pa seveda (in žal) precej okoli. Mnogi projekti torej ne bodo sofinancirani. Pravzaprav bodo najprej izločili tiste, ki so nepopolni. Potem bodo sešteli zneska zahtevkov, naredili vsebinski pregled in naposled se bodo v Republiki odločili, čemu dati prednost. Ustrezne pregled bodo pripravili do 15. septembra. Na voljo je torej mesec dni, delo pa je obsežno.

Delavci v tem ministru ne bo običajnega poletnega dopusta. V Vestniku smo že večkrat zapisali, kakšne projekte so na natečaj poslali za družbeno planiranje prijavitelji Pomurci. Natančnega pregleda ni, saj nekatere projekte prijavi občine, druge gospodarske organizacije, tretje pa so tiste, ki jih prijavljajo posamezniki in podjetniki. Pa vendarle (da bomo bolj konkretni) naj zapišemo, da samo zadnji želijo pridobiti iz republiškega proračuna za razvoj demografsko ogroženih in obmejnih območij 188.854.000 dinarjev, sicer: iz občine Murska Sobota 11.457.000 dinarjev, radgonske 23.936.000, tomerške 34.738.000 in lendavske 118.715.000 dinarjev. Le kakšno zneske bi pisali, če bi se potrudili še do podatkov, ki so jih poslali drugi, denimo kmetijsko-izredni, ki so po izjavi republiške svetovalke Helene Erceve, poslali izredno veliko zahtevkov za sofinanciranje. Seveda ne moremo napovedovati, kako se bodo odločili v komisiji, ki bo odobrvala denar, domnevamo pa, da bo vsem, ki bodo ustreli. Če večkrat je bilo slišati (in tudi na lasne oči se lahko prepričamo), da ima živina marsikje boljše bivalne razmere, kot ljudje. Na ta način se bo gradilo. Tudi kmetijska mehanizacija je razbobotena. S tem pa ni rečeno, da bodo delali selekcijo le med projekti (zahtevki) za kmetijstvo. Sicer pa po pravih, kako se bodo odločili, in še naprej živimo v (lažnem) upanju, da bo pravi projekt šel skozi.

Š. Sobočan

Mladi, ki čakajo na pripravništvo

S petnajstim junijem so se pogoj, pod katerimi Zavod za zaposlovanje sofinancira pripravništvo mladih, spremenili. Kot smo že pisali, sta bili uvedeni dve bistveni spremembi, in sicer, da je delež sofinanciranja odvisen od tega, ali delodajalec pripravnika sprejme za določen ali nedoločen čas, uvedeno pa je bilo tudi trimesečno čakanje na pripravništvo za tiste, ki bi se zaposlili za določen čas. Čakalne dobe torej ni za tiste mlade, ki dobijo delo za nedoločen čas, in za mlade s šestimi in sedmimi izobrazbeno stopnjo.

Zavod za zaposlovanje mladim pripravnikom plača zdravniški in psihološki pregled, zaščitna sredstva, če jih potrebuje za delo, prehrano v skladu s kolektivno pogodbo in prevoz na delo, prav tako v pogodbeni višini zajamčenega osebnega dohodka.

Za četrto izobrazbeno stopnjo je to 100 odstotkov, peto 120, šesto 140 in za sedmo 160 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka. Le-ta se spreminja po sklepu republiškega izvršnega sveta in je od julija neto 4590 dinarjev.

Prispevkovni delež zavoda za zaposlovanje za mlade, ki dobijo pripravništvo za določen čas, pa znaša: za četrto izobrazbeno stopnjo 50 odstotkov, peto 60, šesto 70 in sedmo 80 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka.

Do konca junija je v Pomurju pripravniško delo dobilo 234 mladih, od tega s četrto izobrazbeno stopnjo 86, s peto 96, šesto 26 in sedmo 26. V sedmem mesecu pa je delo dobilo za nedoločen čas sedem pripravnikov z izobrazbeno stopnjo do četrte kategorije, 12 s peto ter dva s šesto izobrazbeno stopnjo. V soboški občini pa na pripravništvo čaka še 154 mladih do četrte izobrazbene stopnje, 90 s peto, 5 s šesto in kar 12 s končno visoko izobrazbo.

V Gornji Radgoni čaka na de-

lo 79 mladih, ki imajo končno srednjo šolo ali manj, 44 s peto izobrazbeno stopnjo, 4 s šesto in 3 s sedmo stopnjo ali visoko izobrazbo.

V Lendavi jih je 93 do četrte, 40 s peto, 4 s šesto in 2 s sedmo izobrazbeno stopnjo.

V Ljutomeru čaka na pripravništvo 44 mladih, ki imajo izobrazbo do četrte stopnje, 33 s peto, 4 s šesto in eden s sedmo izobrazbeno stopnjo. Skupaj torej 612 mladih.

Majda Horvat

PLAČE VODILNIH JAVNE

Tako so predlagali v slovenskem izvršnem svetu zaradi dvomov o pravilnosti izplačil osebnih dohodkov vodilnim delavcem v podjetjih. Sicer pa je bila taka tudi zahteva družbenopolitičnega zbora skupščine Republike Slovenije na seji sredi julija letos. Pri tem republiški izvršni svet ugotavlja, da je v nastalem gospodarskem položaju, ki močno ogroža materialno in socialno varnost velikega števila delavcev, treba odstraniti vse razloge, ki bi bili lahko vir dodatnih napetosti v delovnih okoljih. Da bi ovrgli nepotrebne dvome o pravilnosti izplačevanja osebnih dohodkov delavcev, zlasti vodilnih in poslovnih delavcev, izvršni svet skupščine republike Slovenije predlaga, naj bodo osebni dohodki v podjetjih, ki poslujejo pretežno z družbenimi sredstvi, in v zavodih, organih ter organizacijah, ki se financirajo iz sredstev družbenopolitične skupnosti, javni.

Še

SLOVENSKI KMEČKI TABOR V BELTINCIH

Občinska razstava lisastega goveda lendavske občine

PRIKAZ REJSKIH PRIZADEVANJ

Rejsko in selekcijsko delo v Pomurju ima najdaljšo tradicijo na območju današnje lendavske občine, saj je bilo v Nedelici že leta 1928 ustanovljeno Rodovniško društvo, ki je bilo hkrati tudi prva selekcijska organizacija za svetlolisasto pasmo v Dravski banovini. Leta 1930 so v tem kraju pripravili prvo razstavo živine te pasme, v vseh letih doslej pa so bili napor rejecev in selekcijske službe usmerjeni v doseganje čim boljše kakovosti svetlolisastega goveda. V več kot polstoletnem obdobju je govedoreja na tem območju doživljala številne vzpone in padce, razvoj v lendavski občini pa še vedno zastaja za pomurskim povprečjem. Mlečnost kontroliranih krav v lendavski občini je za 335 kg manjša od pomurskega povprečja, vendar mlečnost krav v lanskem in predlanskem letu kaže, da obstajajo realne možnosti za povečanje na kravo. Bolj zaskrbljujoče pa je zmanjševanje števila krav, saj se je v zadnjih 10 letih v lendavski občini zmanjšalo za 20 odstotkov. Osnovni

Med kravami z življenjsko proizvodnjo je Pubi pripadel zvonec, reju pa nagrada in priznanje za najboljšo kravo iz te kategorije

imela več kot 15 krav.

Za hitrejšo doseganje rejskih ciljev in gospodarskih interesov v govedoreji je bila spomladi ustanovljena regijska rejska zveza lisaste pasme za Pomurje z dvanajstimi podružnicami. Podružnici iz Turnišča in Črenšov-

Tivadar iz Velike Polane, med mladimi kravami pa je bila najboljša Ruma reja Ivana Škafarja iz Odranec. Najboljšo prvesnico iz nakupa je na razstavi prikazal Jože Horvat iz Turnišča, med domačimi prvesnicami pa je bila najboljša telica reja Štefana Halasa iz Črenšovca. Prvovršene živali so prejele zvonice, lastniki prvih treh v vsaki kategoriji pa še priznanja in nagrade.

Na nedeljski razstavi v Turnišču so podelili tudi nagrade najboljšim tržnim rejcem. Največ mleka, kar 46 tisoč litrov, je v letu 1990 oddal Štefan Agg iz Kamovec, največji tržni rejec mesa je Štefan Somi iz Radmožanec, ki je v petih letih oddal 800 bikov, Martin Lebar iz Hotize pa je v petih letih prodal 52 plemenjskih telic.

Tekst in fotografije:
Ludvik Kovač

Tri najboljše razstavljene živali iz kategorije starejših krav

vzroki za to so v neugodni sestavi, saj redijo kmetije na tem območju v povprečju le dve in pol kravi, kar 95 odstotkov vseh kmetij pa ima manj kot štiri krave. Čez 80 odstotkov odkupljenih količin mleka oddajo kmetije, ki redijo do tri krave molznice, nad deset krav redi le osem kmetij, medtem ko v lendavski občini ni kmetije, ki bi

vec pa sta v nedeljo v Turnišču pripravili razstavo lisaste pasme lendavske občine. Na njej so predstavili najboljše živali, ki jih premorejo rejci na tem območju, videli pa smo lahko pet kategorij razstavljenih živali. Med kravami z življenjsko proizvodnjo je bila najboljša Puba lastnika Štefana Agga iz Kamovec, najboljšo starejšo kravo je predstavil Jože

M. Jerše

PREDSTAVLJAMO NAJ-KMETIJE POMURJA

3

STARA PREKMURSKA HIŠA

Kmetija Ernesta Drvariča iz Salamenec 9 leži sredi prekmurjskih polj, v ravnicah, pa vendarle že vzhodno goričih gričev. Vnap na kmetiji je zelo prijeten, čeprav so namesto starih rastlin in vrst zasadi eksotične, tuje vrste. Pa jim odpustimo, ker so pred leti zasadi ob vhodu tudi

oreh in kostanj. Na vprašanje, zakaj, je gospodar odgovoril: »Da nas obvaruje pred vetrom in da imamo senco.«

Dvorišče je gramoznato, pa vseeno urejeno in čisto. Stanovanjska hiša je bila zgrajena 1921. leta, vendar pred kratkim pravilno obnovljena. Predvsem v

Prekmurju imamo le redko priložnost videti, da bi ljudje znali ohraniti in obnoviti stare kmečke hiše. Komisija je tudi zapisala, da je kmetija prijetna za bivanje in funkcionalno urejena, poleg tega se dobro vključuje v okolje. V senci pred hišo so miza in klopi. V zelenjavnem vrtu, ki je nekoliko oddaljen od objektov, so posajene pester kulture. Tudi Drvaričevi imajo posebno letno kuhinjo s kmečko pečjo in na podstrešju shrambo živil. Doma pečijo kruh in izdelujejo sir, domače klobase in dimijo meso, medtem ko sadje in zelenjavo gospodinjke raje zamrznejo. V zimskih mesecih se ukvarjajo z raznimi ročnimi deli, gospodinjke pletejo in vezejo, moški pa izdelujejo leseno orodje ter kosare iz šibja. Obdelujejo 8,5 hektarja zemlje in po ocenah Janka Slaviča jo kar dobro obvladajo.

Na kmetiji živi šest družinskih članov, usmerjeni pa so v živinorejo. Opozorili bi jih, da salonitna kritina ni ravno najbolj primerna, prav tako pa se naj v prihodnje izogibajo plastike.

bbp

Kmetija Ernesta Drvariča iz Salamenec je bila obnovljena pred kratkim.

OPOZORILO PRIDELOVALCEM KROMPIRJA

Rana in ugodna pomlad je dovoljevala rano saditev, posebej v lažjih peščenih tleh. Konec aprila in do polovice maja pa nam je zagodilo hladno vreme s padavinami. V drugi polovici maja je toplejše vreme na posevke krompirja ugodno delovalo. V juniju so se temperature dvignile, in to preko 30 stopinj, kar pa žal krompirju ni ugajalo. Vročina je bila tolikšna, da krompir skoraj 14 dni sploh ni rasel. To smo ugotovili pri semenskem krompirju, kjer smo poskuse večkrat preverjali. Nekateri posevki v lažjih tleh so se celo posušili, posebej pri ranih vrstah. Na začetku julija smo dobili dež, ki je ugodno vplival na posevke krompirja, za krompir je žal prišel prepozno. Kasnejše ali srednje vrste, kot so desiere, cenebec, pentland in še nekatere, začnajo na novo cveteti, močno zelenijo in postajajo bujne. Jasno je, da je to za ta čas prepozno, saj bi omenjene vrste morale v drugi polovici avgusta že zoreti. Znaki cvetenja na krompiriščih v tem času nas opozarjajo, da bomo imeli dvojne gomolje, ki pa žal ne bodo obstojni, še posebej ne v skladiščih. Gomolji, ki so rasti pred dežjem, so trdi in poganjajo kalčke, oni, ki rastejo po dežju, pa se gulijo in ne bodo obstojni. Da bi se izognili težavam pri skladiščenju krompirja in kakovosti nasploh, moramo krompirišča po 20. avgustu poškopiti s herbicidi in cimo – krompirjevo uničiti. Škopimo z REGONOM ali GRAMOKSONOM, in sicer 3–4 litre na ha. Pri nas se dobi le reglon, ker je gramokson v Sloveniji prepovedan. Dobi se na Hrvaškem ali na Madžarskem. Gramokson je učinkovitejši od reglona. Če ga uporabite pri škropljenju, bodite z njim previdni, ker je zelo strupen in zato pri nas tudi prepovedan. Uporabljajo ga lahko usposobljeni ljudje, ker če se z njim zastropimo, ni sredstev za ozdravljenje. Škopljenje cime po treh dneh ponovimo, če nam z enim škropljenjem ne uspe uničiti cime.

Škopljenje cime priporočamo iz več razlogov. Eden od teh je, da se kožica na gomoljih utrdi in pri izkopu krompirja ne poškoduje. To je predvsem važno sedaj, ko se jugo-tržišče zapira zaradi neurejenih razmer in bomo vedno bolj usmerjeni v izvoz. Zahodno tržišče pa zahteva kakovost in bomo morali storiti vse, da bi to kakovost dosegali. Odpira se namreč možnost izvoza krompirja na italijansko tržišče, ki je za nas proizvajalce zanimivo. Jasno je, da bomo morali pri tem upoštevati njihove zahteve po vrstni čistosti, debelini gomoljev, nenagrizenosti itd. Skratka, kakovost bo morala ustrezati zahtevam zahodnega tržišča. Poleg tega, da se usmerjamo na tuje tržišče, pa ne zanemarjamo domačih kupcev, vendar je slovensko tržišče za vse količine v Sloveniji premajhno. Iz navedenih razlogov je tuje tržišče vedno bolj zanimivo.

Pridelovalci sprašujejo o letošnji ceni krompirja za jesensko ozimnico. Težko je napovedati ceno vnaprej, saj je svobodna in krompir se ni izkopan. Pridelovalci krompirja smo si želeli vsaj 6 din za kg. Ta cena bi bila glede na vložena sredstva tudi poštena. Verjetno pa iz znanih razlogov te cene ne bomo dosegli. Gospodarstvo

je v krizi, v domovini se dogajajo čudne stvari, turizma ni in vse to vpliva na potrošnjo. V tem času prihaja celo krompir iz Dalmacije in Istre, ker ni turizma. Torej je trenutno najboljša rešitev izvoz. Koliko krompirja bomo izvozili, pa je odvisno od nas samih, zato storimo vse, da bi osvojili trg tudi za nadaljnja leta. inž. Jože Bojnc

IZBOR JEČMENA

To vendar ne pomeni, da je vrsta slaba, vendar pa ni tisto, kar naj bi bilo ponujeno. Govora je bilo o šestrednem krmnem ječmenu, ki naj bi bil za 20% manjši od dosedanjih. S čim imamo opravka? Osnovne lastnosti so že poznane: rex je dvoredni, pivovarski ječmen, ki ga v vsakem primeru lahko uporabimo za krmnjenje živine. Pridelovalci bodo prav gotovo zadovoljni z izgledom zrna, ki bo lepše od dosedanjih šestrednih (robur).

Odpornost proti poleganju je prav gotovo njegova pozitivna lastnost, ki je pri nas pomembna. Po večini lastnosti je zelo podo-

ben pri nas poznani vrsti sladoran. Zlahkati vrste ga na območju Osijeka primerja z vrsto sladoran, kjer lahko ugotovimo, da je v 6-letnem preizkušanju pridelek pri rexu višji za 28 kg (8,94/8,66). Ker pa je pri nas sladoran v preizkušanju že od leta 1987, lahko primerjalno ugotovimo, da sta sladoran in rex po pridelku približno tam, kjer je robur. V naši službi razpolagamo z vsakoletnimi podatki o preizkušanju izbora.

Geza Džuban, dipl. inž. kmet.,
kmetijska svetovalna služba

Pomurka Murska Sobot

vas vabi na svoj
razstavn prostor na
radgonskem sejmu
v halo E 1.

Priporočamo se s svojimi
kakovostnimi izdelki!

Harmonija zdrave narave

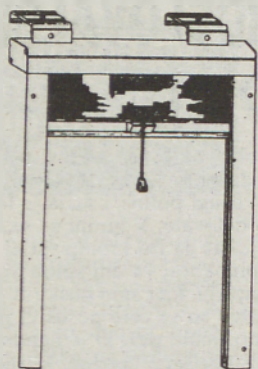

— Če je en traktor vreden pet vagonov
pšenice, potem me zanima, koliko
pšenice bi moral pridelati,
da bi lahko kupil tank.

FRANCEKOVO
PREMISLANJE

Odprimo okna, naužijmo se zraka, ne bojmo se komarjev!

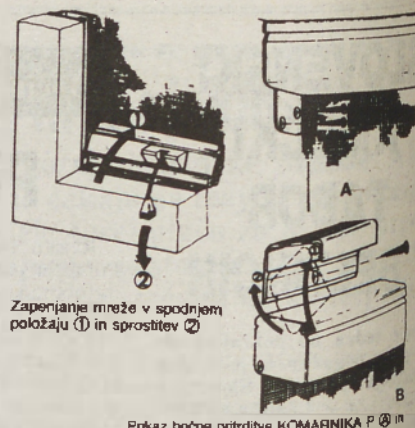

KOVINOPLASTIKA JE ONEMOGOČILA KOMARJEM VSTOP V SPALNE IN BIVALNE PROSTORE S KOMARNIKOM P IN KOMARNIKOM R.

KOMARNIK P je namenjen za okna in balkonska vrata s polkni, KOMARNIK R pa za okna in balkonska vrata v samostojni izvedbi ali v kombinaciji z roletami.

- hitra montaža in preprosta uporaba
- učinkovito prezračevanje prostorov
- mreža je ojačana s steklenimi vlakni.

VSE INFORMACIJE IN MONTAŽA:
AGROMAT, PTUJ, tel.: (062) 773-314
Informacije in prospekti:
KOVINOPLASTIKA LOŽ
 61386 STARI TRG PRI LOŽU
 Tel.: (061) 707-422, fax: (061) 708-466

Prkaz bočne pritrditve KOMARNIKA P in zasločna pritrditev KOMARNIKA R

KOVINOPLASTIKA LOŽ: »Komarji, STOP!«

VESTNIK, največji tednik severovzhoda

Reportaže,

komentarji,

potopisi,

fotoreportaže,

mali oglasi,

propagandni oglasi...

**NAGRADNE
IGRE,
ŽREBANJA,
POPUSTI in
DRUGE
UGODNOSTI
ZA
NAROČNIKE!**

NAROČILNICA

Podpisani _____
 kraj _____ ulica _____
 poštna številka _____ pošta _____
 naročam VESTNIK.
 Naročnino bom poravnal po prejemu poiznitice.

PODPIS

Naročilnico izrežite in jo pošljite na naslov:
 Vestnik, Titova 29, 69000 Murska Sobota.

SGP »POM-GRAD«, d.o.o.

Tudi letos se nismo izneverili tradiciji. Spet nas lahko v mednarodnega Kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni obiščete v našem razstavnem paviljonu.

Za vas smo v času sejma pripravili

POSEBNO SEJEMSKO PONUDBO:

- **BETONSKE GALANTERIJE** (hlevske rešetke, betonske cevi vseh dimenzij, betonski bloki, betonski cestni in vrtni robniki, elementi za ograje, cvetlična korita, polmontažne omnia plošče, jask, stojala za kolesa, oblagalne plošče, mejniki, kinete, kanalete, pokrovi, klopi).
- **IZDELKOV IZ LESA** (brunarice, vrtno lope, cvetlična korita, pletene vrtno ograje, balkonske ograje, sedelne garniture).

POSEBNA UGODNOST: Za gotovinsko plačilo v času sejma nudimo 15% popust.

Obiščite nas v našem paviljonu na sejmišču v Gornji Radgoni pa v komercialni na sedežu podjetja v Murski Soboti.

Informacije: SGP POM-GRAD, d.o.o.
 Murska Sobota
 Št. Kovača 10
 tel. 069/32-740

15% POPUSTA
 ZA GOTOVINO

nudi na **KRANJSKEM** in **RADGONSKEM** sejmu

— posojilo — ugodne cene — organiziran prevoz — montaža —

okna ● senčila ● vrata ● hiše

JELOVICA

Škofja Loka 64220, Kidričeva 58
 Tel. 064/631-241, telefax: 064/632-261

JELOVICA

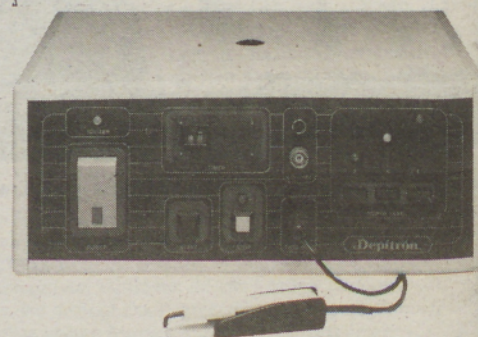
MATIS
 PARIS

LEPOTA ZDAJ

Ne čakajte,
 da pridete v Evropo —
 Evropa prihaja k vam!

Kozmetični studio

- nega obraza in dekolteja — nega nog (vraščeni nohti, kurja očesa, trda in razpokana koža) — nega nog za diabetike — kozmetična nega obraza za adolescente in moške — odstranjevanje dlavic — vstavljanje uhanov — razpolaganje z 18 vrstami kozmetičnih mask — čiščenje obraza z myoliftom — umetni nohti
- **AKUPUNKTURA** — nova neboleča metoda z laserjem — proti bolečinam v križu, hrbtenici, ramenih, proti migreni, aknam, za odvajanje od kajenja, alkohola, za vzpodbujanje proti apetitu, celulitu in impotenci
- savna — sončenje — ročna masaža telesa — nasvet dermatologa — aromaterapija — ročna limfna drenaža obraza — limfna drenaža z aparatom — barvanje trepalnic in obrvi — shujševalni paket — celulitni paket — dekorativna kozmetika
- najnovejša neboleča, dokončna odstranitev dlak z depitronom na podlagi radiofrekventnih valov

Posebej se priporoča s svojimi kakovostnimi storitvami in izjemnimi cenami **FRIZERSKI STUDIO** z evropskim delovnim časom od 10. do 19. ure.
 Pri delu uporabljamo visoko kakovostne izdelke inštituta **MATIS** in **DECLER** iz Pariza, **CENTELLE** in izdelke **BIOKOZMETIČNEGA LABORATORIJA** iz Zagreba. Sodelujemo s kozmetičnim inštitutom **EDELWEISS** iz Gradca.
 Pokličite nas vsak dan od 10. do 20. ure na tel. št. 21-667.
TU SMO — VAŠI SMO!
SE PRIPOROČA KOLEKTIV VENUSA!

»Umetnost ne reproducira vidnega, ampak naredi vidno«

V Galeriji Kulturnega centra Mirko Kranjc je razstavljala svoje slike svobodna umetnica iz Nemčije Gerda Wasmuth-Poley. Razstava, ki so jo zaprli prejšnji teden, bi morala biti že pred mesecem, vendar so jo vojne razmere pri nas premaknile v ta čas. Z razstavo del Gerde Wasmuth-Poley so, po besedah vodje razstave Petra Volkweina, želeli nadaljevati in še bolj poglobiti dobro sodelovanje med mestno galerijo iz Murske Sobote in referatom za kulturo mesta Ingolstadt. To sodelovanje in razumevanje med umetniki pa naj bi vodilo tudi k razumevanju in sožitju med narodi.

Gerda Wasmuth-Poley je študirala na Državni visoki šoli za likovno vzgojo v Berlinu ter končala študij germanistike in umetnostne zgodovine. Lastno umetniško izrazno obliko je začela razvijati konec šestdesetih let, že od leta 1981 pa živi kot svobodna umetnica.

Njena umetnost bi lahko, po besedah Vere Botterbusch, označili s postulatoma Paula Kleeja: »Umetnost ne reproducira vidnega, ampak naredi vidno.« To pomeni, da se v slikah Gerde Wasmuth ne zrcali samo podoben svet, temveč tudi spoznanje in občutek občutka nejasnih zaznav, ki se artikulira v difuznih prepletenostih in kljub temu premore neko notranjo prepričljivost.

Svobodna umetnica iz Nemčije imenuje svoje risbe in grafike »intografije«, kar pomeni slike raziskovalna poročila. Raziskovalna popotovanja skozi galerije naših občutkov, zaznav, ki komaj zaznavnega v njegovem nedoumljivem bogastvu. Vera Botterbusch pravi, da se v »in-

tografijah« Gerde Wasmuth sreča z nehotenimi čustvenimi premiki, ki jih lahko označi z izrazom »tropizem«. To pomeni, kot definirajo besedo v leksikonu, s pomočjo usmerjenega dražljaja povzročeno ukrivljeno gibanje pri rastlinah ali sedečih živalih, pri čemer se le-te postavijo v določen položaj v smeri dražljaja. Pri Gerdi Wasmuth pomeni to občutek nejasne zaznave oziroma resničnost našega jaza.

»Ohrab se spaja z obrazom. Pogled prodira skozi barvo. Črta ločuje in povezuje. Stojimo pred skrivnostjo, ki pripada slikam.«

(Vera Botterbusch)

Iz slikarkine umetnosti je razvidno, da le-ta risalo potrebuje. Zanj je risalo podaljšana roka, ki notira spontano in nehotno. V sliki reši tisto, kar bi sicer ostalo kaos. Slikarka potrebuje linijo, črto. Črta ji pomeni proizvedenost, je pa tudi oporišče, pomoč pri orientaciji.

Metka Lajšček

Beltinska tamburaška skupina

DRUŽINSKA TRADICIJA

Beltinci se ponajbolj s pestro in bogato kulturno dejavnostjo, tako, kot je ni daleč naokrog. V okviru HUD-a, ki je nosilec te dejavnosti, delujejo folklorna in tamburaška skupina, moški pevski zbor ter knjižnica in čitalnica. Posebnost predstavlja vsekakor tamburaška skupina, ki je družinsko obarvana. Ustanovljena je bila pred sedemindvajsetimi leti v okviru Planinskega društva Beltinci, sestavljali pa so jo le trije člani: Mirko Smej, Joža Kavaš in Ciril Antolin. Z ustanovitvijo KUD-a v Beltincih leta 1970 se je tamburaška skupina vključila v društvo ter pritegnila nove člane. Med delovanjem so se člani skupine nekajkrat menjali. Od vsega začetka pa je ostal vodja Mirko Smej, ki ima tudi največ zasluga za to, da skupina še danes deluje. Miki, kot ga po domače imenujejo, je velik ljubitelj glasbe, petja in narave in kljub zaposlitvi najde tudi dovoj časa za vodenje in učenje tamburaške skupine. Za svoje nesebično in požrtvovalno delo je skupaj s članom skupine Petrom Novakom lani, ob praznovanju 20-letnice KUD-a Beltinci, prejel zlato folklorno značko Zdrženja folklornih skupin Slovenije, ki deluje pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije. V skupino je pritegnil tudi vse tri sinove: Aleša, Marka in Uroša. Zvesto pa jih spremlja tudi žena oziroma mama Vera. Za tamburice se torej navdušuje cela družina. Sicer pa je za tamburaško skupino Beltinci, kot smo že uvedoma dejali, značilno, da poleg Smejeve

Tamburaška skupina iz Beltincev, ki je sodelovala na lanskeoletnem 10. jubilejnem tekaškem maratonu treh src v Radencih.

družine sodelujeta še dve družini: Metka in Stanko Sraka Bakar ter Darinka in Janez Ščančar. Poleg njih pa so v sedanjem sestavu skupine še Peter Novak, Jana Šomen in Nada Rous. Trenutno šteje tamburaška skupina Beltinci 11 članov, lahko pa bi jih bilo tudi več, saj imajo na voljo 15 instrumentov — tamburic, ki jih je nabavil KUD.

Beltinski tamburaši vadijo skupaj s folklorno skupino tudi sklop belokranjskih plesov. S skupino pa občasno nastopa tudi pevec Alojz Rous. Zanimivost skupine je tudi, da vadijo kar na domu vodje in da igrajo brez not. Igrajo pa predvsem prekmurske, slovenske in dalmatinske narodne pesmi. Iz dvajsetletne kronike KUD-a Beltinci je razvidno, da je beltinska tamburaška skupina imela 175 nastopov. Zelo boga-

ta je bila zlasti lanskeoletna sezona, saj so nastopili kar 22-krat. Nastopajo na najrazličnejših prireditvah, proslavah in shodih, doma in v tujini. Stalni gost so v hotelu Radin v Radencih, večkrat so nastopili v Moravskih Toplicah, povabili so jih na lončarsko delavnico v Filovce, na srečanje treh dežel na tromeji, na polnočnico v župnijsko cerkev v Beltincih in še bi lahko naštevali. Večkrat pa so gostovali v Avstriji, na Madžarskem in v Nemčiji, vabijo pa jih tudi v druge države. Letošnji program nastopov beltinske tamburaške skupine bo manj obsežen, kot so prvotno predvidevali, na kar pa so predvsem vplivale vojne razmere v Republiki Sloveniji, saj so morali nekatera gostovanja odpovedati, med njimi celo na Češkoslovaškem in v Portorožu.

F. Maučec

KOLOMAN BEZNEC — SLIKAR PREKMURSKÉ POKRAJINE

Pred leti je dr. Cene Avguštin ob neki priložnosti zapisal: »Ali je kaj lepšega za umetnika, ali je kaj bolj vznemirljivega za slikarja, kot nanesti na slikarsko platno Prekmurje z njegovo zeleno spomladansko sočnostjo polj in topolov, z zlatorumenimi polji obilnih poletij, z rdeče obarvanimi jesenskimi vinogradi in z brezkončno belino zasnežene ravnine?«

Iz Prekmurja je odšlo v svet mnogo takih slikarjev, po večini zanesenjakov, in vsi po vesti so se vračali domov in na platno izlili svojo veliko ljubezen do domače grude. In mogoče bodo nekoč rekli: Tako je bilo v Prekmurju, ko je še slikal Koloman Bezec. Takrat so bile hiše lesene ali pletene in tako živo obarvane, da se nove ne

slednje leto je imel svojo prvo samostojno razstavo v Lendavi. Bil je ustanovni član likovne sekcije LIKOS in od takrat je v okviru te sekcije razstavljal po vsej Sloveniji in Hrvaški.

In kaj dela Bezec danes? Lahko bi rekli, da živi mirno upokojensko življenje. A le na prvi pogled. S svojimi rokami si je zgradil

hišo v rodni Mačkovcih in tam zdaj preživi večino svojega dneva. Obdeluje košček zemlje, goji trto in ima veliko ljubezen: gobarjenje. Ko je »dober dan«, nabere tudi do deset kilogramov gob. V hosti je od jutra do večera.

Že tri leta ne slika več, ampak: »Tu je le posledek... do konca letošnjega leta, potem bom čopič zopet prijel v roke.« In smeje dodaja, da bi že začel, ampak mu primanjkuje tankih čopičev.

Ta, še bo slikal, saj bo 40-letnico svojega delovanja proslavil na primeren način — z razstavo. In prav bi bilo, da bi dal svoja dela na ogled v domači Murski Soboti.

Zaključimo z njegovimi besedami: »Leta 1963 smo ustanovili likovno sekcijo LIKOS. Zadali smo si dve nalogi: združiti čim večji krog likovno ustvarjalnih zanesenjakov in nato gojiti lepoto te preproste, neuke govorice do tiste vrednosti, da bo sposobna v pristnih oblikah sporočati in izžarevati ljubezen do domače pokrajine in domačega človeka, iskanje bistva plemenitosti v preprostih stvareh.

Boštjan Celec

kulturni koledar • kulturni koledar • kulturni koledar

PIREMITVE

LENDAVA — V ponedeljek, 19. avgusta, se bo začela tradicionalna mednarodna likovna kolonija, na kateri bo sodelovalo predvidoma 8 umetnikov iz Slovenije, Madžarske, Nemčije in Hrvaške.

RAZSTAVE

GORNJA RADGONA — Zveza kulturnih organizacij Gornja Radgona in občinska matična knjižnica pripravljata zanimivo razstavo telesnih in znanstvenih del dr. Antona Trstenjaka, ki bo v prostorih OŠ dr. Janka Slesingerja v Gornji Radgoni. V petek, 16. avgusta, bo na ogled od 17. do 19. ure, v soboto od 9. do 19., v nedeljo pa od 8. do 12. ure.

LJUTOMER — V galeriji Antea Trstenjaka je od 14. do 30. avgusta odprta razstava likovnih

stvaritev, ki so del stalne galerijske zbirke.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin sta odprti razstavi likovnih del Franca Kanclerja iz Maribora ter likovnih umetnikov Marjana in Ane Puškaš iz Maribora.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA — Študijski oddelki Pokrajinske in študijske knjižnice so ob ponedeljkih odprti od 8. do 17. ure, ob torkih, sredah, četrtkih in petkih od 8. do 14. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Splošno izobraževalni in pionirski oddelki imajo enak delovni čas, namesto ob ponedeljkih pa je podaljšan ob četrtkih.

GORNJA RADGONA — Občinska matična knjižnica je odprta

ta vsak dan razen sobote od 8. do 14. ure.

LENDAVA — Občinska knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 10. do 18. ure, čitalnica pa vsak dan od 7. do 15. ure.

LJUTOMER — Občinska knjižnica vabi v svoje prostore v ponedeljek, sredo in četrtek od 8. do 17. ure, ob torkih in petkih pa od 8. do 12. ure.

USPEŠNICE

V minulem tednu je bilo v knjižgarnah Dobre knjige, ki poslujejo v okviru Pomurske založbe, največje povpraševanje po naslednjih knjižnih delih: Zlati grad (avtorica Vesna Pečavar, izdala Dolenjska založba), S hrano nad raka (avtor D. Pokorn, izdala Forma sedem) in Sola za mačke (avtor G. Painter, izdala Didakta Rado-vljica).

DOBRODELNI KONCERT V AVSTRIJSKI RADGONI

— Dva tisoč let za Slovenijo so v petek zvečer na kopališču v avstrijski Radgoni izpeljali dobrodelni koncert za pomoč v nedavni vojni prizadetim slovenskim sosedom. Povabilu prirediteljev — med posebej — za koncert sta bila tudi graški Kleine Zeitung in mariborski Večerniki. Iz Slovenije so se predstavili tamburaši iz Črešnjevca in folklorna skupina iz Anča. Dražba slik med veselničnim koncertom, ki so jih priredili slikarji iz Avstrije, je vrgla 130.200 šilingov, prodali pa so tudi več kot dva tisoč vstopnic po 50 šilingov. Foto: Nataša Juhnov

morejo meriti z njimi. Kmetje so kosili travo in žito s kosami, žanjice so s srpi hitele med žitnimi polji in cepci so pokali pod lesenimi napuščmi.

Danes pravi Koloman Bezec tako: »Slikal sem zgodovinske stvari, običaje, vse je izginjalo, jaz pa sem vse to nanese na platno v spomin poznejšim generacijam, v spomin na žal umirajoče Prekmurje.«

Rodil se je pred 75. leti v Mačkovcih. Čeprav je slikal že mnogo prej, se je s slikanjem začel intenzivno ukvarjati leta 1953. Že na-

ZASTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE (velikost 70 x 140 cm) — naše darilo vsem kupcem knjig do 1. 9. 1991 ob nakupu za več kot 2.500 din. Tel.: (061) 443-098

založba mladinska knjiga

VESTNIK, 15. AVGUSTA 1991

TERITORIALCI PREDALI STRAŽNICE POLICIJI

Potem, ko so teritorialci med agresijo na Republiko Slovenijo zasedli vse stražnice ob avstrijsko-madžarski meji na območju Prekmurja, so bile le-te v njihovih rokah vse do prejšnjega tedna. Po dogovoru je namreč Jugoslovanska armada iz stražnic odpeljala še preostalo opremo, teritorialci pa so zapečateni stražnice predali policiji. Utrinek s pospravljanja stražnice v navzočnosti Jugoslovanske armade, teritorialne obrambe in policije smo zabeležili na stražnici v Lendavskih Goricah.

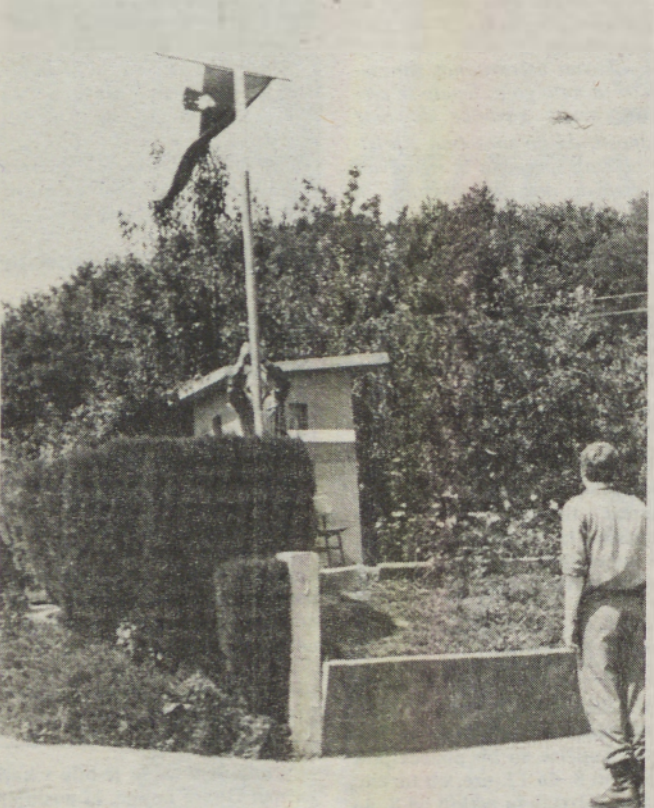
Jugoslovanska vojska pospravlja opremo in jo nalaga na kamion.

Jugoslovanska armada, teritorialna obramba in policija so se prijateljsko razšli.

Zapečatenje stražnice.

Spuščanje slovenske zastave na stražnici je bilo zadnje dejanje teritorialne obrambe.

Foto: Feri Maučec

Renaultov prodajni salon

V zadnjem času so nastale številne obrtne delavnice v Pomurju. Med te sodi tudi AVTOSERVIS Janeza Škafarja iz Bratonec. Mojster z veliko izkušnjami — vrsto let je bil med vodilnimi delavci v soboškem Agroservisu — je razvil pravo majhno podjetje. Dela je več kot dovolj, tako da je že začel razmišljati o razširitvi prostorov. Že ima namreč vso potrebno dokumentacijo za izgradnjo salona za prodajo Renaultovih vozil, ki naj bi ga dogradil še letos. Janez Škafar namreč opravlja servis Renaultovih vozil, hkrati pa tudi mehanične storitve za druga vozila.

Foto: F. M.

Na Martinovem bregu stoji danes nova kapelica

Komaj streljaj od madžarske meje leži stisnjena med vinogradi in gozdovi na eni strani ter rodovitnimi polji na drugi vas Kobilje. Pred prihodom Turkov se je Kobilje razprostiralo više okrog cerkve svetega Martina, ki so jo Turki požgali, vas pa zravnali z zemljo. Novo Kobilje je nastalo v dolini, na tako imenovanem Martin bregu, kakor ga imenujejo domačini, pa so Kobiljani pred kratkim sredi vinogradov — kot spomin na preteklost — zgradili novo kapelico.

Danes se v dolini pod Martin bregom razprostira vas Kobilje z nekaj več kot 600 prebivalci. Sredi vasi stoji katoliška cerkev, v kateri že 24 let mašuje župnik Franc Halas. Prijazno naju je sprejel pred vrati župnišča in nama z veseljem pripovedoval o zgodovini Kobilja.

V zgodovinskih knjigah piše, da je vas Kobilje prvič omenjena leta 1205, že prej omenjena cerkev svetega Martina pa naj bi bila prvič navedena 16. avgusta 1271. Takrat je okrog te cerkve ležala vas, ki se je imenovala Kobiljanski sveti Martin.

80-letni Viljem Ferencek pravi, da so stari ljudje govorili, da je na Martinovem bregu stala prostorna farna cerkev s samostanom. Toda ko so prišli v naše dežele Turki, so le-ti požgali cerkev, vas okrog nje pa zravnali z zemljo. Še danes med tamkajšnjimi ljudmi živi izročilo, da so

ljudje, tik preden so Turki uničili vas, zmetali vse vaše dragocenosti in cerkveni zvon v globok studenec v bližini cerkve. Pred leti so to območje raziskovali, a so, po Halasovih besedah, našli le kosti, domače kovane žebelje in nekaj keramike. Tudi ko so kopali temelje za današnjo kapelico svetega Martina, so našli le okostja in ničesar drugega.

Na obrobju Kobilja, ob cesti proti Motvarjevcem, se danes razprostirajo rodovitna polja. Na tem mestu naj bi bilo turško pokopališče, ali kakor imenujejo to področje domačini — »töröktemes«. Po Ferencekovih besedah so imeli Turki takrat svoje poveljstvo v Kanži na Madžarskem, občasno pa so prihajali ropati in pleniti tudi v Kobilje. Na tem območju, ki ga danes imenujejo Turško pokopališče, naj bi se bili srditi boji, v katerih je padel tudi neki turški poveljnik.

To območje po besedah 80-letnega Viljema Ferenceka vašani še danes imenujejo »töröktemes«.

MARKETING IN SERVIS varilne opreme Lendava, d.o.o.

Industrijska cesta 4a
YU-69220 Lendava, Slovenija
Telefon: h.c. (069) 75-271
Prodaja (069) 75-120, 75-106
Servis (069) 75-640, 75-646
Telex: 38 638 YU Varle
Telefax: (069) 75-277

Nasa blagovna znamka
varstroj®

Na kmetijskem sejmu
v Gornji Radgoni
VARILNI APARATI
● Sejemski popust

do
40%

RAZSTAVNI PROSTOR GORENJE

KDO SO IZŽREBANC ANKETE?

NAJ POMUREC (POMURKA) MESECA

GLASUJEM ZA

8

(Ime in priimek predlagatelja ter naslov)

Kot smo že napovedali, smo tokrat izžrebali pet naših vseh prijeteljcev odgovorov na anketo za izbor Pomurca meseca, kjer je se vedno v vodstvu Evgen Car. Odločili smo se, da za nagrado izberemo vstopnico za bližnji mednarodni kmetijski-živilski sejem v Gornji Radgoni. Nagradjenci so: Alojz Krpič, Gornji Slaveči 82, Petra Tkalec, Lipa 16, Anton Benko, Precetinci 18, Dragica Lačen, Kidričeva 22 B, Murska Sobota in Jerica Ozmeč, Kapela 39. Vstopnice bodo prejeli po pošti. Čestito!

Nova kapelica svetega Martina Kobiljančarjev spominja na čas, ko so tod plenili Turki.

gozdarji iz notranjosti Slovenije in se tu stalno naselili. Ko so Turki uničili vas na Martin bregu, si Kobilje ni opomoglo in so ga zato imenovali »Kebele pust«. V dolini ni bi menda vas ustanovili največ priseljenci, ki so pristi predvsem iz bližnje Bogojine.

Nekoliko nižje je nasulo vas Kobilje, danes lepo urejena vas. Spomin na preteklost sta le kapelica svetega Martina in legenda, ki pravi, da se ob viharjih noče sliši iz zemlje zamolklo zvonjenje potopljene zvonice na Martin bregu.

Metka Lajhová
Nana Ritar

Kobiljski župnik Franc Halas pravi, da je Kobilje nekdanje ležalo nekoliko više na Martin bregu.

60-letnica GD Poznanovci

Gasilsko društvo Poznanovci je preteklo nedeljo praznovalo 60-letnico delovanja. Med delovanjem je društvo opravilo pomembno delo na področju preventivnega delovanja in gašenja požarov. Zlasti so bili dejavni v zadnjih desetih letih, ko so si zgradili vso opremo, v katerem je tudi trgovina, službi pa tudi za druge potrebe krajevne skupnosti. Gasilsko društvo Poznanovci je nabavilo najsodobnejšo motorizirano gasilsko vozilo. Zanimivo je tudi, da v okviru društva deluje ženska desetina, kar je redkost v naših gasilskih društvih. Na proslavi ob navzočnosti številnih gasilcev in krajanov pregledali dosežke društva in zaslužnim podelili gasilska odličja.

F. M.

POMOČ IZ KS RADVANJE

Pomoč prizadetim v agresiji na Radgono še vedno prihaja. Tako so pretekli teden predstavniki KS Radvanje izročili trem družinam skupno 66.000 dinarjev, ki so ga zbrali v krajevni skupnosti. Denar je izročili na sedežu radgonske krajevne skupnosti. Obljubili pa so še nadaljnjo pomoč.

F. Klemenčič

Trgovina GLORIA HOTIZA — Ložič

Telefon: (069) 76-368

UGODNO:

- otrobi — 105 din ● krmilna moka — 129 din ● bek 1, bek 2 — 390 din
- pustarter — 112 din ● brostarter — 115 din

Dr. Lojze Števanec

V AFRIKI

3 Nekoč sem v tropu zagledal manjšo skupino obvodnih antilop, ki jim pravijo tudi kobusi. To so močne antilope sivordečkaste barve. Od repa po stegnu navzdol se jim vleče belkasta črta. Imajo čudovite, na prvi pogled ukrivljene roglice. Navadno se držijo rečnih obrobij in močvirij, gredo pa tudi daleč v stepe. Nekateri so bolj temni, drugi svetlejši, pa tudi rogovje je včasih drugače zavito. Izgleda, da jih je več vrst. So previdne živali in hitro stečejo. Počasi sem se jim bližal in pazil, da sem imel vsaj minimalno kritje za nizkim grmovjem. Šli smo v vrsti, nekaj sto metrov od najdenega drugega. Bil sem tako zagledan v močnega samca, pri tem pa sem iskal še kritje, da sem se oddaljil od ostalih bolj, kot bi bilo to zaželjeno.

Navadoma se je pred mano, kakih štirideset do petdeset metrov, dvignila iz trave levinja in se s privitimi uhlji in čudno sploščeno glavo zazrla vame, nato pa kot blisk, da se je skadilo za njo, stekla v gosto grmovje. Bilo je nekaj sekund, vendar dovolj, da se mi je dvignila sleherna kocina po hrbtu navzdol. Tisti dve, tri sekunde sem kar otrpnil od strahu in presenečenja. Res je, da imaš puško, da znaš streljati, vendar te vprašanje, ali boš ustrelil dovolj hitro, pri tem pa zadel, če te napade, in napadla bi me prav gotovo, če bi imela mladiče. Časa je strahovito malo. Nikoli si nisem predstavljal, kako malo. Kar sapo sem lovil v vročem zraku, ki je trepetal nad stepe, in nekajkrat na suho požrl, da me je zapeklo v grlu, nato pa sem se postrani kot rakovica, z naperjeno puško umikal proti ostalim. Ves čas sem napeto opazoval grmovje, kamor je levinja izginila, in se oziral proti mestu, kjer se je dvignila, ali ni morda še njeno sorodstvo. Pod nogami mi je izpod grma kruleč planila svinja bradavičarka. Mislim sem, da je po meni. Kdor trdi, da se v tem trenutku napetosti ne bi ustrašil, ne ve, kaj govori, ali pa laže. Nisem strahopetec, vendar me ni sram priznati, da se tako še nikoli v življenju nisem ustrašil.

PREČANJE S SLONI

Bili smo v lovišču v Dakawi, severno od Morongora. Tu je bilo nekoč obsežno državno posestvo, ki ga je postavila Jugoslavija. Mehaničarji in vse naprave so prepustili domačinom. Ti so njive nekaj časa obdelovali, nato pa stroje polomili in posestvo opustili. Sedaj se je skrbno na desetino prejšnjega. Ostale predele je ponovno zaraslo grmovje in trava, kjer se veselo pase divjad.

Ta glavni je dvignil rilec. (Foto: Ivo Štavič)

Domačini, ki so preostale njive še obdelovali, so se nas neizmerno razveselili, saj so upali, da jim bomo postrelili divjad, ki jim uničuje posevke. Nagovarjali so nas, naj postrelimo slone, ki se zadržujejo v bližini ponoči prihajajo na njive. Kar ostaja za njimi, je žalostno razdejanje. Morali smo jih razočarati, nobeden ni imel posebnega dovoljenja za odstrel slona. Mi smo šli na drugo divjad. Jaz sem želel odstreliti imbu, čudovito žival, ki je v plečih kak meter visoka, ima pa lepo, lirasto zvono rogove. Ko jih preplašiš, se razbežijo, tako da z iztgnjenimi nožmi lahko skačejo visoko v zrak ena čez drugo.

Najeli smo domačina, da nas je vodil. V vsaki vasi, od koder smo šli na lov, smo vedno vzeli s seboj domačina, ker se lahko mimogrede izgubi. Neskončna ravnina, porasla z bodičastimi grmičevjem in travo, ima posamezne akacije ali v skupkih, s ploščatimi krošnjami, ki so si vse podobne, ne nudijo nobene oprijemljive točke, po kateri bi se ravno. Ceste, zoženega pasu med grmovjem, nenadoma zmanjka, usahne kot reka v puščavi. Vprašaj črnca, kje je cesta.

«Hanna bara, bara, pravi. »Ni ceste.«
«Kam pa zdaj?«
«Modža ko modža. Naravnost.«
Pa gremo naravnost, po travi, čez grmovje, med drevesi. Če zai-
da v slonovo travo — ne vem, zakaj se tako imenuje, ker je nihče ne
je, najmanj na sloni; morda zaradi velikosti, sega čez landrover — se
gubijo. Edina rešitev je vodnik, domačin, ki se, sam ne vem kako, ne-
kakoli znajde in te pripelje iz labirinta poti, ki jih uporablja divjad.

Ustavili smo se ob gozdu, in šli naprej peš. Hodili smo kako uro, ne da bi našli željeno divjad, ko nenadoma kakih sto metrov pred sabo zagledamo slona, enega, dva, tri, cel trop. Bilo jih je najmanj deset. Nekoč med njimi smo prišli. Niso se menili za nas. Tudi sam nisem čutil posebnega strahu, ker smo se že večkrat srečali s sloni in smo se vedno brez pepira razšli. Se je pa stvar spremenila, ko je domačin, ki nas je vodil, začel kričati.

«Tembu! Hatari! Hatari! Slon, nevarnost! Sloni so postali nemirni. Eden glavni je začel delati veter z uhlji, dvignil rilec, zatrobil in se nam bližal z razprtimi uhlji. To je ogromna žival, kar opaziš šele takrat, ko stojš pred njo in jo gledaš od spodaj navzgor. Začeli so se nam približevati še drugi. Postalo je vroče, čeprav je že prej teklo z nas. Črnci kričali naj se stisnemo k drevesom in mirujemo. Čim nas niso več videli, smo se vedno brez pepira razšli. Se je pa stvar spremenila, ko je domačin, ki nas je vodil, začel kričati.

«Tembu! Hatari! Hatari! Slon, nevarnost! Sloni so postali nemirni. Eden glavni je začel delati veter z uhlji, dvignil rilec, zatrobil in se nam bližal z razprtimi uhlji. To je ogromna žival, kar opaziš šele takrat, ko stojš pred njo in jo gledaš od spodaj navzgor. Začeli so se nam približevati še drugi. Postalo je vroče, čeprav je že prej teklo z nas. Črnci kričali naj se stisnemo k drevesom in mirujemo. Čim nas niso več videli, smo se vedno brez pepira razšli. Se je pa stvar spremenila, ko je domačin, ki nas je vodil, začel kričati.

MARJAN STRELJA SVINJO

Peljali smo se po stepi. Juma je spretno vozil po grmovju, se izogibal terminikom in jam, ki so jih skopale svinje. Pred avto je skočila svinja bradavičarka. Marjan se je obrnil k meni, imel sem njegovo puško.

«Daj dai puško meni, sad ja da pucam.»
Juma je vozil za svinjo. Približal se ji je na deset metrov. Svet je bil v temi, avto skake, Marjan drži puško skozi okno, meri, nikakor ne more pomeriti. Juma se je približal svinji že na pet metrov. Marjan pa še kričal, naj se stisnemo k drevesom in mirujemo. Čim nas niso več videli, smo se vedno brez pepira razšli. Se je pa stvar spremenila, ko je domačin, ki nas je vodil, začel kričati.

«Seife, hoces da pucas ih da jo za zgazim?«
Mi v smeh, bradavičarka pa z dvignjenim repom v grmovje.

(dalje prihodijo)

KLOPOTEC ZA OBILNO LETINO

Počakati bo treba še nekaj dni, do petnajstega avgusta, ko bo velika maša in bodo vinogradniki smeli v svoje vinograde postaviti klopote, da bo njihovo tolkanje odganjalo ptiče. »pesem« pa opominjala na to, da grozdje zori in da se bliža trgatve. V nekaterih vinogradih so lansko jesen že peli klopote, ki jih je izdelal Jože Magdič iz Mote pri Ljutomeru. Izdeluje jih za vse tiste, ki imajo gorice, a ne klopote, pa se bodo odločili, da ga postavijo tudi na svoj hreg.

Jože se je pred enaindvajsetimi leti, ko je služil vojko pri Beogradu, ponesrečil in ostal priklenjen na voziček. V lanskem letu, marca, pa je na občini zaprosil za dovoljenje za izdelovanje izdelkov domačih obrti.

»To je bilo zelo ugodno, saj ni treba plačati davka. Če bi moral plačati še to, se res ne bi izplačalo delati. Delo mi pomeni bolj hobi kot zaslužek, soliko, da lahko plačam les in elektriko in da ne sedim doma.

Pred vojno je s prodajo še kar šlo, saj sem prodal sedemnajst velikih klopotev do tri metre višine,

izdelal pa sem tudi stoosemdeset malih — kot spominkov. S temi je veliko dela, saj za enega porabim ves dan ali deset do enajst ur. Izdelujem pa tudi deščice za rezanje, okvirje za slike, spominke.

Ja, prodati je precej težko, saj ljudje nimajo denarja, ali pa tega preprosto ne kupujejo, saj ne vedo, kaj jim bo prinesel jutrišnji dan.

Jože se s hčerko Karmen večkrat odpravi na sejme, prihaja pa

tudi v Moravske Toplice, Banovce, Petišovce, svoje izdelke pa prodaja tudi v Ormožu, Pruju, Radencih in v Murski Soboti. Za svoj klopotec je na lanskem, sedmem sejmu izdelkov domače in umetne obrti, ki je bil v Ljutomeru, dobil prvo nagrado za najbolj ustvarjalen prleški klopotec, priznanje za izdelani kozolec pa je letos dobila tudi že Karmen.

»Že enaindvajset let je, odkar

sem tako, in včasih bi rad kar vstal. Toda, kaj moreš. Svojo invalidnost sem v sebi »predelal« že, ko sem iz Beograda prišel v Ljubljano. Ne moreš stalno misliti na to, kaj je bilo, in se zapreti vase ter se predati alkoholu. To te potem pogubi. Ko sem bil mlajši, sem s kolegi prav tako šel na veselico, šel sem tudi v svet. Bil sem na Češkem, tudi v Beogradu, na kraju, kjer sem se ponesrečil. Ves čas pa sem dejaven tudi v društvu.

V lanskem letu mu je Zveza društev invalidov Slovenije izročila priznanje za aktivno delo v Društvu invalidov Ljutomerske občine, katerega ustanovni član je bil. Dvainosemdesetega leta mu je priznanje za športno udejstvovanje in uspehe podelila zveza za šport in rekreacijo invalidov Jugoslavije. Še danes rad keglja pa tudi ribi, saj je tisti dan, ko smo ga obiskali, že nameraval stopiti do vode in namočiti trnke.

»Videli bomo, kakšni časi nas čakajo, kako bom lahko prodajal, kar izdelam. Zaenkrat pa bom ostal pri izdelovanju izdelkov, ki sem jih izdeloval doslej.«

Majda Horvat

NAJ — mladinka si želi več življenja na vasi

»Že večkrat sem se spraševala, kaj storiti in kako delati, da bi bil sleherni mlad človek dober.

To je sicer beseda, ki se lepo sliši, vendar jo je marsikateremu mlademu človeku težko uresničiti. Vse preveč je danes mladih, ki se vdajajo alkoholu, kajenju, da ne govorim o najnovejšem zlu — uživanju mamil. Mladim, ki odhajajo v tujino, pa je glavni cilj, da se vrnejo z avtomobilom in se z njim postavljajo pred nami doma. Vsakdo si sicer išče način, kako bi se uveljavil, vendar mi je tak način najmanj všeč. Pravi način uveljavitve je po mojem delu, ki bo koristilo ne samo posamezniku, temveč širši družbeni skupnosti. Tako pogumno je razmišljala Olga Kisilak iz Bodonec 72 pred 16. leti v prispevku, ki ga je napisal Feri Maučec.

Poleg starega traktorja, na ka-

terem jo je kolega takrat fotografiral in ki ga imajo še danes, sta v

garazi še dva večja traktorja, na živinorejsko usmerjeni kmetiji

Olga Kisilak smo pred kratkim fotografirali na istem traktorju kakor pred 16. leti. Ni velike razlike, kaj? foto: aa

IZ DOPUSTNIŠKE BELEŽNICE (2)

SLOVENCİ KOT ZAHODNOEVROPEJCI

V švicarskem mestu Reiden, ki leži približno na sredi med Baslom in Luzernom in bi zanj lahko rekli, da je po velikosti podobno Beltincem, nastaja nova kolonija prekmurskih zdomcev.

Tamkajšnje gradbeno podjetje BAU AG se namreč precej zanima za naše zidarje, tesarje in sploh gradbene delavce, ki so znani kot dobri delavci, pa tudi zato, ker v glavnem vsi toliko obvladajo nemščino, da se lahko zelo hitro sporazumevajo s svojimi nadrejenimi na gradbiščih. Zaposlitev je sicer sezonska, in

to za 9 ali 10 mesecev, kakor to omogočajo vremenske razmere pozimi; plača pa je tolikšna, da bi lahko doma o njej le sanjali. Gre za dinarsko protivrednost švicarskih frankov, torej za 50, 60 in tudi več tisoč dinarjev. V Švici pa kajpak to ni ravno veliko. Toda denar potrebujejo predvsem za to, da izboljšajo svoj življenjski standard v domovini, tako da se vsekakor zelo splača hoditi tja na sezonsko delo.

Vodja komercialne službe Josef Zimmerli me je prijazno sprejel na krajši pogovor in tako sem zvedel, da je pri podjetju BAU AG zaposlenih okrog 100 ljudi. Od tega jih dela 70 neposredno po gradbiščih, čisto pisarniško delo pa opravljajo le 3 delavci. Gradijo stanovanjske bloke, industrijske hale, predore in druge objekte. Med zaposlenimi jih je okrog 20 iz Slovenije, skoraj vsi pa so doma iz Prekmurja.

»Slovenci so dokaj mirni delavci, ne uporabljajo bolniškega staleža po nepotrebnem in sploh imajo podoben značaj kot Zahodnoevropejci,« mi je dejal ob koncu pogovora.

Ravno tisti dan so imeli vsi zaposleni pri firmi tudi družabno srečanje. Med našimi delavci ima najdaljši staž Jožef Hozjan iz Žižkova.

»Tu sem že od leta 1972. Zdaj delam v glavnem v skladišču gradbenega materiala. Delovni čas traja od 7.00 do 17.30, s tem da imamo vmes odmor za malico in kosilo. Ko se vrnemo iz službe, si večinoma sami skuhamo večerjo, še malo posedimo. Se

Skupina naših delavcev, ki delajo pri gradbenem podjetju BAU AG, razen skrajno desnega Mitana Pozveka iz Dolnjih Slavec, ki je zaposlen v tovarni kovinskih izdelkov. Tudi po njegovi zaslugi so nekateri dobili dovoljenje za delo. (Fotografija: JOG)

pogovarjamo in dneva je konec. Delal sem tudi v gradbeništvu pri nas in lahko rečem, da tu več naredimo, ker je delo bolj organizirano in delovni čas bolj izkoriščen. Pri tej firmi nas je okrog 30 iz Jugoslavije. Največ nas je Prekmurcev. Zaenkrat se še kar dobro razumemo, čeprav ni več tako, kot je bilo pred leti. V bližnjem mestu Zofingen je jugoslovanski klub Bratstvo in enotnost, a Slovenci zdaj ne zahajamo več tja.

Ko je Jožef odhajal v tujino, je mislil, da bo trajalo le nekaj let in potem se bo vrnil. To je nameraval še nekajkrat tudi storiti, a si je premislil, čeprav je nova hiša že zdavnaj gotova, kupil pa je tudi nekaj zemlje in traktor. Če bo oče pri zdravju, bo najhrž še

nekaj let »potegnil«, sicer pa se bo drugo leto za stalno vrnil domov. Medtem se je zaposlil v Švici (v tovarani cigaret Camel) že tudi njegov sin.

Najmlajši med našimi pa je Franc Gumilar izi Dolnjih Slavec, ki je začel delati v Reidnu letos. Izučil se je za zidarja in bil zaposlen 10 mesecev pri SGP Pomurju, kjer mu je od plače komaj kaj ostalo, zato se je podal na tuje.

»Ni mi žal, da sem se odločil za ta korak, saj lahko privarčujem mesečno čez 1.500 frankov. Delamo res nekoliko več, ker so tudi vodje gradbišč stalno med nami, in če je treba, tudi oni večkrat popriimejo za lopato. Pri nas se kaj takšnega težko zgodi.«

Jože GRAJ

VESOLJSKI ŠOVINIST

Poveljnik sovjetske vesoljske odprave Sojuz 12, v kateri sodeluje tudi britanska državljanka Helen Sharman — prva ženska, ki je poletela na vesoljsko postajo Mir — je povzročil neprijeten diplomatski in moški šovinistični izgredek, ker je v svojih zelo ostrih izjavah omalovaževal ženske in britanski prispevek k tej odpravi. V pogovoru, ki ga je imel za sovjetski časopis Moskovski komсомолец, je ta vesoljec, polkovnik Anatolij Arcebarski dejal, da so »samo moški sposobni za astronave, ženske pa so neprimerne in pri tem ne igrajo nobene pomembne vloge«. Za ženske v vesolju ni prostora, je dodal. O odpravi je dejal, da je sovjetska, in pri tem popolnoma zanemaril dejstvo, da je z njimi poletela v vesolje tudi Britanka Helen Sharman; njeno navzočnost je označil z besedami, da so v »sovjetski odpravi dovolili, da se jim pridruži tudi tuji gost.«

Njegove izjave so sprožile izredno negativne odmeve in to je bilo čutili tudi v pogovoru, ki so ga sovjetske oblasti pripravile po radijskih zvezah neposredno med kontrolo na Zemlji in vesoljsko postajo Mir, kjer je zdaj polkovnik Arcebarski. Novinarji z Zemlje so zahtevali, naj pojasni svoje moške šovinistične misli. Razložil jih je takole: »Sedanja praksa kaže, da so ženske sposobne samo za kratke odprave in doslej niso bile dlje časa v vesolju.« Potem so novinarji vprašali Helen Sharman, kaj pravi o izjavah svojega poveljnika, vendar ni povedala nič drugega kot to, da se posadka dobro razume.

Izjave Arcebarskega o nesposobnosti žensk za astronautski poklic so poskušali ublažiti sovjetski funkcionarji, ki zelo hvalijo Helen Sharman, pohvalili pa jo je tudi sam predsednik Mihail Gorbačov. Zanimivo je, da so to izjavo Arcebarskega objavili tik pred doseženim vesoljskim rekordom; ko bo te dni poletelo iz Cape Canaverala ameriško vesoljsko plovilo Space Shuttle, v katerega posadki so celo tri ženske, bodo v vesolju štiri ženske hkrati, kar se doslej še ni zgodilo.

Poplava vojaških ločitev

To, kar ni uspelo iraški vojski, da bi namreč ameriškim vojakom, ki so sodelovali v operacijah v Zlati, povzročili večje težave, da bi jih moralno onemogočili in jim vzeli voljo do bojevanja, so sedaj naredile njihove žene. Ameriške vojaške oblasti ne vejo pojasniti nepričakovane poplave vojaških ločitev, ki so prizadele vse rodove vojske v bazah, kamor so se vrnili vojaki iz Zlati.

Kljub temu da je od vojne minilo že precej časa, se število ločitev povečuje. Ameriške vojaške oblasti menijo, da je problem resen, saj se bojijo, da vojaki ne bi več hoteli sodelovati pri podobnih nalogah v tujini.

Število ločitev se je v mestih, ki so blizu vojaških baz, potrojilo. Mnoge vojake ob vrnitvi domov namesto dobrodošlice čakajo sodni pozivi na ločitvene razprave. Medtem ko so se borili v puščavskem pesku, so si žene dobile nove partnerje, bilo pa je tudi nekaj skrajnih primerov, ko je npr. žena takoj po moževem odhodu pripeljala domov novega partnerja in skupaj z njim očistila možev bančni račun. Vojska poskuša težave omiliti, zato organizira zakonske posvetovalnice.

Nede dolgo, ko de v svet odletejla monica o velkom inovatarkon ciideci v di boboti. Te znanstveni fenomen de vjelala sobot-ka Pošta s ten, ka de v bodouče brezično pošilala v svet guma, ka vlije paket. Tak kak v fantastični filmaj. Kateri se pretvori v zarke, pa se pri naslovniku pa spremeni v paket. Do zdaj so ton odvažali s sobotke Pošte zastoji, zdaj pa ton sigdar smetneje ide zatou, ka je dostop na Pošto s kolčeve ulice sigdar bole zabarani s kamioni, s šteri se odaoše sefeli roba, pa je sobotka policafe nemočna, ka bi ji z re tak prevaške ceste fkras spavila. Zda' ni pouleg vsej tej kamionof esice Bela polavi, tidi na cesto, traktor s grikolico, s štere de odao svoje guidelke, Pošta pa ori, do pa ležko samo po lifti, komunicirali. Bodouči policafe, brat Dravci.

GOZDNI ČLOVEČNJAK

Gigantopitek, davno izumrla, človeku podobna opica, največja, kar jih je kdaj živelo na svetu, je tehtal okoli pol tone in dosegal višino do tri metre. Živel je v terciarju, se pravi pred 35 milijoni let. Toliko so vedeli paleontologi povedati o tem davnem domnevnem predniku pekinškega človeka. Kaj dosti več jim skromni fosilni ostanki niso povedali. Prve fosilne ostanke gigantopiteka, vsega nekaj kočnikov, je leta 1939 odkril Koenigswald v neki stari kitajski lekarni v Hongkongu.

Kaj je bitje jedlo? V kakšnem okolju je živelo? Na vsa ta vprašanja ni bilo mogoče

dati točnega odgovora. Z največjimi raziskovalnimi metodami pa se kažejo možnosti za odgovore tudi na taka vprašanja. Fosilni kočniki so postali precej bolj zgovorni.

Russell Ciochon z univerze Iowa je s pomočjo skanirajočega elektronskega mikroskopa ponovno natančno pregledal fosilne zobe gigantopiteka. Na njih je odkril številne drobcene fitolite, rastlinske kamenčke, ki se tvorijo okoli rastlinskih celic nekaterih rastlin iz silicija, ki ga rastline črpajo iz zemlje. Ko živali jedo to rastlino, drobceni kamenčki obdrgejo zobe ali se sami vtisnejo vanje. Bambus, fižol,

grah, kuruza — to je le nekaj rastlin, ki tvorijo fitolite. Rastlinski kamenčki ohranijo obliko rastlinskih celic, podobno kot bi bili nekakšni kiparski kalupi, zato so uporabni za identifikacijo prehrane tudi še dolgo potem, ko bitje že pogine. Fitoliti povedo strokovnjaku prav toliko kot vsebina želodca.

Paleontologi so domnevali, da je gigantopitek jedel, na kar je pač naletel, ko je taval po savanah: semena, jedra, koreninice, sadeže in drugo. Ciochon pa na podlagi svojih raziskav pravi, da je gigantopitek užival predvsem bambusove vršičke. Ta podatek je presenetljiv, saj

kaže, da gigantopitek ni živel v savani, temveč v tropskem gozdu, kar je popolna novost za človečnjake, ki si jih paleontologi vedno zamisljajo kot savanska bitja. Na to opozarja tudi robustna čeljust, ki je po zgradbi podobna čeljusti velike pande, prav tako uživalca bambusa.

Ciochon je našel sledove še drugih fitolitov, ki opozarjajo na rastline, rastoče v tropskem gozdu. To ga je dodatno utrdilo v prepričanju, da je gigantopitek res živel v tropskem gozdu in ne v savani, kot so paleontologi domnevali doslej.

FILMSKI PLAKATI SO DOBRA NALOŽBA

Christies namerava 19. junija v New Yorku prirediti dražbo filmskih plakatov in nekaterih filmskih rekvizitov, v skupni ocenjeni vrednosti okoli 12 milijonov dolarjev.

Leta 1990 so na dražbi, ki jo je organizirala omenjena hiša, za stare hollywoodske filmske plakate — skupno jih je bilo 271 — iztržili skoraj milijon dolarjev. Najdražje so prodali plakat za film Kabinet doktorja Caligarija iz leta 1921, ki ga je za 40.000 dolarjev kupil neki zbiralec. Richard Allen, direktor družbe filmskih plakatov v New Yorku, meni: »Filmski plakati so dandanes prav gotovo dobra naložba.«

Najpomembnejša merila za presojo vrednosti filmskega plakata pojasnjuje Dana Hawkes, strokovnjakinja za take plakate pri Sothebyju. To so: leto nastanka, dejstvo, ali je plakat izšel ob filmski premieri, in pa seveda naklada. Leta 1989 je prodala na dražbi plakat za film King Kong iz leta 1933 za 20.000 dolarjev. Za plakate, ki so jih natiskali deset let po filmski premieri, so dosegli dvajsetkrat nižje cene.

Beth Goldberg, sodelavka dražbene hiše Christie's iz New Yorka priporoča zbiralcem, naj si preskrbijo plakate za filme Walta Disneya. Plakat za enega od Disneyevih filmov iz leta 1941 je danes mogoče kupiti le še za 1.500 dolarjev.

Filmski plakati izvirajo iz Francije, kjer so jih najprej tiskali okoli leta 1890. Deset let kasneje so se pojavili tudi v ZDA in tam so doživeli svoje zlato obdobje v letih od 1925 do 1950.

Poziv z osemletno zamudo

Na naslov znanega vietnamskega režiserja Pham Ky Nama je prispel redni poziv ministrstva za kulturo, v katerem so režiserja naprosili, naj pove svoje mnenje v okviru razprave pred sedmim kongresom komunistične partije, ki bo junija letos. Poteza ministrstva vsekakor zasluži pohvalo, pravi satirni časopis Smeh mladih. Edina težava je v tem, da je eden izmed najboljših vietnamskih režiserjev že osem let mrtev. Birokrati ministrstva, ki vestno prežijo na vsak napačen korak partijcev, Phamove smrti niso zabeležili, ker se jim ni zdelo protikomunistična.

USODNA NAGRADA

Nagrada, ki jo je štiriinšestdesletni Avstalec dobil v znani avstralski televizijski oddaji Stanek z neznancem, je bila zanj usodna. Z damo svojih let je preživel romantičen konec tedna na nekem pacifiškem otočku. Verjetno so bile noči zanj prenaporne, saj je med spanjem umrl.

Sestanek z neznancem je zelo gledana oddaja, v kateri udeleženci različnih starosti in poklicev na podlagi odgovorov na zastavljena vprašanja izbirajo svojega partnerja za konec tedna v avstralskem letovišču. Nekateri pari imajo več sreče kot omenjeni, saj se znajdejo pred oltarjem.

GORSKO KOLO
MOUNTAIN BIKE

MESTNO KOLO
CITY BIKE

PRODAJA: 855 - PRO MARKET
LJUBLJANA, ŠMARTINSKA 11
TEL: 061-310 935
KVALITETA in UGODNA CENA!

V OBRAMBO PITBULLOV

Pisali smo že o tem, da so v Veliki Britaniji pred nedavnim sprejeli izjemno ostro zakonodajo, povezano z lastništvom pitbullskih terierjev. Ta izjemno nevarna pasma psov se diči s tako imenovanim »smrtnim ugrizom«. Srečanje s podivjano živaljo je bilo usodno že za veliko ljudi.

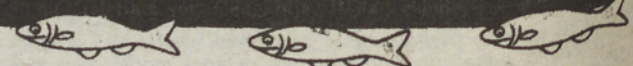
Zdaj so lastniki teh sicer plemenitih, a nevarnih psov začeli s protiofenzivo. Dokazati poskušajo, da se je njihovim ljubljencem zgodila nepopisna krivica in da gre v resnici za čudovite pse, ki pač ne smejo priti v nepravne roke. Za samice trdijo, da so najnežnejše matere svojemu naraščaju, za samce pa, da so vdani. To nevarno raso so z mešanjem ustvarili v ZDA, od koder se je ta vrsta psa razširila v Evropo. Vemo, da jih poleg prijaznih ljudi častijo tudi številni najhujši kriminalci.

Minister uničil slonove okle

Kenijski minister za živalstvo Katana Ngala je sprožil veliko akcijo zoper divje lovce na slonove okle. Prva njegova medijska poteza je bila javni sežig sedmih ton oklov v nacionalnem parku v Nairobiu. Akcija zoper lovce zasluži karje bo trajala osemnajst mesecev. Zaščitila naj bi slone v Afriki, ki so pred iztrebljenjem. Sedaj jih je samo še okrog 19.000.

MESEC RIBJIH DOBROT!

Ne bodite žalostni, če si letos niste mogli privoščiti dopusta na morju.

Gostilna HORVAT — LOVENJAK
iz Polane pri Murski Soboti

VAS VABI V MESECU AVGUSTU NA JEDI IZ MORSKIH RIB IN MORSKIH SADEŽEV!

- ob večerih ciganska glasba
- poseben popust za domače goste
- pokličite nas po tel.: 23 282

Ob torkih in sredah zaprto.

MODRČEK ZA OKROG MILIJON DOLARJEV

Madonna, 31-letna medijska rock zvezda, je tudi iz svojega oblikovalca spodnjega perila napravila veliko zvezdo. Te dni je imel v New Yorku revijo modrokov Andre Van Pier, ki je sešil tudi znani velik modrček, ki nosi Madonna na svojih koncertih. Na modni reviji so prikazali veliko posebnih modročkov, številno občinstvo pa je bilo zelo zadovoljno s predstavljenimi modeli. Največ pozornosti je vzbudil predvsem poseben primerek modrčka — bil je okrašen z diamanti — katerega vrednost je približno milijon dolarjev.

ČITIN 56. ROJSTNI DAN

Čita, najslavnejša šimpanzinja na svetu, velika filmska zvezdnica poveljnega Hollywooda, junakinja iz filmov o Tarzanu, je 16 dni proslavila svoj 56. rojstni dan. Čita že dolgo ne snema več in živi »upokojsko življenje« v kalifornijskem mestu Palm Springs, nedaleč od Hollywooda. Živi odmaknjeno v hiši dreserja šimpanzov, ki je žival prejel, potem ko je njen prvi lastnik in dreser umrl. Čita ima lastno kletko, največ časa pa preživi v bazenu skupaj z lastnikom in svojo družino.

MOŠKE TRDNJAVE PADAJO...

Angleško vojno letalstvo RAF ni več domena moških. Padla je tudi ta trdnjava, na katero so bili moški tako ponosni. Julie Ann Gibson — na našem posnetku — je prva pilotka angleškega vojne letalstva. V začetku protiteletna se fotografirala kar preveč li, komu bo uspelo narediti boljši posnetek novopečene pilotke.

Turistično kmetijsko in trgovsko podjetje d.o.o.

KLJUČAROVCI 19
YU-69242
Križevci pri Ljutomeru
Tel.: 069/87-731

PRODAJAMO VSO KMETIJSKO MEHANIZACIJO!

- predsetveniki, sejalniki BECKER, silažni kombajni, plugi...
- prikolice in trosilniki gnoja Tehnostroj...
- vrtno kosilnice...

PRODAJAMO VES GRADBENI MATERIAL!

- cement ● apno ● opeka ● fasadna opeka
- armaturne mreže

Posebna ugodnost:

- BRAMAC, strešna kritina — za vse prizadete ob agresiji na Slovenijo 15 % popusta!

Prijaznost — kakovost — ugodni pogoji
— konkurenčne cene

PREPRIČAJTE SE!

emona ipko

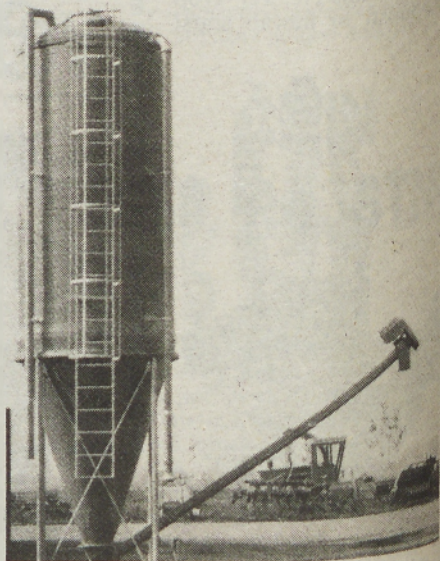
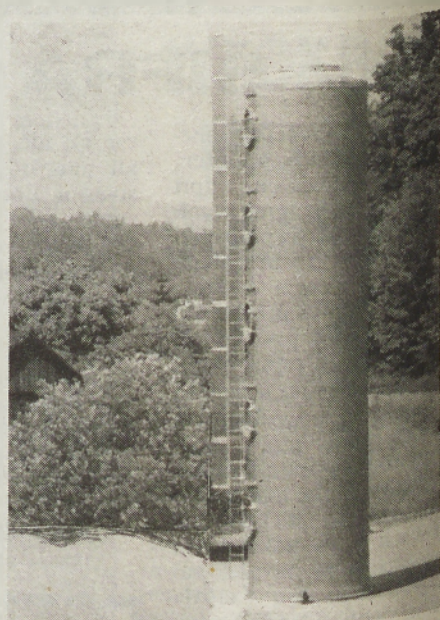
EMONA IPKO d.o.o.
61352 PRESERJE
Kamnik pod Krimom 142
Telefon: (061) 631-311, 631-112, 631-322
Telefax: (061) 631-110

KMETOVALCI, PRAVOČASNO SI PRI-
SKRBITI SILOŠ ZA HRAMBO ŽIVIN-
SKE KRME!

PREDNOST POLIESTRSKIH SILOŠOV

Armirani poliestri se vedno bolj uveljavljajo v vseh industrijskih vejah, kjer vse bolj nadomešča uporabo klasičnih materialov. Prav zaradi svojih odličnih lastnosti imajo v primerjavi s klasičnimi silosi tisti iz armiranega poliestra tele bistvene prednosti:

- popolna odpornost proti kislinam, ki nastanejo pri pravilnem siliranju;
- ne prepuščajo plinov in vode, kar je pomembno za kakovost silaže;
- obstojnost ob vremenskih spremembah;
- absolutna odpornost proti koroziji;
- popolnoma gladka notranja površina omogoča, da se silaža zaradi svoje teže seseda;
- dobra toplotna izolacija, ki zaradi nizkega koeficienta toplotne prevodnosti preprečuje, da bi silaža pozimi zmrznila;
- visoka stopnja trdnosti in prožnosti ter v zvezi s tem obstojnost ob mehanskih obremenitvah in velika odpornost proti udarcem;
- preprosto popravilo;
- dolga življenjska doba;
- stroški vzdrževanja so zanemarljivi, ker dopolnilni premazi niso potrebni niti na notranji, niti na zunanji strani;
- električna neprevodnost;
- majhna teža
- hitra dostava in montaža ter ob prestavitvi hitra demontaža in preprosta prestavitev.

OBIŠČITE NAS NA SEJMU V GORNJI RADGONI, KJER BOMO PRIKAZALI NAŠ CELOTNI PROIZVODNI PROGRAM.

Razstavljene izdelke bomo prodajali s sejmskim popustom!

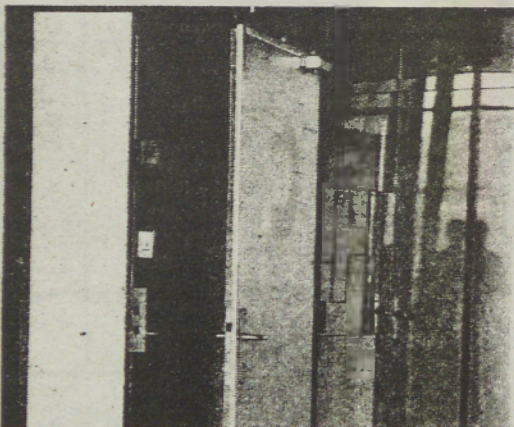
novolit

NOVA VAS p.o.
podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov

NOVA VAS 56 — 61385 NOVA VAS YU
telefon: 061/798-008, 798-011, 798-060, telefax: 798-011

IZOLIRAJTE DOM IN HLEV Z IZDELKI NOVOLITA:

- novolit plošče ● akuterm plošče ● kombipor plošče (dvoslojne)
- kombipor plošče (troslojne) ● kombivol plošče

NOVOLIT protipožarna vrata so namenjena za gradnjo stanovanjskih, poslovnih in hotelskih zgradb, bolnišnic, šol in vrtcev — kratka, za vse objekte, kjer moramo povsem zanesljivo in učinkovito ločiti posamezne požarne cone in odseke, ne da bi bila pri tem pri oblikovanju prostora kakovkoli omejena projektantova ustvarjalnost. Poleg širokega izbora vrat različnih dimenzij in izvedb imamo praktično neomejene možnosti glede izbire finalne obdelave vratnega krila in okvirja. Krilo je izdelano iz sorazmerno lahkega negorljivega sendviča, vratni podboj je kovinski. Vgrajeno kakovostno vrtno okovje, tesnila in samozapiralna naprava zagotavljajo lahko in mehko zapiranje, deklarirano ognjo-odpornost in ob požaru popolno tesnjenje in ne-prenebojnost za dim in dimne pline. Kakovost naših protipožarnih vrat preverja Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani, nasvete in navodila v zvezi z njihovo vgradnjo ter druge storitve s področja protipožarne zaštite gradbenih objektov pa lahko dobite v naši delovni organizaciji.

KOMBIPOR — te plošče so lahke termoizolacijske plošče, uporabljajo se v gradbeništvu že vrsto let. Izdelane so iz stiroporja in ene ali dveh plasti mineraliziranih lesnih vlaken NOVOLIT. V taki kombinaciji predstavlja stiropor, ki je na željo kupca samougasljiv, dober toplotni izolator, sloja NOVOLITA pa dajeta plošči predvsem dobre mehanske lastnosti in sta odlična podlaga za vse vrste ometov. Plošče KOMBIPOR uporabljamo za toplotno zaščito objektov, in sicer za oblaganje sten (fasade), stropov, stebrov in podobno, pri novogradnji in tudi obnavljanju starih objektov. Pri izdelavi fasade se plošče pribijejo na zid s posebnimi pritrdili, vrhnji nanos, ki je lahko tudi tako imenovana težka fasada, pa mora biti armiran s primerno mrežico. Plošče KOMBIPOR so zelo primerne tudi za izolacijo tlakov in ravnih streh zaradi dokaj velike tlačne trdnosti in dobrih izolacijskih lastnosti. Našeta uporaba PLOŠČ KOMBIPOR je najpogostejša. Uporabne pa so tudi za izdelavo raznih montažnih sten, izdelavo sten z vmesnim betoniranjem (zunanjia stran trislojni kombipor, notranja stran stene plošče NOVOLIT itd.)

HLADILNIŠKI PROGRAM:

- hladilniška drsna vrata za temperature $\pm 0^{\circ}$ do -45°C

- hladilniška krilna vrata $\pm 0^{\circ}$ do -45°C

VSA VRATA IZDELUJEMO V NERJAVEČI IZVEDBI — PO ŽELJI KUPCA POCINKANI IN BARVANI

- lahkoizolirana hladilniška vrata za predelovalno mesno industrijo

- lamelna zgibna vrata za ekspedite

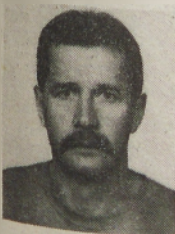
OSTALA OPREMA ZA HLADILNICE IN KLAUVNICE:

- prekladalna hidravlična roka na ekspeditu
- ekspeditni sanitarni tunel
- transporterji po želji kupca

Pred štartom v SNL in OČL

OPTIMISTIČNE
NAPOVEDI TRENERJEV

Prihodno nedeljo se bo pričelo tekmovalno v slovenski nogometni ligi, kjer ima Pomurje tri predstavnike: Nafta iz Lendave, Mura iz Murske Sobotice in Potrošnik iz Beltincev. Teden dni kasneje pa bodo štartala moštva v območni članski slovenski ligi vzhod, kjer bosta Pomurje zastopali moštvi Turnišča in Beltrana iz Veržej. Pred pričetkom prvenstva smo obiskali trenerje pomurskih moštev in jih povprašali, kako so se pripravili na novo tekmovalno sezono in kaj od nje pričakujejo.

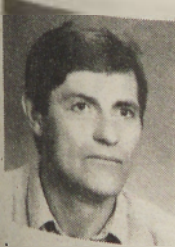
ZOLTAN AMBRUS — trener Nafta: »Razmere v slovenskem nogometu dobro poznam, saj sem že eno leto treniral nogometaše Nafta. Zato zaupam Nogometni zvezi Slovenije, da na tak način ureja nastali položaj, saj s tem prispeva k dvigu kakovosti nogometa. Z vsakim moštvom moramo tako in tako enkrat igrati, zato je vseeno, s kom prej in s kom pozneje. Za der-

bi v Beltincih menim, da je moje moštvo dobro pripravljeno in da ljubiteljev nogometa ne bodo razočarali. Program priprav smo morali zaradi zgodnjega začetka prvenstva nekoliko skrajšati. Sicer pa sem zadovoljen z dosednjimi pripravami in z zavzetostjo igralcev. Odigrali smo tudi nekaj prijateljskih tekem, s katerimi sem prav tako zadovoljen. Zlasti pa sem vesel, da so se uspešno vključili v igro novi igralci. Novih moštev ne poznam. Prav gotovo pa so kakovostna, saj so igrala v višjem rangi. Moštvo, ki ga treniram, je navajeno na dobre rezultate. Zato upam, da bomo z njimi nadaljevali tudi v novem prvenstvu.

MILAN KOBLENCER — trener Mura: »To, ali pomeni povečanje slovenske lige na 20 moštev napredek kakovosti slovenskega nogometa ali ne, bo pokazal čas. Liga je nedvomno močnejša kot v prejšnji sezoni, saj so iz medrepubliške lige prišla kakovostna moštva. Menim pa, da bo tekmovalje prenaporno in predrago za amaterske klube, saj bo veliko tekem,

nekatero pa se bodo igrale tudi med tednom. Z žrebom smo zadovoljni, saj na začetku igramo s slabšimi moštvi. Seveda bi bili radi, če bi štartali kot domačini. S pripravami za novo tekmovalno sezono smo začeli pravočasno in čeprav je bilo pri tem nekaj težav, smo program v dobri meri uresničili, tako da to ne bo vplivalo na pripravljenost moštva. V novi tekmovalni sezoni si predvsem želimo, da bi ustvarili stabilno moštvo, ki bi z dobrimi igrami in rezultati pritegnilo na stadion Mure čimveč gledalcev, da bi nas le-ti spodbujali in uživali z moštvom, tako kot je to bilo nekoč, ko sem še sam igral.

NIKOLA ŠKRBIČ — trener Potrošnik: »Slovenska liga z 20 moštvi bo pozitivno vplivala na kakovost nogometa, vendar bo tekmovalje zaradi velikega števila moštev zelo drago. Kar zadeva moje moštvo, je ta liga za nas velik izziv, ki lahko tudi prispeva k popularnosti nogometa na tem območju. Žreb nam ni bil preveč naklonjen, saj se že v prvem kolu srečamo z

lendavsko Nafto, ki je v minuli tekmovalni sezoni presenetila z osvojenim petim mestom. Za našo uvrstitev bodo pomembne tekme v drugem delu prvenstva, ko se bomo srečali s samimi težkimi nasprotniki. Z dosedanjim potekom priprav in uresničevju programa sem zadovoljen, ne pa povsem s prikazano igro na prijateljskih tekmah. Kot sem že dejal, bo nova tekmovalna sezona za nas velik izziv, saj nam primanjkuje izkušenj. Kot novinci si želimo, da bi ostali v ligi. Menim, da nam bo to uspelo.

FRANC LITROP — trener Turnišča: »Priprave za novo tekmovalno sezono v območni članski ligi vzhod uresničujemo po programu, brez posebnih težav. Tako kot prejšnje leto smo tudi tokrat organizirali enotedenske skupne priprave na Mađarskem, za katere menim, da so bile koristne, saj so bili zbrani vsi igralci. Te smo predvsem izkoristili za nabiranje moči.

Z žrebom nismo najbolj zadovoljni, saj igramo prva štiri kola z nasprotniki, ki se bodo potegovali za sam vrh lestvice. Upam na, da bo moštvo dobro pripravljeno in da bomo dobro štartali, saj je prav od tega znatno odvisna naša uvrstitev. Pričakujemo, da bomo zasedli mesto med tretjim in šestim, s tem da domov ne bi smeli izgubiti tekme. Seveda bi bili zadovoljni, če bi ponovili lanskeletni uspeh — četrto mesto.

VLADO VLAŠKALIČ — trener Beltrana: »Za tekmovalje v območni članski nogometni ligi vzhod, kamor smo se po enem letu zopet vrnili, se že dalj časa intenzivno pripravljamo. Končali smo drugo fazo priprav, kjer je bil dan poudarek fizični pripravi igralcev, tako da nam je teh nekaj dni ostalo še za tehnične in psihične priprave. Težko je govoriti, ali nam je uspelo ali ne. To bodo vsekakor pokazale prve priprave. Sodeč po odigranih prijateljskih tekmah lahko ocenjujemo, da bo moštvo dobro pripravljeno, zato tudi rezultati ne smemo izostati. Na cilj je obstanek v območni članski ligi, za kar menim, da imamo vse možnosti. Od nas pa je odvisno, ali jih bomo znali izkoristiti.

Feri Maučec

Kolesarstvo

V SOBOTO MARATON
TREH SRC

Kolesarski klub Tropovci organizira pod pokroviteljstvom Radenske in v sodelovanju s športnimi zvezami v Murski Soboti, Gornji Radgoni in Lendavi, s Pomurskim sejmom, TMP Murska Sobota, Podravko iz Koprivnice in Krko iz Ljutomerja 11. tradicionalni kolesarski maraton treh src. Maraton bo v soboto, 17. avgusta 1991, od 9. do 13 ure. Veliki maraton, dolg 98 km, bo potekal na progi Radenci—Križevci—Veržej—Beltinci—Lendava—Dobrovnik—Moravci—Murska Sobota—Tišina—Radenci. Mali maraton, dolg 40 km, pa bo potekal na dveh progah. Prva proga bo na relaciji Radenci—Križevci—Veržej—Rakičan—Murska Sobota—Tišina—Radenci, druga pa Dolga vas—Turnišče—Črešnjevci—Lendava. Štartna mesta bodo v Radencih (Radin), Lendavi (Indip), Murski Soboti (drožbena prebrana) in Turnišču (osnovna šola). Pravico do sodelovanja imajo vsi, ki so telesno zdravi in sposobni v šestih urah preteči progo. Vsak udeleženec mora žigosati svoj karton na vseh startnih in kontrolnih mestih. Tisti, ki bodo imeli pravilno izpolnjene in žigosane kartone, bodo prejeli spominske medalje, tudi bodo nezgodno zavarovani, dobili bodo okrepčilec pijače in omogočen jim bo prost vstop na pomurski sejem. Prijave bodo zbirali eno uro pred štartom ob vplačilu startnine (100 dinarjev).

Ljutomer

Plavalni in teniški tečaji

V Ljutomerski občini so sklenili plavalne in teniške tečaje, ki so jih organizirali od 14. julija do 10. avgusta 1991. Dva plavalna tečaja sta bila v Ljutomeru, eden pa v Banovcih (za nepravilce); teniški tečaji v Ljutomeru so bili trije: dva začetna in eden nadaljevalni. Skupno število kandidatov je bilo 140. Večina se jih je naučila plavati in pravilno igrati tenis. Na zadnjem teniškem tečaju so izvedli tekmovalne. V prvi skupini je zmagal Horvat pred Sunkom in Fegušem, v drugi skupini pa Slavič pred Sunkom in Vargazonom. Najboljše bo Teniški klub Ljutomer vključil v tekmovalno moštvo in jim omogočil nadaljnje izpopolnjevanje.

T. Ficko

Kajakaštvo

Tradicionalna prireditev
na Muri

Brodarsko društvo Mura iz Kroga z dolgoletno tradicijo prireja v soboto, 17., in v nedeljo, 18. avgusta 1991, na reki Muri tradicionalno kajakaško prireditev Mura 91. V soboto ob 14. uri bo pri kroškem brodu tekmovalce v slalomu, v nedeljo ob 12. uri pa tekmovalce v spustu od petanjkega mosta do kroškega broda. Pričakujejo, da se bo tekmovalja udeležilo okrog 100 kajakašev in kanuistov iz Slovenije, Hrvaške ter BiH. Povabili pa so tudi tekmovalce iz Gradača v Avstriji. Med njimi bo okrog 20 domačih tekmovalcev. Žal pa tokrat med njimi ne bo Arnautoviča, ki je z jugoslovansko reprezentanco odšel v ZDA na finale svetovnega pokala. Zmagovalci v posamičnih kategorijah bodo prejeli medalje in praktične nagrade, prve tri ekipe v skupni uvrstitvi pa pokale. V soboto ob 19. uri pa BD Mura iz Kroga pripravlja okroglo mizo, na kateri bodo govorili o problematiki kajakaškega športa v Sloveniji. Zatem pa bo kajakaški piknik.

F. M.

Borovič in Horvat zmagovalca

Na reki Krki v Krški vasi je bilo medklubsko tekmovalje kajakašev in kanuistov na divjih vodah v spustu. Sodelovalo je okrog 70 tekmovalcev, med njimi so bili tudi kajakaši in kanuisti BD Mura iz Kroga in KK Bistrica ter dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Najbolje sta se odrezala Iztok Horvat, ki je zmagal pri mladincih (C-1) in Darjan Borovič, ki je bil prvi pri pionirjih (K-1). Med pionirji je Borut Horvat zasedel tretje, Anton Škraban (vsi Mura) četrto, Dejan Ozbetič peto, Stanislav Horvat sedmo in Branko Bohnc (Bi) četrto, pri članih pa Simon Kovačič tretji in Roman Kovačič (oba Mura) četrto. Moštveno je Krog med desetimi klubi zasedel tretje mesto.

Nogomet

Pomurski derbi v Beltincih

V nedeljo se začenja prvenstvo v slovenski nogometni ligi. Žreb je odločil, da se bosta že v prvem kolu srečali pomurski moštvi Nafta iz Lendave in Potrošnik iz Beltincev. Pričakujejo, da se bo v nedeljo v Beltincih zbralo veliko število ljubiteljev nogometa, ki jih gotovo zanima, kako sta se pomurska ligaša pripravila na novo tekmovalno sezono. Soboška Mura pa gostuje v Rogaski Slatini, kjer bo igrala s Steklarjem.

Prvo tekmo dobilo Kobilje

Za dopolnitev pomurske nogometne lige sta drugouvrščeni moštvi — v prvi občinski ligi Lendava Kobilje, v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota pa Rakičan — v nedeljo na Kobilju odigrali prvo kvalifikacijsko tekmo. Zmagalo je Kobilje z 2:1. Povratna tekma bo v nedeljo dopoldne v Rakičanu. Zmagovalec z obeh srečanj bo postal novi član pomurske nogometne lige.

POKALNE TEKME

Na območju Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota so odigrali tretje kolo pokalnih tekem. Rezultati: Britonci-Grad 1:2, Čankova-Tišina 2:3, 11 plaviv:Serdica 1:4, Lipa-Ljutomer 4:0, Bakovci-Ižakovec 1:0, Rogasovci so bili prosti.

PRIJATELJSKE TEKME

Odigranih je bilo nekaj prijateljskih nogometnih tekem. Mura je premagala Turnišče z 2:1, Serdica: Vusi in Salketi za Muro ter N. Kovec za Turnišče. MFC iz Čakovca je premagal Nafto z 1:0, Potrošnik iz Beltincev je premagal Dokležovje s 3:1, Strleca: Škaper 3 za Potrošnik in Lipa za Dokležovje, Varteks je premagal Varništvo s 4:0, Potrošnik pa v Beltincih Turnišče s 3:1. Strleca: Škaper 3 za Potrošnik in Markoja za Turnišče.

Priprave pionirjev Mure

S pripravami za novo tekmovalno sezono začnajo tudi pionirji soboške Mure. Te se bodo začele v ponedeljek, 19. avgusta 1991, ob 18. uri na igrišču Mure. Na priprave vabijo pionirje, rojene 1981., 1982. in 1983. leta.

Mali nogomet

Turnir v Črešnjevcih

Klub maliga nogometa Črešnjevci organizira v soboto, 17. avgusta 1991, ob 20. uri nočni turnir v malem nogometu. Prijavnina znaša 1.500 dinarjev. Prijave moštev bodo zbirali pred pričetkom turnirja. Prve štiri ekipe bodo prejele nagrade in pokale.

F. Klemenčič

Gornja Radgona

PRVI SLOVENSKI KASAŠKI DERBI

Na tiskovni konferenci, ki so jo pripravili ob sprejemu evropskega podprvaka Marka Slaviča mlajšega iz Ključarovec v Ljutomeru, so predstavniki Konjeniškega kluba Ljutomer in Kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni seznanili novinarje z nedeljskimi dirkami, ki bodo v Gornji Radgoni. Poudarili so, da jim je kljub težavnim razmeram, v katerih živimo, uspelo s pomočjo pokroviteljev organizirati elitno kasaško prireditev v okviru Kmetijsko-živilskega sejma Gornja Radgona. Pokrovitelji dirke so: Obrtna zbornica Slovenije, Vigros, Mura, Gruda, Kmečka zveza Ljudska stranka, Radenska, Pomurka, Panonka, Perutnina, Meso Kamnik, Zavarovalna skupnost Triglav in še nekateri drugi. Dirkališče v Gornji Radgoni, ki sodi med najboljše, bo tako prizorišče prvega slovenskega kasaškega derbija, ki po kakovosti ne bo nič slabši od jugoslovanskega, saj ima Slovenija najboljše kasaše v Jugoslaviji. Za prvi slovenski kasaški derbi so se prijavili: Aško (F. Jureš), Atika MS (M. Slavič ml.), oba Ljutomer, Fabio (F. Antoščič, Krško), Ford Lindy (M. Hanžekovič), Letja (M. Kukolj), Legolas (V. Žnidarič), vsi Ljutomer, Nuška (D. Vivod, Ljubljana) in Venka III (D. Mihorič, Ljutomer). Negotova pa je še udeležba Di Efendija (I. Debelak) in Dekana (V. Lešnik), oba Maribor. Med favoriti so Atika MS, Letja in Ford Lindy. Poleg prvega slovenskega kasaškega derbija pa bodo na sporedu še tri dirke: za dveletnike, za triletnike in za najhitrejšje kasaše. Konjeniška prireditev, ki bo v nedeljo, 18. avgusta 1991, v Gornji Radgoni, bo vsekakor zanimiva in privlačna.

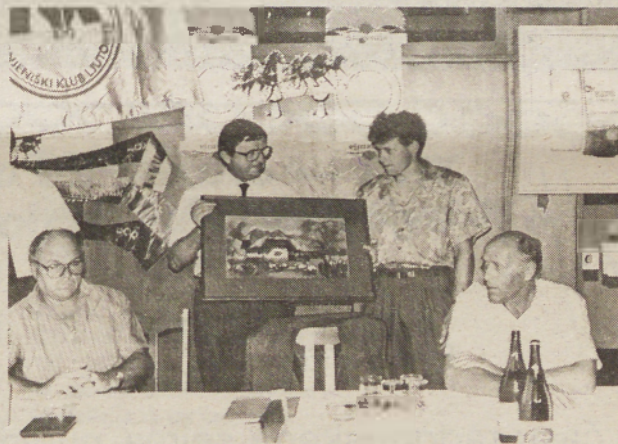
F. Maučec

Ljutomer

Sprejem za Marka Slaviča

Konjeniški klub Ljutomer je v hotelu Jeruzalem v Ljutomeru pripravil sprejem za Marka Slaviča mlajšega, ki je na nedavnem evropskem prvenstvu na Finskem zasedel drugo mesto in osvojil srebrno medaljo. V navzočnosti predstavnikov skupščine občine Ljutomer, predstavnikov Konjeniške zveze Slovenije, ljubiteljev kasaškega športa in novinarjev je o najuspešnejši rejski in tekmovalni družini Slavič, zlasti pa o zadnjem uspehu Marka Slaviča mlajšega govoril predsednik KK Ljutomer Janez Kuhar, ki je slavljencu v imenu kluba za izjemen dosežek izročil umetniško sliko akademske slikarke Dore Plestenjak iz Škofje Loke. V imenu Konjeniške zveze Slovenije pa je Marku Slaviču mlajšemu predal veliko plaketo Konjeniške zveze Slovenije njen predsednik Mirko Mirtič. Ob tem velja povedati, da je bil Marko Slavič mlajši dvakrat proglašen za najboljšega voznika v Sloveniji in da se poleg osvojenega drugega mesta na evropskem prvenstvu na Finskem ponaša še s številnimi mednarodnimi uspehi. Po slavnostnem sprejemu so se udeleženci dalj časa zadržali na prijateljskem srečanju.

F. Maučec

Na sprejemu je predsednik KK Ljutomer Janez Kuhar izročil evropskemu podprvaku Marku Slaviču mlajšemu umetniško sliko slikarke Dore Plestenjak. Na levi predsednik KZS Mirko Mirtič, na desni Marko Slavič starejši. Foto: F. Maučec

Lenart

Legolas in Letja prva

Konjeniški klub Slovenske gorice iz Lenarta je pripravil velike kasaške dirke. Na dirki so sodelovali tudi člani KK Ljutomer in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Najbolje so se odrezali: Legolas (Žnidarič), ki je zmagal v peti dirki, in Letja (Kukolj), ki je bila prva v šesti dirki, ter Lolita (Fras), ki je bila druga v tretji dirki. Tretja mesta so zasedli: Lavitas Blazer (Puhar) v prvi dirki dveletnikov, Fried (Galunder) v drugi dirki, Lineker (Sonaja) v tretji dirki. Četrto pa so bili: Pik AS (Slavič), Triana (Šostarič), Venka (Mihorič).

Karate

Ternarjeva in Bočkajeva
dobili mojstrski naslov

V Izoli je bil desetdnevni karatejski seminar, ki se ga je udeležilo tudi 35 pomurskih karateistov. Po končanem seminarju so udeleženci opravljali izpite za višje pasove. Na izpitih za pasove sta varovanki trenerja Milana Zadravca Tatjana Ternar in Gaboka Bočkaj osvojili mojstrski naslov in tako postali prvi nosilki črnega pasu v karateju v Pomurju. Naslov mojstrskega kandidata je osvojila Erika Žagar, Tomaž Pivec je dobil rjavi, Vesna Zadravec pa vijoličasti pas.

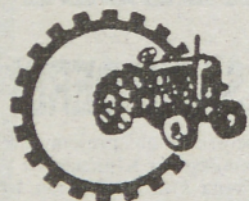
Pomurski karateisti pa so se izkazali tudi na turnirju Izola 91, kjer je sodelovalo okrog 100 tekmovalcev iz Slovenije. Pri mlajših pionirjih je bil Matije Rues drugi, pri mlajših pionorkah Vesna Zadravec prva, pri starejših pionirjih Tomaž Pivec prvi, pri starejših pionorkah Alenka Jonas tretja, Simona Matuš četrta in Petra Lukašev peta. Pri članicah je bila Tatjana Ternar prva, Gabika Bočkaj tretja, Erika Žagar četrta in pri članih Borut Sušec tretji ter Boris Baranja peti.

B. Sušec

Motokros

ROGAN ZMAGAL

V Dolenskih Toplicah je bila dirka naraščajnikov v motokrosu za medrepubliško prvenstvo. Zopet se je izkazal Oliver Rogan iz Sotine, saj je v kategoriji do 60 ccm zmagal, v kategoriji do 80 ccm pa je bil drugi. Lang (Radenci) je zasedel peto mesto. Naslednja dirka bo v Orehovi vasi.

AGROSERVIS p.o.
Murska Sobota

69000 Murska Sobota, Kroška c. 58
poštni predal: 41
telefon: (069) 21-630, 21-321
telefax: (069) 21-322
telex: 35-219
žiro račun: 51900-601-11849

LETOS PRVIČ NA KMETIJSKO-ŽIVILSKEM SEJMU V GORNJI RADGONI AGROSERVIS RAZSTAVLJA IN PRODAJA VOZILA RENAULT NA ZUNANJEM RAZSTAVNEM PROSTORU, LEVO OD HALE ABC POMURKE.

POLEG ŽE UVELJAVLJENIH PROIZVODOV IZ LASTNEGA PROGRAMA VAM PREDSTAVLJAMO NOVOSTI:

- POSODA ZA ODPADNO OLJE
- VOZIČEK ZA ODPADNO OLJE
- GIBLJIVI PREDPRAŽNIK

PRIPOROČAMO SE

Z USLUGAMI AVTOKLEPARSTVA, AVTOELEKTRIKE, AVTOLIČARSTVA, NUDIMO KOMPLETNO SERVISIRANJE, VZDRŽEVANJE IN OBNOVO MOTORJEV IN VOZIL TER KMETIJSKE MEHANIZACIJE

TUDI V ČASU RADGONSKEGA SEJMA BOMO NA NAŠEM DVORIŠČU NA KOROŠKI 58 ORGANIZIRALI SEJEM RABLJENIH VOZIL IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE.

OBIŠČITE NAS NA RADGONSKEM SEJMU V HALI ABC POMURKE!

TRG — družba za opravljanje trgovinske dejavnosti

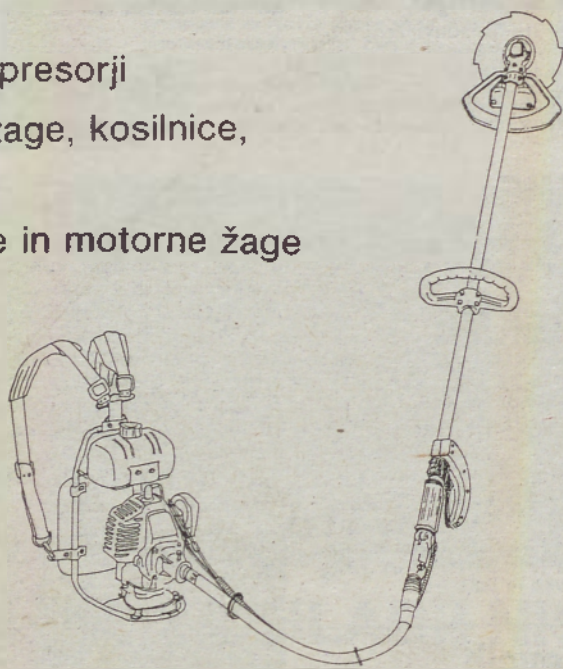
Telefon: 61-511, 61-691
Fax: 61-359

V času radgonskega sejma nudimo na našem razstavnem prostoru poleg upravne stavbe

UGODNO PRODAJO

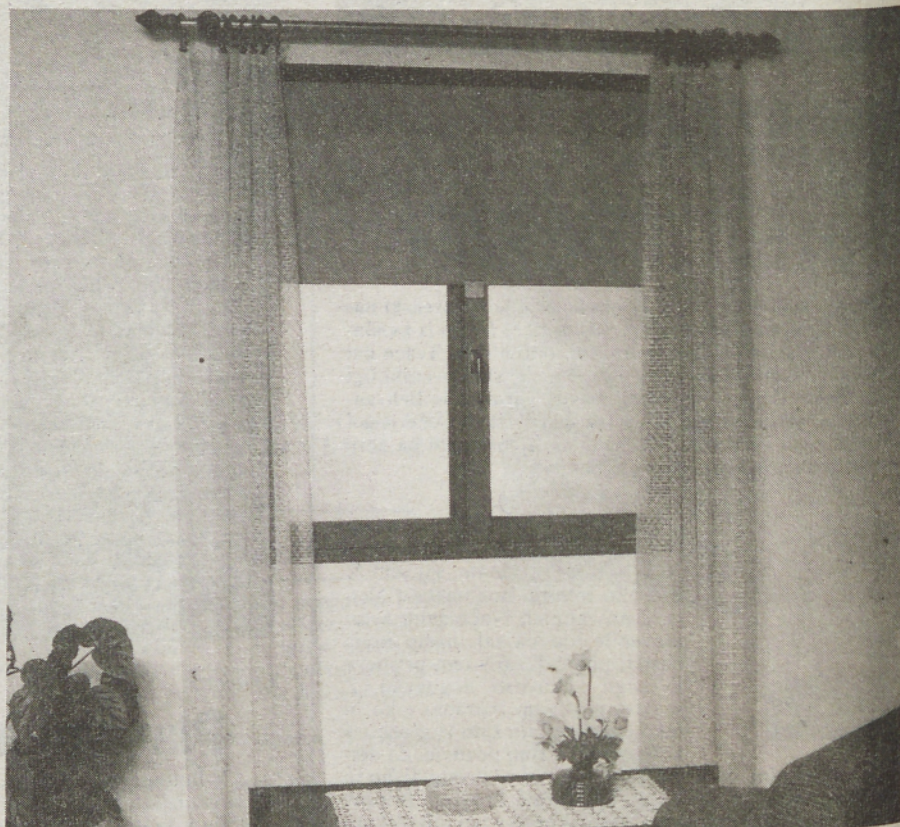
S SEJEMSKIM POPUSTOM
IN OBROČNIM ODPLAČEVANJEM
NA TRI OBROKE NASLEDNJE IZDELKE:

- **FIAC** — zračni kompresorji
- **STIHL** — motorne žage, kosilnice, škropilnice
- **ALPINA** — kosilnice in motorne žage
- **KAWASAKI** — nahrbtnice, kosilnice
- **VESNA** — akumulatorji
- traktorske gume, rezervni deli IMT...

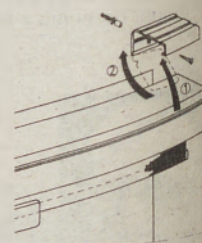
Odlikujejo nas nizke cene in kakovostni program!

ROLO ZAVESA

Tip rolo zavese	80 140	100 140	120 140	140 140	80 230	ŠIRINA VIŠINA
-----------------	-----------	------------	------------	------------	-----------	------------------

Barva ohišja: AL 1 — srebrna, AL 5 — rjava, AL 7 — bela
Barva platna: sv. rjava, zelena, termo platno, dekorativna
Rolo deluje lepo in nevpadljivo, dopolnjuje opremo notranjih prostorov.
Zaskočni mehanizem omogoča zaustavljanje zavese v več položajih.
Ohišje roloja je konstrukcijsko prilagojeno hitri in enostavni montaži, obenem varuje mehanizem pred prahom.
Enostavna zatemnitev prostora in zaščita pred sončnimi žarki!
Izbira barv ohišja in platna omogoča prilagajanje prostoru in opremi v njem!
VSE INFORMACIJE IN MONTAŽA: AGROMAT Ptuj, tel.: (062) 773-314.
Informacije in prospekti: KOVINOPLASTIKA LOŽ, 61386 STARI TRG PRI LOŽU, tel.: (061) 707-422, fax: (061) 708-466.

KOVINOPLASTIKA LOŽ

PAN-AGRA

Kovinska industrija
Murska Sobota, d.o.o.
69000 Murska Sobota, Bijedičeva 1

UGODNA

PRODAJA

KMETIJSKIH STROJEV

Cenjene kupce obveščamo, da bomo v času sejma

ugodno prodajali kmetijske stroje:

- obračalnike — žitne sejalnike —
- kosilnice — traktorje in
- priključke — prikolice...

ZA GOTOVINSKO PLAČILO 15 % POPUSTA

Informacije dobite na našem razstavnem prostoru na sejmu in v naši prodajni službi ali po telefonu 21-024 ali 31-750.

Priporočamo se za nakup!

Močno vinjen avtomobilist

V soboto, 10. avgusta, se je ob 21. uri na magistralni cesti Mursko Središče - Lendava zgodila huda prometna nesreča. P. G. iz Murskega Središča, ulica Maksima Gorkega 10, je z neprimerno hitrostjo vozil osebni avto Fiat, pri čemer je bil sevinjen, zato ne preseneča, da je zapeljal na levo stran in naposled v jarek. Nastala je škoda za 40.000,00 dinarjev, sopotnik I. T. iz Murskega Središča, ulica Maksima Gorkega 12, pa se je hudo poškodoval in so ga prepeljali v soboški bolnišnico.

GASILSKO DRUŠTVO ŽIŽKI

PREVZELI MOTORNO BRIZGALNO

Čeprav imajo v Žižkih nov vaško-gasilski dom, ki so ga dogradili leta 1973, letu, čutijo spoštovanje tudi do preteklosti: niso dovolili, da bi star gasilski dom, zgrajen 1936. leta, propadal ali da bi ga celo podrl, ampak so ga lepo obnovili in v nedeljo, 11. avgusta, znova slavnostno predali svojemu namenu. V njem bo pravzaprav zbirka dokumentov in gasilskega orodja ter opreme od leta 1924, ko so ustanovili gasilsko društvo, in vse do današnjih in poznejših dni. Gasilci iz Žižkov se imajo s čim pohvaliti, saj so v 67 letih, odkar deluje društvo, zgradili tri domove, enega so odstopili tovarni Toko za industrijski obrat. Gasilci so tudi dobro opremljeni, saj imajo orodno vozilo, od zadnje nedelje dalje pa še eno motorno brizgalno, tokrat znamke Ziegler. Po

krajši slovesnosti, kjer so prebrali kroniko društva — zvrstilo se je nekaj nagovorov pa tudi primeren kulturni program — je

črenšovski župnik g. Franc Tement blagoslovil prenovljen gasilski dom in novo 'motorko.' Š. S.

V Žižkih so v nedeljo predali svojemu namenu prenovljen stari gasilski dom in prevzeli novo motorno brizgalno.

Foto: Š. S.

Izsiljevanje v križišču

Od nedavna je cesta v Gregorčičevi ulici v Murski Soboti prednostna, na kar so se udeleženci v prometu postopoma navadili, sicer pa so nastavljeni tudi ustrezni prometni znaki. V petek, 9. avgusta, ob 12.50 pa se je zataknilo. V. B. iz Noršinec 43, ki se je peljal z osebnim avtom po neprednostni cesti v ulici Arh. Novaka, je v križišču z Gregorčičevo ulico izsilil prednost pred voznikom motornega kolesa S. L. iz Murske Sobotice, Lendavska ulica 45. Ob trčenju je motorist dobil hude telesne poškodbe in se zdravi v soboški bolnišnici.

Traktor nenadoma v levo

8. avgusta se je zunaj Renkovec zgodila huda prometna nesreča, v kateri je bila ena oseba hudo poškodovana, gmožna škoda znaša 20.000 dinarjev. Miličniki so ugotovili, da se je S. Z. iz Renkovec 60 peljal s traktorjem po regionalni cesti Renkovec - Dobrovnik. Med vožnjo je zavijal na levo, ne da bi se prepiral, ali lahko to stori varno, zato ne preseneča, da se je zgodila nesreča: iz nasprotni smeri je pripeljal osebni avto, ki ga je vozil D. H. iz Mostja, in se zaletel v levo kolo traktorja. Sicer pa tudi drugi osebni avto, ki je pripeljal za traktorjem, ni imel sreče.

Huda nesreča v Radenski

B. G. iz Kutinec se je 8. avgusta ob 14.45 hudo ponesrečil v Boračnem. Ugotovili so, da je s tekočega traku odzemał poškodovane steklenice. Na eni izmed njih je bil zamašek, zato je steklenico prijel z desno roko. Tedaj pa se ji je zlomil vrat in nesreča je bila tu: delavec si je hudo porazil podlaktico desne roke, močno je krvavel, zato so ga hudo poškodovanega odpeljali v bolnišnico v Mursko Sobotico.

DOBIJO ULIČNO RAZSVETLJAVO

V programu krajevne skupnosti Ljuba je med drugim predvidena tudi gradnja ulične razsvetljave v naselju Petanjci. Z deli, ki jih izvaja Elektro Ljutomer, so že

začeli. V kraju bodo postavili 74 luči, financirali pa jih bodo iz sredstev krajevnega samoprispevka.

frku

JURČEK VELIKAN

Štefan Lipič iz Sebebores 130 je navdušen gobar. Te dni je v gozdu pri Krncih našel 820-gramskega jurčka. Kmalu potem, ko smo ga fotografirali, ga je razrezal in dal sušiti. Kdaj ga bo pokusil, nam ni razkril. Sicer pa se človek tudi gob sčasoma preobče. Foto: Š. S.

Usodni kotni brusilnik

Delo s kotnim brusilnikom, ki je med mojstri bolj znan pod imenom 'fleks', je nevarno, zato je potrebna velika previdnost. Dobro pa je tudi, da — preden začnemo z delom — ugotovimo, ali je prostor primeren. Če bi tako ravnal A. B. z Nasove v radgonski občini, prav gotovo ne bi prišlo do požara. Gorelo je 9. avgusta, vneli pa so se bencinski hlapi v kanalu v garaži. Ogenj se je z osebnega avta Fiat 128 razširil še na ostrežje lope 5 krat 4,7 metra. Zgoreli so torej garaža, lopa in avto, zato je škoda za 150.000 dinarjev.

POROKE

MATIČNI URAD SO GORNJA RADGONA — Emil HOLC, ključavničar iz Črenšnevec, in Maja Puškas, študentka iz Radenec; Franc Štajnfelzer, kovinarski delavec iz Lokavec, in Angela Sterniša, delavka v predelavi mesa iz Lutverec; Robert Sterniša, kovinarski delavec iz Segovec, in Tina Luise Davies, kovinarska delavka iz Nemčije; Srečko Petek, gradbeni tehnik iz G. Radgone, in Blanka Fleisinger, trgovka iz G. Radgone; Milan Šeruga, vodovodni instalater iz Radvenc, in Olga Grosman trgovka iz Turjanskega Vrha.

MATIČNI URADI SO MURSKA SOBOTA — Jožef Panker, elektroinstalater iz Noršinec pri Murski Soboti, in Bernarda Rajnar, natakarka iz Vešče pri Murski Soboti; Milan SALATNIK, delavec iz Maribora, in Marjanca KERČMAR, tekstilna konfekcionarka iz Črnelavec; Drago Meolic, ekonomski tehnik iz Kroga, in Zdenka BRUNEC, konfekcijska modelarka iz Dokležovja; Stanislav TRATNJEK, avtomobilist iz Bakovec, in Dušana KOLMANIČ, delavka iz Tišine; Vladimir HABJANIČ, natakarka iz Zreč, in Brigita ŽERJAV, natakarka iz Zreč.

ČESTITAMO!

Nevarna vožnja po levi

E. B. iz Boreče 21 se je 6. avgusta ob 14.20 peljal z osebnim avtom iz Sulincec proti domači vasi. V hipu je zapeljal na levo, zato je prišlo do trčenja z osebnim avtom, s katerim se je pravilno po svoji desni v nasprotni smeri pripeljal E. K. iz Sulincec. Materialna škoda znaša 80.000 dinarjev, hudo pa se je poškodoval J. A. iz Kočevja, ki je sedel v vozilu E. K. Zdravijo ga v soboški bolnišnici.

76

Pravi naslov
za denarne zadeve

ljubljska banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobotica

OBRESTNE MERE ZA DINARSKE VLOGE

Hranilne vloge na vpogled
Tekoči računi, žiroračuni

78 %
66 %

VEZAVA

— nad 1 mesec	204 %
— nad 3 mesece	213 %
— nad 6 mesecev	219 %
— nad 12 mesecev	225 %
— nad 24 mesecev	231 %
— nad 36 mesecev	237 %

BANKA POSLUJE NA POMURSKEM SEJMU VSAK DAN OD 10. do 16. URE.

TAMAŠ d.o.o.
GORNJA BISTRICA 130 a
Tel.: 70 270

TAMAŠ d.o.o.
GORNJA BISTRICA 130 a
Tel.: 70-270
● ženska, moška in otroška
konfekcija in vse za poletje

IZJEMNO
UGODNA
SEZONSKA
RAZPRODAJA!

Cene znižane do 50 odstotkov!

KOVINOTEHNA

za Vas

NA SEJMU V GORNJI RADGONI V HALI F, RAZSTAVNI PROSTOR 404

● popusti ● ugodne cene ● potrošniška posojila ● prodaja na čeke

— gospodinjski
aparati

— barvni televizorji
Gorenje, Samsung,
Goldstar

— toplovodne
instalacije

— orodja in manjši
stroji za kmete
in vrtničarje

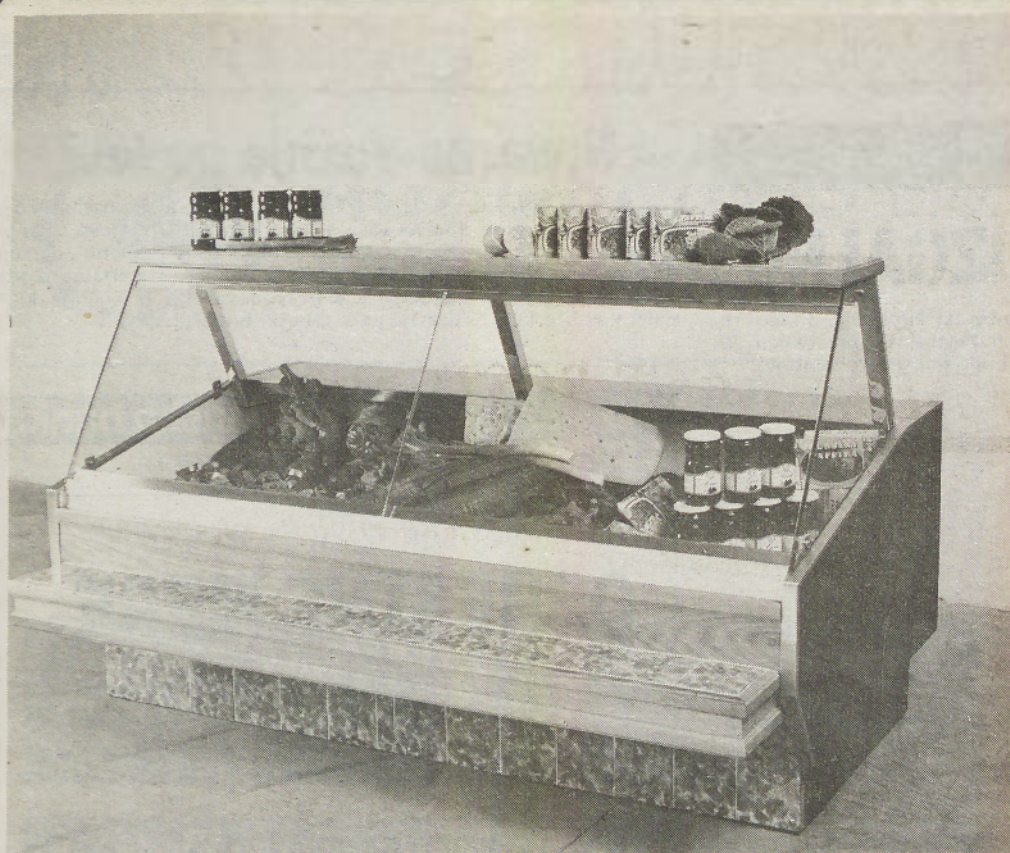
— keramične
ploščice

Prisrčno vabljeni!

KOVINOTEHNA

za Vas

Obiščite nas v hali E 1, kjer razstavljamo naše nove izdelke!

- vitrine vseh vrst in dimenzij
- retroplati in nevtralni elementi
- točilni pulti
- izdelovanje in opremljanje montažnih in zidanih hladilnic
- križna in drsna hladilniška in zamrzovalniška vrata

VITRINO

Podjetje za proizvodnjo hladilne opreme
69240 LJUTOMER
Kolodvorska 28
Telefon: (069) 82-511, 82-521
Telefax: 82-583

ŽELEZARNA JESENICE

64270 JESENICE, Cesta Železarjev 8 - telefon: (064) 81-341, 81-441, 84-262
telefax: (064) 83-395 - telex: 37-219, 37-212 zelsn - telegram: Železarna Jesenice

**TD
PVT**

**TEHNIČNE DEJAVNOSTI
PREDELAVA VALJANIH TRAKOV**

Vas vabi

na svoj razstveni prostor na sejmu kmetijstva v Gornji Radgoni
od 17. do 25. avgusta

NUDIMO VAM:

- HLEVSKO OPREMO
 - pehalne transporterje gnoja (sistemi I, J, F, H, L, T)
 - kompresorska batna pehala
 - opremo za prosto rejo
 - stojšča s pohodnimi rešetkami
 - individualne bokse
 - molzišča
 - opremo za preveze
 - opremo za prašičjerejo in kunčerejo
 - opremo po naročilu
 - servis
- DISKE ZA POLJEDELSKE STROJE
- ODVODNIKE ZA METEORNE VODE
- KOVINSKE PODBOJE
- ŽEBLJE
- OBRTNA KLEPARSKA IN MIZARSKA DELA

Za obisk se priporoča Železarna Jesenice

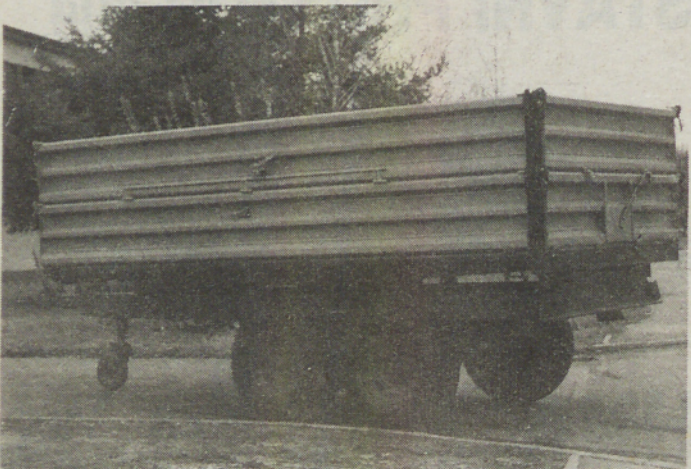
NOVO V PROGRAMU PRIKOLIC:

- enoosne tandem prikolice — 6 t
- enoosne prikolice — 5 t
- dvoosne prikolice s tristranskim prekucenjem — 6 t

Vse iz programa za ZRN!

PROGRAM TROSILNIKOV:

- hribovski trosilniki — 2,5 t in 3,2 t
- trosilniki — 3,2 t, 4,2 t, 4,5 t
- velika izbira trosilnih naprav

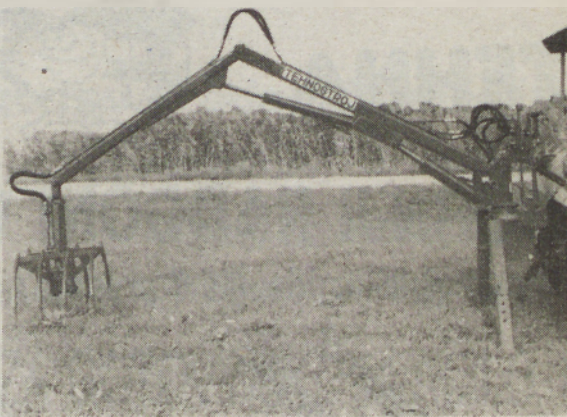

**UGODNA
NEPOSREDNA
PRODAJA**

- za gotovinska plačila veliki popusti
- prodaja na obroke
- zagotovljene cene
- za trosilnike 6-odstotni izvensezonski popust

Obiščite nas na radgonskem sejmu na našem razstavno-prodajnem prostoru levo pri sejmskem vhodu.

Telefon:
— prodaja
(069) 81-696
— h.c. (069) 81-615, 81-625
Telefax: (069) 81-675
Telex: 38663 YU TSL

tehnostroj

MODERNA OPREMA — LJUTOMER, d.d.

AGROTEHNIKA - TRGOVINA LJUBLJANA
Ljubljana, Tržaška c. 132
tel. h.c. (061) 268-341, telefax (061) 267-089

AGROTEHNIKA - TRGOVINA

Spoštovani obiskovalci!

Vabimo vas na naš stalni razstavni prostor na 29. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu od 7. do 25. avgusta v Gornji Radgoni.

Razstavljali in prodajali bomo:

- traktorje ZETOR, TORPEDO, MF-Landini
- stroje za obdelavo tal in setev
- stroje za spravilo in košnjo sena
- stroje za gnojenje in dognojevanje;
- trosilnike hlevskega gnoja in mineralnih gnojil, motokultivatorje s priključki, škropilnice in atomizerje
- druge kmetijske stroje za vaša vsakdanja opravila
- rezervne dele za kmetijske stroje in motorna vozila ter drugi potrošni material

Prav tako vas vabimo, da obiščete naše trgovine v M. Soboti, Mariboru, Ljutomeru in Lendavi, kjer vam nudimo ugodne cene za kmetijsko mehanizacijo in obročno odplačilo za nekatere kmetijske stroje.

Dobrodošli v naših trgovinah in na sejmu v Gornji Radgoni!

Murska Sobota, Titova 25, tel.: (069) 21-506, 21-508
Lendava, Partizanska 53, tel.: (069) 75-345
Ljutomer, Slavka Osterca 2, tel.: (069) 81-083, 81-862

V NESREČI NE BOSTE OSTALI SAMI

V času mednarodnega Kmetijsko živilskega sejma v Gornji Radgoni od 17. do 25. avgusta 1991 vam Zavarovalnica Triglav, območna enota Murska Sobota omogoča sklenitev novih zavarovanj z naslednjimi ugodnostmi:

10 % popusta za avtomobilsko kasko zavarovanje

25 % za požarno zavarovanje

20 % za stanovanjsko zavarovanje

za življenjsko zavarovanje z devizno klavzulo
vam prvo mesečno premijo podari
Zavarovalnica Triglav

V hali F radgonskega sejmišča, kjer boste lahko sklenili tudi vse ostale oblike zavarovanj, Vas pričakujemo z zavarovalniškimi nasveti.

 zavarovalnica triglav

Območna enota Murska Sobota

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

NAKUPOVALNI IZLET V OBMEJNO AVSTRIJSKO RADGONO SE VAM BO SPLAČAL!

- velika izbira
- nizke cene
- strokovna postražba

Obiščite nas v času sejma v Gornji Radgoni!

VAŠ SPECIALIST ZA SATELITSKE SPREJEMNE NAPRAVE

SPELEC

VIDEO — TV — SERVIS

avstrijska Radgons, Hauptplatz 10
telefon: 9943 3476 3330/2269

V času sejma v G. Radgoni
akcijske cene!!!

Komplet za satelitski sprejem je od 6.990 ATS!

— videorekorder	3.790 ATS
— avtoradio	390 ATS
— TV 51 cm ekran	4.900 ATS
— pralni stroj	3.890 ATS
— šivalni stroj	5.500 ATS
— triteze	789 ATS
— elektronske blagajne	4.990 ATS
ves elektroinštalacijski material in še mnogo več...	

Ugodna prodaja kosilnic MURRAY!

OBIŠČITE NAS!

HITRO POSTREŽEMO IN SVETUJEMO

RAIFFEISENKASSE BAD RADKERSBURG — KLÖCH

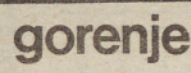
Za vse denarne posle — zamenjujemo vse valute po najugodnejšem tečaju — banka prijaznih ljudi

TO JE VAŠA BANKA!

Štajerska potovalna agencija Raiffeisen, podružnica Bad Radkersburg vam omogoča polet in rezervacije letalskih vozovnic v vse dežele sveta.

**Steirisches
Raiffeisen X
Reisebüro**

Dobrodošli pri nas. Na voljo smo vam z vsemi informacijami in svetovanjem!

V ČASU SEJMA V G. RADGONI AKCIJSKE CENE!!!

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUPŠČIN
GORNJA RADGONA,
LENDAVA IN MURSKA
SOBOTA

Leto XXVII

Murska Sobota, dne 15. avgusta 1991

Št.: 19

Odgovorni urednik:
MARIJA MATJAŠEC

144. Odlok o določitvi višine krajevne turistične takse v občini Murska Sobota
145. Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine M. Sobota za leto 1990
146. Sklep o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja Krajevne skupnosti Martjanci, naselje ANDREJCI.

147. Odlok o spremembah odloka o tržnem redu na tržnici v M. Soboti
148. Odlok o spremembah odloka o nerazvrščenih prometnih površinah v občini M. Sobota
149. Odlok o spremembah odloka o odvozu in odlaganju komunalnih odpadkov v občini Murska Sobota
150. Odlok o spremembah odloka o pokopališkem redu na območju občine M. Sobota

144

Na podlagi 2. točke 7. člena Zakona o turistični taksi (Ur. list RS, št. 18/91) in 167. člena Statuta občine Murska Sobota je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbeno-političnega zbora dne 1. 8. 1991 sprejela

ODLOK

o določitvi višine krajevne turistične takse v občini M. Sobota

1. člen

Na območju občine M. Sobota se začasno bivanje turistov plačuje turistična taksa, ki jo sestavljata prenočitvena in krajevna taksa.

Krajevna taksa je prihodek občine in je določena s tem odlokom, prenočitvena taksa pa je prihodek republike in je določena z Zakonom o turistični taksi.

2. člen

Krajevna taksa se določa v točkah. Vrednost točke določi IS R Slovenije in se objavi v Uradnem listu R Slovenije.

3. člen

Višina krajevne turistične takse se na območju občine M. Sobota določi v naslednji višini:

1. Mesto M. Sobota in Moravske Toplice	11 točk
2. Ostali kraji	8 točk

4. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati 3. točka 1. člena in tar. št. 3 Odloka o komunalnih taksah v občini M. Sobota (Uradne objave pomurskih občin št. 18/86). Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komu. taksah v občini M. Sobota (Uradne objave pomurskih občin št. 9/87). Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komu. taksah v občini M. Sobota (Uradne objave pomurskih občin št. 5/88). 1. člen tar. št. 3 in 2. člena Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o komu. taksah v občini M. Sobota (Uradne objave pomurskih občin št. 8/89).

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 417-1/91-9
Datum: 26. 6. 1991

Predsednik SO
Murska Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

145

Na podlagi določil 2. odstavka 269. člena Zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 36/88) in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80, 36/81, 11/84, 4/86 in 9/90) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbeno-političnega zbora, dne 1. 8. 1991

ODLOK

o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Murska Sobota za leto 1990

1. člen

Potrdi se zaključni račun davkov in prispevkov občanov občine Murska Sobota za leto 1990.

2. člen

Zaključni račun davkov in prispevkov občine Murska Sobota za leto 1990 izkazuje:

1. Obremenitve zavezancev	162.004.955,60
2. Razbremenitve zavezancev	145.054.482,30
3. Znesek dolgov zavezancev	22.098.781,40
4. Znesek preplačil zavezancev	5.148.308,10
5. Računski saldo kot dolg zavezancev	16.950.473,30

3. člen

Zaključni račun obsega:

1. Bilanco saldov računov glavne knjige za davke in prispevke na obrazcu ZR-1;

2. Pregled skupno doseženega prometa davkov in prispevkov na obrazcu ZR-2;

3. Preglede dolgov in preplačil zavezancev na davkih in prispevkih na obrazcu ZR-3;

4. Brutobilanco o stanju vknjiženih davkov in prispevkov na računih glavne knjige na obrazcu KD-6, ki so sestavni del tega odloka.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Številka: 401-2/91-9

Datum: 29. 4. 1991

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

146

Na osnovi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS 35/85), 8. člena Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS št. 23/77) in 15. člena Statuta KS Martjanci, je Svet Krajevne skupnosti Martjanci dne 20. 06. 1991 po predhodni odločitvi na zboru občanov naselja ANDREJCI sprejel

SKLEP

o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja Krajevne skupnosti Martjanci, naselje ANDREJCI.

1. člen

Razpiše se referendum za območje KS Martjanci, naselje ANDREJCI. Referendum bo v nedeljo, dne 1. septembra 1991.

2. člen

Sredstva zbrana s samoprispevkom bodo uporabljena za:

- gradnjo mrtvašnice in vzdrževanje pokopališča
- vzdrževanje in eventualno dograditev doma
- ureditev in vzdrževanje komunalnih objektov
- sofinansiranje programa del in nakupa opreme za požarno varnost
- plačevanje električne energije
- vzdrževanje vaških cest in poti
- združevanje za funkcionalne potrebe KS
- finansiranje drugih funkcionalnih obveznosti vaškega odbora
- potrebe LO, DS in CZ

3. člen

Za izvršitev programa bo potrebno 1.750.000,00 din, višina sredstev, ki naj bi se zbrala s samoprispevkom znaša 1.750.000,00 din.

4. člen

Samoprispevek se uvede za obdobje 5 (petih) let in sicer od 1. oktobra 1991 do 31. oktobra 1996.

5. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki imajo stalno bivališče na območju KS Martjanci, v naselju ANDREJCI in sicer v naslednji višini:

a) V DENARJU:

- 1,5 % od neto osebnega dohodka iz delovnega razmerja in nadomestil
- 0,5 % od pokojnin
- 8 % od katasterskega dohodka iz kmetijske dejavnosti
- 2 % od čistega osebnega dohodka iz davčne osnove od samostojnega opravljanja obrtnih dejavnosti
- 2 % mesečno od povprečnega osebnega dohodka v občini v preteklem letu delavci, ki so na začasnem delu v tujini

b) V DELOVNI OBVEZNOSTI

- 3 (tri) delovne dni letno po 8 ur za občana, nosilca gospodinjstva ali njegove družinske člane
- 1 (en) traktorski prevoz letno za občana, nosilca gospodinjstva ali njegove družinske člane, v kolikor ima lastni traktor.

Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur znaša 50 DEM, za neopravljeni traktorski prevoz 70 DEM.

Samoprispevka v denarju in delovni sili so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samoprispevku.

7. člen

Delavcem, ki so na začasnem delu v tujini in imajo na območju za katerega se razpisuje referendum stalno bivališče, bo v pripravljalnem postopku za razpis referendum posredovan program, ki bo vseboval namen, vrsto, osnovo in višino samoprispevka, obdobje za katero se uvaja samoprispevek in izjava s katero se zavezanec izreče za uvedbo samoprispevka.

8. člen

Krajevna skupnost lahko sredstva samoprispevka, ki so začasno prosta, vroči pri banki za določen čas.

9. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik in občani, ki še nimajo volilne pravice, so pa v delovnem razmerju.

10. člen

Volilci glasujejo osebno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:
KRAJEVNA SKUPNOST MARTJANCI
naselje: ANDREJCI

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 1. septembra 1991 o uvedbi krajevnega samoprispevka v denarju in delovni sili v KS Martjanci, naselje ANDREJCI, ki se uporabi za:

- gradnjo mrtvašnice in vzdrževanje pokopališča
- vzdrževanje in eventualno dograditev doma
- ureditev in vzdrževanje komunalnih objektov
- sofinansiranje programa del in nakupa opreme za požarno varnost
- plačevanje električne energije
- vzdrževanje vaških cest in poti
- združevanje za funkcionalne potrebe KS
- finansiranje drugih funkcionalnih obveznosti vaškega odbora
- potrebe LO, DS in CZ

Višina samoprispevka bo znašala:

a) V DENARJU:

- 1,5 % od neto osebnega dohodka iz delovnega razmerja in nadomestil
- 0,5 % od pokojnin
- 8 % od katastrskega dohodka iz kmetijske dejavnosti
- 2 % od čistega osebnega dohodka iz davčne osnove od samostojnega opravljanja obrtnih dejavnosti

2 % mesečno od povprečnega osebnega dohodka v občini v preteklem letu delavci, ki so na začasnem delu v tujini

b) V DELOVNI OBVEZNOSTI:

- 3 (tri) delovne dni letno po 8 ur za občana, nosilca gospodinjstva ali njegove družinske člane
- 1 (en) traktorski prevoz letno za občana, nosilca gospodinjstva ali njegove družinske člane, v kolikor ima lastni traktor

Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur znaša 50 DEM, za neopravljeni traktorski prevoz 70 DEM.

GLASUJEM

»ZA«

»PROTI«

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka, oziroma besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

11. člen

Za zbiranje sredstev in za izvajanje del po sprejetem programu je odgovoren Svet Krajevnih skupnosti.

12. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo sredstev zbranih s samoprispevkom bo opravljal Svet KS Martjanci, ki bo o tem vsako leto poročal zboru občanov.

13. člen

Ta sklep velja z dne objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Predsednik sveta KS:
Ervin PINTER, l.r.

147

Na podlagi 3. točke prvega odstavka 3. člena, 5. in 6. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list RS, št. 25/83, 42/85, 47/87, 5/90 in 10/91) ter 4. člena Odloka o pristojnostih zborov skupščine občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 9/90), je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 30. 5. 1991 ter na seji Zbora združenega dela, dne 1. 8. 1991, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o tržnem redu na tržnici v Murski Soboti

1. člen

V odloku o tržnem redu na tržnici v Murski Soboti (Ur. objave, št. 21/84 in 15/87) se v 1. odstavku 49. člena številka 3.000,00 nadomesti s številko 5.000,00 in številka 300.000,00 s številko 30.000,00; v drugem odstavku se številka 1.000,00 nadomesti s številko 250,00 in številka 50.000,00 s številko 5.000,00; v 3. odstavku pa se številka 1.000,00 nadomesti s številko 200,00 in številka 50.000,00 s številko 5.000,00.

2. člen

V 50. členu odloka se številka 2.000,00 nadomesti s številko 1.000,00.

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 352-4/91-1

Murska Sobota, dne 1. 8. 1991

Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Andrej GERENČER
Andrej Gerenčer, l.r.

148

Na podlagi 3. točke prvega odstavka 3. člena in 5. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list RS, št. 25/83, 42/85, 47/87, 5/90 in 10/91) ter 4. člena Odloka o pristojnostih zborov skupščine občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 9/90), je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 30. 5. 1991 ter na seji Zbora združenega dela, dne 1. 8. 1991, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota

1. člen

V odloku o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 25/85 in 15/87) se v prvem odstavku 18. člena številka 2.000,00 nadomesti s številko 200,00 in številka 50.000,00 s številko 5.000,00.

V 3. odstavku istega člena se številka 2.000,00 nadomesti s številko 300,00 in številka 300.000,00 s številko 30.000,00 ter številka 1.000,00 s številko 100,00 in številka 50.000,00 s številko 5.000,00.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 352-2/91-1

Murska Sobota, dne 1. 8. 1991

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER
Andrej Gerenčer, l.r.

149

Na podlagi 3. točke prvega odstavka 3. člena in 5. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list RS, št. 25/83, 42/85, 47/87, 5/90 in 10/91) ter 4. člena Odloka o pristojnostih zborov skupščine občine Murska Sobota na seji Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 30. 5. 1991 ter na seji Zbora združenega dela, dne 1. 8. 1991, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o odvozu in odlaganju komunalnih odpadkov v občini Murska Sobota

1. člen

V odloku o odvozu in odlaganju komunalnih odpadkov v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 1/91) se v prvem odstavku 44. člena številka 50,00 nadomesti s številko 100,00 in številka 15.000,00 s številko 30.000,00; v drugem odstavku tega člena pa se številka 50,00 nadomesti s številko 100,00 in številka 2.500,00 s številko 5.000,00.

V 45. členu odloka se številka 50,00 nadomesti s številko 100,00 in številka 2.500,00 s številko 5.000,00.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 352-3/91-1

Murska Sobota, dne 1. 8. 1991

Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Andrej GERENČER
Andrej Gerenčer, l.r.

150

Na podlagi 3. točke prvega odstavka 3. člena in 5. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list RS, št. 25/83, 42/85, 47/87, 5/90 in 10/91) ter 4. člena Odloka o pristojnostih zborov skupščine občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 9/90), je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 30. 5. 1991 ter na seji Zbora združenega dela, dne 1. 8. 1991, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o pokopališkem redu na območju občine Murska Sobota

1. člen

V odloku o pokopališkem redu na območju občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/87) se v 19. členu številka 1.000,00 nadomesti s številko 100,00 in številka 50.000,00 s številko 5.000,00.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 352-1/91-4

Murska Sobota, dne 1. 8. 1991

Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Andrej GERENČER
Andrej Gerenčer, l.r.

MURSKI VAL MURSKI VAL MURSKI VAL MURSKI VAL MURSKI VAL MURSKI VAL MURSKI VAL

5.00 Prebujajte se z nami
(Poslušajte Murski val ali ga ne
poslušajte — zaradi tega ne boste
nič bolj siti ali manj žejni. Vse-
eno pa ne boste vedeli na primer
koliko je ura.). 10.00 Spored RS.
16.00 Poleno popoldne (16.15
Reportaža. 17.00 Poročila. 18.00
Zajtrgamo in zapojmo po doma-
če). 19.00 Spored RS.

Zaigrajmo in zapojmo po doma-
če). 19.00) Spored RS.

TV SLOVENIJA

9.00 Benji, amer. naniz. 9.30
V Cityju, angl. naniz. 17.00 So-
va. 18.00 TV dnevnik 1. 18.05
Po sledeh napredka. 18.35 Alf
19.05 Risanka. 19.30 TV dnev-
nik 2. 20.00 Elizabetin dvor,
slovaška nud. 21.25 Samo beda-
ki in konji, angl. naniz. 22.15 TV
dnevnik 3. 22.35 Sova. Ljube-
na na begu, amer. film (čb).
Polnočni klici, amer. naniz.

14.25 SP v veslanju, prenos z Dunaja, 16.55 EP v plavanju, prenos iz Atene, 18.30 Svetiljski

prenos iz Aten. 18.30 Satelitski programi. 19.30 Tv dnevnik RAI. 20.00 Studio Ljubljana. 21.00 Miza, angl. dokum. oddaja. 21.30 Mali koncert. 21.40 Večerni gost: dr. Anton Trstenjak. 22.30 Yutel.

HTV 1

8.40 Tv koledar. 8.50 Informativni program. 12.15 Arhitektura Zadarskih otokov. 12.45 Otrska serija 13.15 Igrani film. 14.50 Tv koledar. 15.00 Informativni program. 15.30 Poročja, serijski film. 16.20 Serijski film. 17.15 Informativni program. 17.55 Dokumentarni program. 18.45 Veterinarji, dok. oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Spektar. 21.10

Srce mesta, amer. naniz. 21.55
 Tv dnevnik. 22.25 Koncert vio-

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 Me ženske. 10.30 Zdeva Cicero, film. 12.15 Klub seniorjev. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Past na reki, film. 14.25 Batman, serija. 15.00 Fraggles. 15.25 Risanka. 15.50 Augustine Piccard. 16.00 Risanka. 16.10 Que Murphy, serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po žejah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Ladja ljubezni, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Maxi Rohm, 75-letnica velikega komedijanta. 21.30 Pašji nos, film. 22.50 Spodrselj, film. 0.25 MacGyver, serija. 1.10 Čas v sliki.

1.10 Cas v. Suttell

5-45 Dobro jutro, Madžarska! 8.30 Lajna, madžarska laika glasba. 9.00 Joga. 16.25 Naš ekran, v romunščini. 16.55 Suženstvo, brazilska serija. 17.30 Zeleni val, varstvo okolja. 18.05 Sveti denarja. 18.15 Otroški kotiček. 19.15 Videoklipi. 19.30 TV dnevnik 20.00 Telešport. 20.15 Sosejdi, 113, poglavje TV romana. 20.50 Poldrug TV, zahvalni program. 21.20 Pasje srce, 1. del sovj. filma. 22.25 EP v plavalju in vaterpolu. 23.25 Magazin za menedžerje. 0.15 Dnevnik BBC. (Drugi program od 6.00)

10

Ona: Nepričakovano se boš zaljubila in vse okoli tebe se ti

ko priložnost, ki pa bo na koncu le še. V sredini tedna se ti obeta se ti obeta še vse kaj drugega. Premagala določene zadrtke, predolgo nespamena. Prijatelj si o svojih čustvih, ti pa tega eno vprašanje, vendar ne bo ravno eno pa je vredno poskusiti, saj čišči od vložene truda. Na deželpeljevo, vendar bo izrečeno dolgo ne boš znala razložiti. Vsi uporabila vsa razpoložljiva ničnem položaju in še najbolje enen se ti bo celotna zadeva zruši. Vredno drugatnem področju — poskušati prizadeti predvsem pa boš uživala in se v prvi vrsti na njim. Obeta se ti precejšnje oboju. ko boš lahko z malo vložene- pa čimprej utrdi svoj položaj. la misel, da bi te izpodnesel.

prodam

MOTORNIA VOZILA

ALFA ROMEO SPRINT 1.5, 78 KW, letnik 1986, prodam. Puževci 53. M-2656

ZASTAVO 750, vozno, neregistrirano, ugodno prodam. Bakovci, Vrtna 17. ☎ 43-153. M-1324

APN 6, nov, prodam ali zamenjam za rabljen BT 50. Informacije na ☎ 23-368. M-1325

ZASTAVO 101, letnik 4/80, ugodno prodam. ☎ 41-674, zvečer. M-1326

RENAULT 4 TLS, letnik 1979, dobro ohranjen, registriran do 16. 7. 1992, prodam. Milan Tušek, Beltinci, Panonska 46. M-MM

ZASTAVO 126 P 650 GL, letnik november 1988, prevoženih 13.000 km, ugodno prodam. ☎ 47-078. M-1330

ZASTAVO 128, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ 65-093. M-MM

FORD FIESTA, 110 cm³, letnik december 1987, prodam. ☎ 23-179. M-MM

CITROEN BX 16, letnik 1989, prodam. ☎ 31-657, zvečer. M-1331

JUGO KORAL 55, letnik november 1988, prodam za 6.000 DEM. ☎ 62-369, po 20. uri. M-1332

JUGO 45, star eno leto, prodam za 30% ceneje od novega. ☎ 22-014. M-1333

GOLF, letnik 1980, obnovljen, prodam. ☎ 31-666. M-1334

ZASTAVO 101, letnik 1983, prodam. Banfi, Cvetkova 18/a, M. Sobota. M-1335

OSEBNI AVTO SIMCA 1307, prevoženih 60.000 km, prodam. Št. Kuzmice 20/a, M-1344

DIRKALNO KOLO z 10 prestavami, staro eno leto, prodam. Rajnar, Kovačeva 16, Lendava. M-1310

BMW 318 I, letnik 1981, prodam. Doležljive 58. M-1312

CITROEN BX 16 GTS, modre barve, letnik september 1989, prodam. Informacije po ☎ 21-558 — dopoldne, zvečer 21-916. M-1314

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1985, prevoženih 35.000 km, dobro ohranjeno, prodam. Tomsčeva 40, M. Sobota. M-1315

GOLF DIESEL, nemški, letnik 1978, prevoženih 85.000 km, prodam. ☎ 22-053, po 20. uri. M-1317

TOMOS AVTOMATIK, s čelado, prodam. Gajska 35, Odranci. M-1321

BX 16 TLS v dobrem stanju, letnik 1984, prodam ☎ (069) 25-302. M-BI

KOMBI IMW 1600 BR, letnik 1977, v dobrem stanju, registriran do 1. 4. 1992, prodam. ☎ (069) 25-302. M-BI

OPEL KADET, letnik 1970, registriran do julija 1992, poceni prodam. Slana, Bolehnečiči 4/b, pošta Videm ob Ščavnici. ☎ 68-177. M-MM

MOTORNKO KOLO MZ, 150 ccm, z dodatno opremo in rezervnimi deli, ter KOMBI ZASTAVA 850, generalno obnovljen, prodam. ☎ 81-587. IN-3203

GOLF 1300, bencinski, letnik 1989, prodam. ☎ dopoldne 75-156 ali 75-110, popoldne 75-522. LE-4214

NISSAN MIKRA, KOVINSKA črna barva, letnik 2/91, in OPEL VEKTRA 1.6 S kovinska bordo barva, star 7 mesecev, prodam. ☎ (042) 55-152. M-MOP

OSEBNI AVTO B KADET in RAU KOMBI 2.20 prodam. ☎ 69-076, zvečer. M-1252

RENAULT 4, TIP 2, prodam. ☎ 25-548. M-1255

LADO SAMARA, letnik 1990/3 s 5 vrati, rdeče barve, prodam. Puconci 78. M-1256

FORD CAPRI 1300 XL, ugodno prodam. Stefan Ozmec, Melinci 26. M-1260

ŠKODO, ŠPORTNO, karoserija odlična, in AUSTIN ALEGRO KARA-VAN poceni prodam. Flisar, Skakovci 34/a. M-1264

R 4 TLS, letnik 1980, ugodno prodam. Janez Šalika, Izakovič 140. M-1274

JUGO KORAL 45, letnik 1990, registriran do februarja 1992, prodam. Čarni, Tešanovci 5/a. M-1277

OPEL, DIANO in SPAČKA prodam. Plačilo na obroke. ☎ (069) 87-223. M-1278

AX II TRS, star dva meseca, prevoženih 3.000 km, kovinsko meteorne modre barve, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ 23-786. M-1280

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Kranjec, Sotina 64. M-1289

HONDO CB 750 F prodam. ☎ 54-090. M-1303

MOPED AVTOMATIK, molzni stroj VIROVITICA, elektromotor moči 4 KW in 1360 obratov, ugodno prodam. Ulica Iva Lole Ribarja 8, M. Sobota, popoldne. M-1305

MOPED AVTOMATIK JAWA, KOLO PONY, TROBENTO B, češko, loščilnik in drobilnik zrnja LIFAN ugodno prodam ☎ 24-697. M-1308

AUDI 100, letnik 1978, garažiran in odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ 31-655

MOTOR za R4 GTL, menjalnik in druge dele, prodam. ☎ 25-019. M-MM

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

KOMBAJN EPLE 211 prodam Vučja gomila 89. M-1250

TRAKTOR DEUTZ 45 TORPEDO prodam. ☎ 70-137. M-1262

TRAKTORSKO KOSO OLT za IMT 533 prodam. Gerlinčič 64. M-1273

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 23 KS, letnik 1986, s plugi in branimi, prodam. Dolič 54. M-1291

PUHALNIK, MOPED BT in TRANSPORTNI trak za koruzo ter kombajnsko stiskalnico 133, prodam. Kavš, ☎ 70-028. M-1292

POBIRALNO STISKALNICO B 344 Panonija, novo, in avto ŠKODA, karambolirano, prodam. Bukvič, Strukovci 23/a, ☎ 49-195. M-1296

KOMBAJN NEPTUN za pobiranje sladkorne pese in stroj za pranje s paro, lado 1500, v celoti ali po delih, prodam. Boračeva 43. M-1304

POBIRALNIK KROMPIRJA HASIA, dvoredni sadilnik krompirja (avtomatski), silosni kombajn KEMPER in obračalnik prodam. Virag, Velika Polana 27. M-1320

ŽIVINSKO PRIKOLICO ugodno prodam. Petanjci 76, Tišina, tel. 46-572. M-GR

TRAKTOR IMT 539 in MAZDO 323 SEDAN prodam. Sianko Grager, Črnci 44, cesta za Lešane, 69253 Apače. GR

KOMBAJN DŽURO DŽAKOVIČ z adapterjem prodam. Noršinci 62. M-MM

storitve

Za registracijo zasebnih podjetij izdelamo dokumente. Informacije po ☎ 23-622. M-1327

Zaposlitve

CAFE BAR HOLERO, Bojan Gerič iz Gornje Bistrice, ☎ 70-310, zaposli KV natakarico oziroma dekle s prakso v gostinstvu. Plača zelo dobra. M-1300

ZAPOSILIM DELAVCA — BAGERISTA, po možnosti s prakso, iz območja Goriškega ☎ 57-068. M-MM

Kupim

VLEČNO KLJUKO ZA LADO kupim. ☎ 57-068. M-MM

SASLO s školjko za R4 GTL, brez motorja, prednja in leva stran sta lahko poškodovani, kupim. ☎ 25-019. M-MM

Sobe

Ste upokojenec? Imate dvo- ali večsobno stanovanje, ki je družbeno ali last Pomurskega tiska in ga ne morete vzdrževati? Bi se bili pripravljeni preseliti v enosobno stanovanje in tako rešiti stanovanjski problem mladi družini? Pokličite po ☎ 23-963. M-1258

I-, 2- ali 3-SOBNO STANOVANJE v Murski Soboti iščeta mlada zdravniška. Ponudbe pošljite na upravo Vestnika pod »TAKOJ«. M-1272

MANJŠE STANOVANJE v M. Soboti išče mlad par ☎ 75-627, Stefan, do 14. ure. M-1275

HIŠO ALI STANOVANJE v M. Soboti vzame v najem mlad par. Informacije po ☎ 41-171. M-1286

SOBO dam v najem dijakinji. ☎ 22-592. M-1288

DVOSOBNO STANOVANJE v Ljubljani, 42 m², centralna kurjava, telefon, prodam ali oddam. Cena po dogovoru. ☎ (062) 714-001. IN-3207

STANOVANJE V LJUTOMERU išče za eno leto intelektualka z desettletnim sinom. Sifra »MOŽNA POMOC«. IN-3205

NOVO STANOVANJE, 50 m², s telefonom in centralno kurjavo, v središču M. Sobote, prodam. ☎ (061) 861-378, med 19. in 20. uro. M-OP

SOBO z uporabo kopalnice v M. Soboti iščem. Informacije na ☎ 25-580 dopoldne. M-1345

STANOVANJE, kakršnokoli, ali manjšo hišo išče mlad par ☎ 46-382. M-1346

ŽIVALI

MALE PUJSKE prodam Skakovci 52/a. M-1253

KRAVO, brejo, prodam. Petanjci 2. M-1257

KRAVO, po izbiri s teletom ali brejo, prodam. Gasilska 12, Črenšovci. M-1263

KRAVO s teletom prodam. Lipovci 131. M-1295

MLADO KRAVO, 8 mesecev brejo, prodam. Jože Zalokar, Luvenci 57, Apače. M-GR

MALE PUJSKE prodam. Lendavska 36, M. Sobota. M-1323

TELICO, visoko brejo, prodam. Šafarsko 7, Ljutomer. IN 3213

KRAVO, mlado, brejo 8 mesecev, prodam. Gaberje 4 ali ☎ 76-469. LF-IE

TELICO, brejo, kontrola A, po izbiri, prodam. Zenkovič 20. M-1251

MALE PUJSKE prodam. Tropovci, Kulesarska 6. M-1342

POSEST

NJIVO 45 arov, in travnik, 35 arov, v k o Rukičan, prodam. Informacije po ☎ 42 820 po 15. uri. M-1267

VSELJIVO HIŠO (takoj) z gospodarskim poslopjem in 1,80 ha zemlje v bližini Križevca pri Ljutomeru prodam. Informacije po ☎ (069) 87 938. M-1290

2 ha in 50 arov zemlje na Hotizi (GRFDE) prodam. Hotiza 203. M-1297

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem, zemljiščem, inventarjem in vsemi kmetijskimi stroji prodam. Oglasite se v soboto od 8. do 12. ure. Vogričevci 25 pri Ljutomeru. M-1298

ŽAZIDALNO PARCELO v Krogu prodam. Pokličite po ☎ 25 303. M-1307

MEŠANI GOZD, 70 arov, prodam. ☎ 51 349. M-1319

HIŠO v Beltincih, Jugovo, 6,5 arov, v 3. gradbeni fazi, prodam ☎ (061) 573 460. M-3121

STAREJŠO HIŠO, sadovnjak in vinograd v Cerovcu prodam. Cena po dogovoru. ☎ (062) 714 001. M-IN 3206

STAREJŠO STANOVANJSKO HIŠO, večjo, v okolici Gornje Radgone, prodam. Informacije Cank, Ziberci 59, pošta Apače. M-GR

46 arov MEŠANEGA GOZDA na Hodošu prodam. Informacije po 19. uri na ☎ 25 405. M-AA

HIŠO z gospodarskim poslopjem, primerno za kakršnokoli obrtno dejavnost, z nekaj zemljo, pri Ljutomeru, prodam. Telefon, voda v hiši. ☎ (069) 82 273 in ☎ (062) 796 343. IN-3210

Zamenjam hišo z gospodarskim poslopjem in 2 ha zemlje (vrt, sadovnjak, njiva, vinograd) za stanovanjsko hišo v okolici Ljutomera ali Radence. (lahko tudi prodam) Sianko Mann, Mekotnjak 34, Ljutomer. ☎ 65 021. IN-3211

STAREJŠO DRUŽINSKO VSELJIVO HIŠO, primerno za obrt, v središču Lendave, prodamo ☎ 36 087. LE-LE

STANOVANJSKO HIŠO v Radencih, nedograjeno, zaradi selive prodam. Informacije po ☎ 25 337. M-1343

Razno

OVES, JUGO KORAL 60, letnik 1990, prodam. ☎ 22 319. M-1329

PRIKOLICO ZA AVTO prodam. ☎ 45 419. M-MM

NOGOMETNI KLUB MURA MURSKA SOBOTA obvešča, da je TOMBOLA preložen na 7. september 1991.

GOSTILNA ŽELEZEN BEZNOVCI

VABI v soboto, 17., in nedeljo, 18. avgusta, na domače kolone z bujto repo.

V soboto, 17. avgusta, pa vas vabijo tudi na VRTNO VESELICO.

Igra ansambel PALMA. Vstopnine ni!

NESNICE, mlade jarčice, pasme hisex, rjave, prodajamo po akcijski ceni. Naročila sprejema gostilna Zelezen, Beznovc, tel. 49-025. Pohitite z naročili, ker homo v kratkem s prodajo za letos končali.

NESNICE, mlade jarčice, pasme hisex, rjave, stare 3 mesece, iz kooperacijske reje, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po akcijski ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije gostilna Tibija Horvata, Nemčevci, tel. 24-393. Pri Gradu pa sprejema naročila Dragica Bakan, tel. 53-086. Pohitite z naročili, ker homo v kratkem s prodajo za letos končali.

NESNICE, mlade jarčice, pasme hisex, rjave, stare 3 mesece, iz kooperacijske reje, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po akcijski ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije gostilna Anice Benčec, Bakovci, Prečna 6 a. tel. 43-070. Pohitite z naročili, ker homo v kratkem s prodajo za letos končali.

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči vodo ali ledeni, pokličite IZOLACIJSKI SERVIS F. Hajdinjak, Gornji Slaveči 6. Kuzma, (069) 55-071

Popravilo z garancijo na vašem domu.

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi oče, dedek in tast

Jožef Čerpnjak

iz Šulince

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sedem, sorodnikom in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, darovali cvetje. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: sin Franc z ženo Marijo, vnuk Franc, vnukinja Manuela s Ferijem, hčerki Jolanka in Irma z družinama

TKB, podjetje iz Kočevja vam nudi vse vrste rezanega lesa po ugodnih cenah. Informacije in les lahko dobite pri Jožetu Frumenu v Bakovcih, Mali Bakovci 80. M-1328

VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESI, močnejši, prodam. Janko Horvat, Pečarovi 19, pošta Mačkovci. M-MM

PC-XT ugodno prodam. ☎ 82 138. IN-3209

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ in 50-litrski zamrzovalnik prodam. Kumič, Mladinska 25, M. Sobota. M-MM

DVA STROJA za izdelavo botonskih tlakovancev in opeke prodam. Ivan Hožjan, Mladinska 6, Beltinci. ☎ 42 273. M-1338

TERVOL, 4 in 5 cm, TRDI, toplotno črpalko VODA-VODA, 126 P ugodno prodam. ☎ 24 929. M-1339

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO in kuhinjsko mizo s stoli prodam. Vogričevci, Lendavska 17/a, ☎ 23 259. M-1340

LES, žagan, iglasti, prodam. ☎ 81 361. IN-3212

Preključim veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na Centru poklicnih sol v M. Soboti. Stefan Olaj, Krog 26. M-1261

Preključim veljavnost hranilne knjižice št. 8994-6, izdane v HKS Panonka M. Sobota. Matija Car, Poznanovci 1. M-1265

KORUZO NA STORŽIH, večjo količino, prodam. Tišina 73, ☎ 46 629. M-1269

SILIKATNO OPEKO, BELO, 1300 kosov in ŽIVALNI STROJ SINGER — generalno obnovljen, prodam. Titova 4, Radenci. M-1271

SEDEŽNO GARNITURO ugodno prodam. ☎ 25 128 ali Miklošičeva 26 M. Sobota. M-1276

LAŠKI RIZLING, kakovostni, in rdeče domače vino, večjo količino, prodam. Ivanci 19, Bogojina. M-1281

COMMODORE 64, kasetofon in dve igralni polici prodam. VIDEO TIMO, Cankarjeva 53, M. Sobota. M-1282

BARVNI TV-sprejemnik prodam. VIDEO TIMO, Cankarjeva 53, M. Sobota. M-1282

ATARI 1040 ST/FM z monitorjem in dodatno opremo prodam. VIDEO TIMO, Cankarjeva 53, M. Sobota. M-1282

Preključim veljavnost zaključnega spričevala, izdanega leta 1977 v poklicni soli — smer obdelovalce kovin. Janez Smodiš, Bakovci 14. M-1283

OKNA, BALKONSKA VRATA, VRATNE OBLÖGE, skoraj nove, prodam. Šinko, Rogaševci 25/d, ☎ (069) 57 089. M-1287

VIDEOTEKO prodam. Informacije po ☎ 26 480. M-1293

Preključim veljavnost DIPLOME št. 237, izdano leta 1986 v Srednji soli za gostinstvo in turizem v Radencih. Matija Pivar, Melinci 25. M-1294

TOPLOTNO ČRPALKO GORENJE TČ 102, novo, nerabljeno, za 2000 neje in izolacijsko volno debljine 5 in 10 cm, ugodno prodam. ☎ 24 573. M-1299

Preključim veljavnost hranilne knjižice št. 29705-1, izdane v HKS Panonka M. Sobota. Ivan Mihonč, Doležljive 10. M-1301

VINO — ŠMARNICO, prodam. ☎ 72 101. M-1302

OLJNI GORIČNIK, malo rabljen, prodam. Sianko Sedonja, Ulica ob kanalu 12, M. Sobota. M-1304

Preključim veljavnost zaključnega spričevala, izdanega leta 1973/74 v Osnovni soli Tišina Janez Fiala, M. Črnci 44. M-1318

STREŠNO OPEKO BIBER, 2 din za kos, avingume 175 x 14, 150 din za kos, vse že rabljeno, prodam. ☎ 504. M-1192

Preključim veljavnost zaključnega spričevala z Osnovne sole Razkrižje, izdanega leta 1975. Oto Smolnikovič, Razkrižje 21/a. IN-3208

Mali oglas v Vestniku uspešna prodaja

POMIVALNO KORITO, brez obmeta, nerabljeno, in sedenja enajsturo, prodam. ☎ 26 544. M-MM

Preključim veljavnost ruskije knjižice št. 178/88, članske, in dovoljenje za leto 1991, izdano na ime Lel Petek, Odranci, Panonska 36. M-1317

VOZ z gumijastimi kolesi prodam. Krog. Rožna 5, ☎ 26 438. M-MM

VESTNIK

vsak četrtek

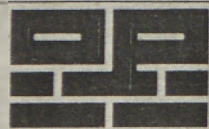
NOVO!

Izdelujemo pečnice za klasične peči z motivi

ŠTIRIH LETNIH ČASOV IN NA-BOŽNIMI PODOBAMI.

To so vzorci naših prednikov.

Nove narodopisne pečnice si lahko ogledate na radgonskem sejmu.

OPEKARNA PRAGERSKO

62331 PRAGERSKO, TELEFON: (062) 817-100

VESTNIK

VESTNIK — Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Stefan Sobčan, Endre Gonter (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odg. urednik 21 383, 21 064 in 25 019, glavna urednica in direktorica 22 403, računovodstvo in tajništvo 21 383 in 21 064, GPS (trženje) 22 403, telefaks 22 419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za 2. trimesečje 1991 je 200,00 dinarjev, za podjetja 400,00 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi naše drage žene, mame, omame, praomame in tašče

Sarolte Šarkanj

roj. Mörec
iz M. Sobote

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrekli sožalje ter darovali cvetje in vence in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo želimo izreči Majdi Žekš-Jug ter družinama Černetič in Miholič. Hvala za lepo opravljen cerkveni obred in odpete žalostinke.

Zalujoči: mož Franc, hčerka Majda z možem, vnukinja Alenka z družino, vnuk Boris ter ostalo sorodstvo

*Kako bi dihal rad,
poslušal, sedel med vami,
katero vmes povedal,
pa me tišči, tepta
nad mano grob prerani.
(O. Župančič)*

ZAHVALA

V 79. letu starosti je za vedno utihnilo srce našega dragega moža, očeta, dedka, tasta in brata

Janeza Kuharja

iz Tišine 46

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in za svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu zadnjemu počitku.

Zahvalo izrekamo tudi g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem in govornikom za izrečene poslovične besede ter pevskega zboru Štefan Kovač in g. Marušiču za odigrano Tišino. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem zdravstvenega doma Brežice, Kartonaže M. Sobota, Iskrinega servisa M. Sobota in AR Cont G. Radgona.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

*Prazen ostal je naš dom,
ker ti si zavedno zaspal,
toda dokler bomo živeli,
boš v naših srcih ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta, dedka in brata

Miška Baranje

iz Borejca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje. Posebna zahvala g. župniku za opravljeni obred, pevcem za odpete žalostinke, glasbenikom in vašemu predstavniku za poslovične besede ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Gizela, sinovi Bela, Branko, Slavko z družinami, hčerke Marija z družino ter Marjeta in Kristina z družinami iz Avstralije

*Niti zhogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostal.*

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je tragično zapustil dragi mož, oče in stari oče

Jože Dominko

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki so dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja. Hvala g. duhovniku za lep govor in obred ter pevcem za odpete žalostinke. Iskreno se zahvaljujemo podjetjem Gradbenik iz Lendave, Mura Lendava, Posestvo Lendava in PG Lendava.

Dolgovaške Gorice, Dolga vas, Kapca, 1. 8. 1991

Zalujoči: žena Hedvika, hčerka Hedvika z družino, sin Jože z družino in drugo sorodstvo

*Drobni cvetec na gomili, blede
lučke tam gore, a pod to gomilo
naš dragi Marjan mirno spi. Sa-
mo rože ti še damo in sveče v
spomin prižgemo, a vedi, ko cve-
tovi bodo oveneli, sveče ugasni-
le, bo ostal samo spomin nate.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je komaj v 21. letu starosti zapustil dragi sin, brat, vnuk in nečak

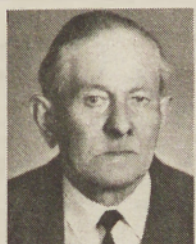
Marjan Bagari

iz Bakovec

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali za svete maše in ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Pristrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS tov. Voroševi za poslovične besede ob odprtem grobu. Posebna zahvala je namenjena tudi reševalni ekipi potapljačev ter gasilcem. Hvala mojstru Kovaču ter Marjanovim sodelavcem, sošolcem in mladini, RK in NK Bakovci. Iskrena hvala DO Mura — tozd Lahka oblačila, tozd Ženska oblačila, tozd Ženski plašči.

Vsem še enkrat iskrena hvala!
Bakovci, 1. 8. 1991

Zalujoči: TVOJI NAJDRAŽJI

*Zaspal si mirno, tiho,
utrujen od bolečin.
za teboj ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.*

ZAHVALA

Na koncu vasice ob hladnem gozdičku naša hiša stoji. V njej je nepričakovano komaj v 69. letu starosti tiho in mirno zaspal dragi mož, ljubi očka, dedek, tati, brat, šogor, ujec, zet, svak in sorodnik

Edvard Počič

upokojeni mehanik
iz Ratkovec 39

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedu, prijateljem, znancem in vsem, ki ste sočustvovali z nami, mu darovali vence, šopke, nam pa izrekli sožalje. Pristrčna hvala družinam, ki so mi v težkem trenutku priskočile na pomoč — Kočičevim, Kerčmarjevim, Elisarjevim, Hujšovim in Koltajevim. Hvala g. duhovniku za lep pogrebni obred, domačim pevcem za odpete žalostinke in govorniku Hujsu za poslovični govor pri odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Globoko žalujoči: žena Irma, hčerka Zorica z možem Manfredom, vnukinja Silvija s Tomasom in vnuk Kristijan, brat Elemer z družino, brat Šandor, tašča in ostalo sorodstvo

*V nebesih sem doma,
to oznanjujeta
mi zemlja in nebo
in vsaka stvar lepo.
(A. M. Slomšek)*

ZAHVALA

V 65. letu življenja nas je nena- doma in tiho zapustila naša draga žena, mama, sestra, babica, tašča in teta

Marija Horvat

roj. Balazic
iz Hotize

Zahvaljujemo se stolnemu kanoniku g. Viljemu Pangerlu iz Maribora za pogrebni obred, g. župniku Viliju Kovaču za poslovične besede, dekanom pomurskega pastoralnega področja g. Francu Kodilu iz Velike Polane, g. Martinu Poredosu iz Bakovec, g. Izidorju Veleberiju iz Ljutomerja in vsem ostalim duhovnikom.

Naša zahvalna beseda velja tudi dobrim sosedom Lipčevim, Dujhovim, Balazičevim in Žaligovim. Prav tako se zahvaljujemo botrini, posebno Mariji Kirec, vsem sorodnikom, posebno Micki Hozjan, Tibautovim, Gjuranovi družini iz Lendave in Vorjevi družini iz M. Polane, vsem znancem in prijateljem, posebno Katici Šomen iz Bogojina, Lipičevi družini iz Beltincev, Slovincem iz Berlina, delavcem Našte iz Lendave, domačim pevcem za odpete žalostinke, darovalcem cvetja in za sv. maše ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje in pokojnico v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Na koncu izrekamo zahvalo še medicinski sestri Mariji Gjerkeš, dr. Koveševi, dr. Godiču, dr. Horvatu iz Trnja in dr. Hauzerjevi.

Zalujoči: mož Matija, sin Peter z družino iz M. Polane, hčerka Marija z družino iz Avstralije, hčerka Tončka z družino iz Kanade, sin Martin iz Berlina, sestra Aga Lepša iz Šalovec, brat Anton iz Percetinec in drugo sorodstvo

*Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s teboj je bilo lepo živeti?
Odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domujeta pri nas.*

V SPOMIN

17. avgusta mineva 5. leto, polno bolečin in žalosti, odkar nas je zapustil naš dobi, najdražji mož, oče, dedek in brat

Jože Grah

iz M. Sobote

Iskrena hvala vsem, ki se ga še spominjate, njegov poslednji dom krasite s cvetjem in na preranem grobu prižigate sveče.

Zalujoči: VSI TVOJI NAJDRAŽJI

*Kako bi dihal rad,
poslušal, sedel med vami,
vam tudi kaj povedal,
pa me tišči, tepta
nad mano grob prerani.
Jakob Škrjanec*

ZAHVALA

Kruta smrt nam je iztrgala dragega moža, očeta, dedka, pradedka in brata

Jakoba Škrjanca

iz Krapja

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev, cvetja in za svete maše ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu kaplanu za pogrebni obred in govornici za poslovične besede.

Zalujoči: VSI, KI SO GA IMELI RADI

*Kje si ljuba mama, babica,
kje tvoj mili je obraz,
kje tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa je v 88. letu starosti za vedno utihnilo srce naše drage mame, tašče, babice, prababice, sestre in strine

Jožefe Kovač

roj. Šinko
iz Rankovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli ustno in pisno sožalje, darovali vence, šopke in za svete maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za ganljive poslovične besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Zalujoči: VSI, KI SMO JO IMELI RADI

*Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, tati in dedek

Ludvik Škrilec

iz Suhega vrha

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki so nam priskočili na pomoč v najtežjih trenutkih, darovali vence in cvetje ter za svete maše, nam pa izrekli sožalje. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS za poslovične besede, zdravnikom in zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnice v Rakičanu. Hvala tudi kolektivom Potrošnika, Avtobusnega prometa, pošte v Mutski Soboti in Tekstila iz Križevca.

Suhi vrh, 29. 7. 1991

Zalujoči: žena Terezija, sinova Ludvik in Ignac ter hčerke Mar- ta, Anica, Ivanka in Jožica z družinami

Spet neurje nad Pomurjem

Kaže, da narava Pomurju ni naklonjena, saj je v soboto spet divjalo neurje, tokrat nad zahodnim delom Goriškega. Poleg izdatne moče je močan veter razkrival strehe, podiral dreve, padala pa je tudi toča, ki je uničevala poljščine. Zlasti hudo je bilo pri Juriju, v Rogoševcih in Večeslavcih, kjer je poškodovanih več objektov, podrtih dreves, poškodovan pa je bil tudi 20-kilovoltni daljnovod med Večeslavci in Jurijem. Enako je bilo prizadeto nizkonapetostno omrežje, zato je bilo to območje nekaj časa brez elektrike. Poškodovane pa so tudi ceste, posebej makadamske, ki jih je v tem delu Prekmurja še veliko. Najbolj poškodovana je cesta v zaselku Gerečevci, saj so jo prizadele tudi vode, ki so se razlile iz močno naraslega potoka Ledava. Prav gotovo pa bi bilo razdejanje še večje, hujše, ko ne bi streljali v zlovesče oblake, saj bi potem toča naredila še več škode (pa

ne samo na Goriškem!), zlasti na vinogradniških površinah.

Kolikšna je dejanska, skupna škoda po zadnjem neurju nam do zaključka redakcije ni uspelo zvedeti, saj jo šele ugotavljajo. V ta namen so zastopniki zavarovalne skupnosti Triglav razdelili oškodovancem

prijavnice, da bi jih čimprej izpolnili in tako čimprej dobili odškodnino. Pomagati pa bo treba seveda tudi tistim, ki nimajo zavarovanih poljščin in ne gospodarskih objektov.

Š. Sobočan
Foto: N. Juhnov

VESTNIK NAGRAJUJE

DOLGO NI MOGLA VERJETI...

Drugo nagradno Vestnikovo kolo smo peljali v Šalovce. Tudi tokrat je izbral nagrajenca računalnik, ki je zapisal številko 012164, in to je šifra, pod katero vodimo naročnika Aleksandra Filoja, Šalovci 124.

Najprej smo se napotili v trgovino TIPO v Murski Soboti, katere lastnik je MAKS MEŠKO in kjer prodajajo kolesa, avtomobile Daihatsu, avtomobilske rezervne dele, motorna kolesa Kawasaki in še kaj. Tam je že čakalo kolo znamke Avon, namenjeno za Vestnikovega izžrebancu. Ko pa smo ga iskali na kraju samem, nam je bilo rečeno, da v Šalovcih ni naslovnika z imenom Aleksander Filo. Končno nam je priskočil na pomoč domačin Janez Ziško, avtobusni sprevodnik in nekoč tudi pismo-voja v vasi. Odpeljali smo se k hiši št. 124 in ugotovili, da je naslov pravi, čeprav stanuje tamkaj samo Vilma Filo.

»Mož Aleksander mi je pred 7 leti umrl. On je naročil Vestnik najbrž že prvo leto, ko je začel izhajati. Zakaj bi spreminjal naslov? sem si mislila. To naj bo spomin nanj.

Tudi jaz seveda rada berem ta naš domači časopis. Komaj čakam, da pride k hiši. Zanima me skoraj vse, prebirati pa ga začnem od zadnje proti prvi strani. Včasih kakšne besede ne razumem, ker se nikoli nisem učila slovenskega knjižnega jezika. Odrasla sem namreč v Godórhazi na Madžarskem,« nam je pripovedovala.

Kolesa je bila seveda zelo vesela, saj ga pri hiši ni več. Z njim se bodo vozili predvsem vnuki, ker

se ona ne upa več na kolo, saj je stara že čez 70 let. Kljub temu je bil naš obisk zanj velika sreča.

Besedilo in fotografija

Jože Graj

Vilma Filo iz Šalovec dolgo ni mogla verjeti, da dobitnica Vestnikovega nagradnega kolesa.

OKRNJEN PRLEŠKI SEJEM

Kljub temu, da je Turistično društvo Ljutomer preložiло Prleški sejem po celotni letosnji okrajnosti, na soboto, pa je bil letošnji okrnjen. Bilo je manj razstavljalcev in manj obiskovalcev, čeprav več, kot so se prireditelji bali. Ali je to razlog, da je na osrednjem ljutomerskem trgu bilo manj kiča (čeprav ga verjetno ne bodo nikoli izkoreninili) in nekoliko več pristnih domačih izdelkov in drugega prodajnega, predvsem pa razstavnega blaga? Pomembno je že pravzaprav to, da je sejem sploh bil. Že zaradi tradicije in zato, da bi si organizatorji tudi na letošnjem nabrali dovolj izkušenj, da bodo prihodnje leto z novo zagnanostjo pripravili še boljši sejem. Vsekakor se v dobrih treh tednih pripravi ni dalo storiti kaj več.

D. L.

Taborništvo

Pomurski taborniki pri Bukovniškem jezeru

V torek so pomurski taborniki sklenili 10-dnevno taborjenje pri Bukovniškem jezeru. Ob našem obisku smo se o njihovem delu in življenju pogovarjali s starešino Jožetom Vildom, z vodjem tabora Dušanom Nemcem, vodjem programa Szabojem Csabom in s propagandistom Filipom Matkom. Ti prizadevni in redki taborniški delavci so tudi najzaslužnejši, da so letos po več letih zopet združili moči, kadre in opremo ter v tabor pritegnili 65 ljubiteljev narave iz vseh štirih pomurskih občin. To je tudi letos najštevilčnejši shod pomurskih otrok. Na taborjenju, ki je nekaj zaključek taborniških veščin, v katerih se med letom urijo v taborniških odredih, čez dan organizirajo številne dejavnosti — od učenja, plavanja do razvedrila. V okviru programa so v taboru potekale štiri vrste dejavnosti: program gozdne šole za skupino medvedkov in čebelic, za skupino gozdovnic in gozdovnikov, vodniški tečaj za prihodnje organizatorje, pet dni pa je deloval tudi poseben vod iz len-davske občine, ki se je ukvarjal z

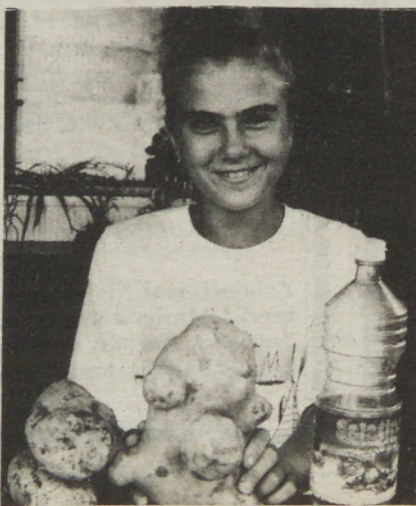
nekaterimi specialnostmi, od gradnje objektov do bivačiranja. V okviru civilne zaštite namreč deluje taborniška reševalna ekipa, ki je tokrat taborjenje izkoristila tudi za vajo. Vsak udeleženec taborjenja je moral prispevati po 1.500 dinarjev, kar ni veliko. Zato so taborniki predvsem hvaležni nekaterim podjetjem in zasebnikom, ki so jim finančno pomagali.

Občinski štab civilne zaštite Ljutomer je tudi nekaj šotorov, sicer ne bi mogli sprejeti tolikšnega števila tabornikov. Tako so pomurski taborniki preživeli deset prijetnih dni v naravi in se zadovoljno vrnili na svoje domove z željo, da bi drugo leto zopet srečali.

F. Mander

KROMPIR PA TAK

Narava je včasih res čudotvorna. Ko je Renata Novak iz Kušanovce te dni z babico kopala krompir na domačem vrtu, se ni mogla načuditi, kako debel je zrasel. Eden je bil še posebej debeluhar, pa tudi po obliki nekaj nenavadnega. Tehtal je 1,14 kilograma. Kaj naj bi pomagalo, da je tako obilna letina? Najbrž je »krivec« piščančji gnoj, ki ga imajo Novakovi kar precej na farmi.

Fotografija: Jože Graj

VERŽEJ

Podoknica tu li za Radgono

Krajna organizacija Radgona klica iz Veržaja je k njim povabila zbiranje podokničarja Osine podokničarja Nedeljskega dnevnika. V petek popoldne bo podoknico pel ženi, ki že vrsto let dela v krajnem Rdečem križu. Da pa se ne bo tako lahko prišlo, mu bodo pomagale postaviti tudi šrango. Sami privedet ali običaj, ki je v večini slovenskih krajih organiziran deljski dnevnik, bo tokrat bogatiji, saj bo del izkupitka Rdeči križ namenil prizadetim v Gorah. Na Osini podoknici bo nastopil tudi bel Alfija Niplča.

VELETRGOVINA
Potrošnik
MURSKA SOBOTA

in **KZ RADGONA**
NA KMETIJSKEM SEJMU
V GORNJI RADGONI

RAZSTAVLJAMO IN PRODAJAMO BLAGO V HALI B IN NA ZUNANJEM PROSTORU PRED NJO

- PRIPRAVILI SMO VAM IZREDNO KAKOVOSTNO PONUDBO KMETIJSKE MEHANIZACIJE — PO IZVENSEZONSKIH CENAH.
- RAZSTAVLJAMO IN PRODAJAMO VINOGRADNIŠKO OPREMO — PO SEJEMSKIH CENAH.
- VREČE ZA KROMPIR — PO UGODNIH CENAH.
- VELIKA IZBIRA POLJEDELSKEGA ORODJA — PO STARIH CENAH.
- NA OSREDNJEM PROSTORU V HALI B TRADICIONALNA PRODAJA MLEČNIH IN MESNIH IZDELKOV TER PIJAČ — PO ZELO UGODNIH CENAH.
- VELETRGOVINA POTROŠNIK BO V ČASU SEJMA PRODAVALA V VSEH SVOJIH PRODAJALNAH Z GRADBENIM MATERIALOM IN NA SEJMU ZA GOTOVINSKO PLAČILO DO 30 % CENEJE TUDI CEMENT, OPEKO, APNO IN SALONITNE PLOŠČE.

PRETEKLOST, SEDANJOST IN PRIHODNOST Z VELETRGOVINO »POTROŠNIK«, NA SEJMU PA SKUPAJ S KMETIJSKO ZADRUGO »RADGONA«!